

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

La Palabra de Dios hecha hombre

1 Mi jinguã 'ma dya be mi ät'ä Mizhocjimi e jens'e 'ñe ne xoñijömü, ya exmi bübü e Jña'a. E Jña'a ngueje o T'i Mizhocjimi. E Jña'a mi bübüvi Mizhocjimi. Ngueje Mizhocjimi nu e Jña'a. ²Nunu, ya exmi bübüvi Mizhocjimi. ³Texe yo bübü ngueje e Jña'a o dyät'ä. ⁴Ngue angueze c'ü dacüji c'ü rí bübüji. Ngueje angueze c'e jya's'ü ngue c'ua ra sö rá pārāji Mizhocjimi. ⁵C'e Jña je jya's'ü cja e bëxömü. E bëxömü, dya sö'ö ra ts'a's'ü e jya's'ü. ⁶Mi bübü 'naja bëzo c'ü mi chjü Juan. Mizhocjimi o juajnü c'e bëzo. ⁷O xipji c'o nte ja ma cja c'e jya's'ü, ngue c'ua ro 'ñench'e o mü'büji c'ü. ⁸E Juan dya mi ngueje c'e jya's'ü. C'ü vi juajnü Mizhocjimi c'ü, ngue c'ü ro xipji c'o nte ja ma cja c'e jya's'ü. ⁹E Jña'a c'ü ngue c'e jya's'ü c'ü na cjuana, ya mi ngue ro mbürü ro pëpji va. Nuc'ü, ngue c'e jya's'ü, ngue c'ua yo nte sö ra mbärä Mizhocjimi. ¹⁰Mi bübü cja ne xoñijömü. Ngueje angueze o dyät'ä ne xoñijömü. Pero c'o mi cärä cja ne xoñijömü, dya o tsjapüji nguenda

que ngueje c'e jya's'ü c'ü na cjuana. ¹¹Nuc'ua o mimi cja ne xoñijömü; o jmus'ü cja c'o menzumü a Israel. Pero anguezeji dya go säjäji, zö mi ngue o menzumüji c'ü. ¹²Pero texe c'o o säjä, 'ñe o 'ñench'e o mü'büji; nuc'lo, o unüji c'ü nguejeji o t'i Mizhocjimi. ¹³C'ü ni tsjacöji o t'izgöji Mizhocjimi, dya ngue c'ü vi muxcüji c'o ín tataji; ngue c'ü je ga ne a cjanu Mizhocjimi.

¹⁴C'e Jña'a c'ü ngue e Jesucristo, o ë jmus'ü cja ne xoñijömü nza cjazgöji rí nteji. O mimi a nde nu ja rí cäräjme. Rö nugöjme c'ü me na zö angueze. Me na zö na ngueje nguetjo c'ü 'natjo o T'i Mizhocjimi. Nuc'ü, ró unnc'öjme nguenda c'ü me s'iyazügöji, y na cjuana c'o o mama. ¹⁵E Juan o mama c'o ma cjuana ja ga cja e Jesucristo. O mama na zëzhi:

—Nunu ngueje nu mi xi'ts'igöji nu 'ma ró xi'ts'iji: “Nu c'ü va bëpjazügö ra ot'ü, na ngueje ya exmi bübü 'ma dya be rmí bübügö.”

¹⁶E Jesucristo me s'iyazüji; dacüji texe c'o ni jyodü ín mü'büji. ¹⁷Mi jinguã e Moisés o unü c'ü o ley Mizhocjimi c'o ín mboxatitagöji. Nudya, ya ëjë e Jesucristo.

Nguec'ua rgá p̄rāgōji me s'iyazūji Mizhocjimi, y na cjuana c'o ya mama. ¹⁸Dya cjó janda Mizhocjimi. Pero c'ü 'natjo o T'i Mizhocjimi o jítscōji ja ga cja Mizhocjimi. Angueze p̄tp̄a o mü'bü Mizhocjimi.

Juan el Bautista habla en favor de Jesucristo

¹⁹Na nu pa'a, c'o mi menzumü a Jerusalén o ndājāji c'o ro ma tsjapü t'önü e Juan. O ndājāji o mböcjimi 'ñe o Levita o zāt'āji cja e Juan, o dyönüji:

—¿Cjó ngue'tsc'e?

²⁰E Juan exo xipjiji c'ü na cjuana. O mama:

—Nuzgö, dya nguetscö e Cristo.

²¹O dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue'tsc'e 'ma? ¿Cjo ngue'tsc'e Elías?

O mama:

—Nuzgö, dya nguetscö.

Xo o dyönüji:

—¿Cjo ngue'tsc'e c'e profeta c'ü rí te'bejme ra ējē?, eñeji.

O ndünrū e Juan, o mama:

—Jiyö. Dya nguetscö.

²²O xipjiji c'ua:

—Xitscōjme cjó ngue'tsc'e, ngue c'ua rá xipijime nu c'o o ndācjājme. ¿Pje in mamague dya, cjó ngue'tsc'e?

²³O mama c'ua e Juan:

—In p̄rāgueji ja va mama c'e profeta Isafas. O mama c'ü ro bübü cja ndajyadü 'na nte c'ü ri mapjü rí xipji yo nte: “Jyēziji c'o 'ñiji c'o na s'o, na ngueje ya ra ējē c'ín Jmugōji”, ro 'ñeñe. Nguetscö c'e nte c'ü o mama c'e profeta, eñe e Juan.

²⁴Ngue c'o fariseo c'o vi ndājā o mböcjimi 'ñe o Levita cja e Juan.

²⁵O dyönüji:

—¿Jenga in jichigue co ndeje yo nte 'ma dya ngue'tsc'e e Cristo, 'ma dya xo ngue'tsc'e e Elías, ne ri ngue'tsc'e c'e profeta?, mi eñeji.

²⁶O ndünrū c'ua e Juan, o mama:

—Nutsco rí jichi yo nte cja ndeje. Bübü a nde nu va in cārāgueji 'naja nu c'ü dya in p̄rāgueji; ²⁷ngueje nu va bēpjazügö. Nutsco dya pje pjētscö. Nuc'ü, me pjēzhi na nojo.

²⁸Nuyo, je o zādā a Betábara, 'naja jñiñi cja c'ü 'nanguarü c'e ndare c'ü ni chjü Jordán, nu ja je mi jichi yo nte, e Juan.

Jesús, el Cordero de Dios

²⁹C'ü na yejnu pa'a o jñanda e Juan, ma ējē e Jesús nu ja mi bübü angueze. O mama c'ua e Juan:

—Jñandaji dya. Va ējē nu c'ü o 'ñeme Mizhocjimi ra ndunbü o nzhubü yo cārā cja ne xoñijömü. Ngueje o Ts'limē Mizhocjimi.

³⁰Ngueje nu ró xi'ts'liji nu, va bēpjazügö 'naja bëzo c'ü ra zopjü yo nte. Ya exmi bübü, 'ma dya be rmí bübügö. Ngueje nu xenda pjēzhi que na nguetscö. ³¹Nuzgö dya mi p̄rāgö c'ü pje pjēzhi nu. Rvā ējēgö rvā jichite cja ndeje ngue c'ua yo menzumü a Israel ra mbārāji angueze.

³²O sido o ñatjo e Juan, o mama:

—Ró janda o Espiritu Mizhocjimi c'ü ma sjöbü a jens'e nza cja 'na mbaro. Je o ē söya a xes'e angueze.

³³Nuzgö, dya mi p̄rāgö c'ü pje pjēzhi nu. Pero Mizhocjimi, nu c'ü o juancö ró ē jichi cja ndeje yo nte, ya vi xitsi: “Nu c'ü rí jñanda ra zāt'ā in Espiritugö c'ü ra söya a xes'e angueze ngueje c'ü ra ndājā o Espiritu Mizhocjimi ra bübü cja

o mü'büji.” ³⁴Ró jandagö o ëjë o Espíritu Mizhocjimi co nu e Jesús, nguec'ua rí xi'ts'lji na cjuana, exi ngueje nu o T'i Mizhocjimi nu.

Los primeros discípulos de Jesús

³⁵C'ü na yejnu pa'a mi bübü'tjo nu, e Juan co yeje c'o o discípulo. ³⁶O jñanda e Juan mi cjogü e Jesús. O mama c'ua:

—Pa nu, o Ts'imë Mizhocjimi.

³⁷O dyärä c'ua yeje c'o o discípulo e Juan. Ya ndünt'üvi c'ua a xütjü e Jesús. ³⁸O ñezhe c'ua e Jesús. O jñanda mi tjünt'üvi a xütjü. O xipjivi:

—¿Pje in jodüvi?

Anguezevi o mamavi:

—Xöpüte, ¿ja je ngue c'ua in bübü?, o ñembevi.

³⁹O mama c'ua e Jesús:

—Xä'dävi ngue c'ua rí jñandavi ja je rí bübü.

Ya o möji c'ua. Ya o jñandavi nu ja je mi bübü. C'e pa'a c'ü, o nguejmetjoji nu e Jesús, na ngueje ya mi zünü dyëch'a c'ü xörü.

⁴⁰E Andrés, c'ü nu cjuarma e Simón Pedro mi ngueje 'naja c'o yeje c'o vi dyärä nu c'o o mama e Juan, cja nu o ndünt'üvi a xütjü e Jesús. ⁴¹E Andrés o chöt'ü e Simón c'ü nu cjuarma. O xipji:

—Ya ró chjögöjme nu c'ü o ndäjä Mizhocjimi, eñe. Nuc'ü, ngue c'ü xiji Mesías.

⁴²Nuc'ua e Andrés o zidi e Simón o mëvi c'ua ja mi bübü e Jesús. E Jesús o jñanda c'ua. O xipji:

—Ngue'tsc'e e Simón, nu t'its'ü e Jonás. Rguí chjütsc'e e Cefas, eñe.

Ne jña Cefas ne ra mama Pedro.

Jesús llama a Felipe y a Natanael

⁴³C'ü na yejnu pa'a o ne c'ua e Jesús o ma a Galilea. O chjëvi e Felipe. O xipji:

—Chjünt'ü in xütjü.

O mëvi c'ua. ⁴⁴E Felipe mi menzumü a Betsaida, nu ja mi menzumü e Andrés 'ñe e Pedro. ⁴⁵E Felipe o ma xipji e Natanael:

—E Moisés o dyopjü cja o ley Mizhocjimi c'ü ra ëjë Mesías. Je xo va dyopjü c'o profeta. Ya ró chjéjme dya c'ü. Ngueje e Jesús c'ü menzumü a Nazaret, c'ü o t'i e José.

⁴⁶E Natanael o xipji e Felipe:

—¿Cjo sö ra bübü a Nazaret c'ü na jo?

O ndünrü c'ua e Felipe:

—Xä'dä rí ñu'u.

⁴⁷E Jesús o jñanda ma ëjë e Natanael. O mama c'ua:

—Va ë c'ua 'naja yo menzumü a Israel nu na cjuana. Nunu, dya onpüte nu.

⁴⁸E Natanael o xipji e Jesús:

—¿Ja cja dya, c'ü ya in pãcägö?

O ndünrü c'ua e Jesús. O xipji:

—'Ma dya be mi zon'c'ü e Felipe, nu 'ma mi bübügue cja ngua c'e higo, ró jantc'a 'ma, y rí pã'tc'ä in mü'bü.

⁴⁹O ndünrü e Natanael, o xipji:

—Xöpüte, exi ngue'tsc'e o T'its'ü Mizhocjimi. Nu'tsc'e, ngue'tsc'e i 'ñe ngue c'ua rí mandazüji rí menzumüji a Israel.

⁵⁰O ndünrü e Jesús, o xipji:

—In ejmezü dya, na ngueje mi pã'tc'ä in mü'bü 'ma mi bünc'e cja ngua c'e higo. Pero xenda na nojo c'o rí jñanda.

⁵¹Na cjuana rí xi'ts'liji, rí jñandaji ra xogü a jens'e; ñe rí jñandaji c'o anxe Mizhocjimi ra möji a jens'e, ra nzhogüji nu ja rá bünc'ö, nutscö rvá ecjö cja Mizhocjimi.

Un casamiento en Caná de Galilea

2 C'ü na jñi nu pa'a o tsjaji 'naja chjüntü a Caná c'ü tsja a Galilea. Je o ma nu c'ü nu mamá e Jesús. ²Xo o zojnüji cja c'e chjüntü e Jesús co c'o o discípulo. ³O tjezetjo c'ua c'e vino. C'ü nu mamá e Jesús o xipji:

—Ya ndezeji o vinoji.

⁴E Jesús o xipji c'ua:

—¿Jenga in xitsigö a cjanu? Dya be sädä c'e hora 'ma ra 'mārā cjó nguetscö.

⁵C'ü nu mamá e Jesús o xipji c'o mi pjöxte:

—Rí tsjaji texe c'ü ra xi'ts'liji e Jesús.

⁶Mi jārā nu, ñanto tras'äbä c'o mi ngueje ndojo c'o mi xich'liji ndeje. Nu c'e ndeje c'o mi po'o nu, mi ngue para ro xindyë c'o mi menzumü a Israel, c'ua nzi va manda o ley anguesji. C'o tras'äbä mi süji ochenta o 'na ciento litro nzi 'naja. ⁷E Jesús o xipji c'o mi pjöxte:

—Nu'ts'c'eji, nichiji ndeje yo tras'äbä.

Cjanu o nichiji c'ua. Nde o jaxcüji na jo c'o tras'äbä. ⁸E Jesús o xipji c'ua:

—Dyö'büji dya, chunbüji c'ü manda cja ne chjüntü.

Cjanu o ndunüji c'ua. ⁹C'ü mi manda, o zö'ö ts'iquë c'ü e ndeje c'ü vi mbëzhi vino. Dya mi pārā ja je vi tüji. Pero c'o mböxte mi pārāji na

ngueje vi dyö'büji c'e ndeje. O tsja c'ua c'ü mi manda, o ma't'ü c'ua c'ü e t'i'i c'ü cja vi chjüntü. ¹⁰Cjanu o xipji c'ua:

—'Ma cjaji chjüntü, ot'ü xisp'liji vino c'ü na jo'o. Nuc'ua 'ma ya ra nijmiji, cja rrö xisp'liji c'ü dya nda jo. Nu'tsc'e mi pë's'itjo c'ü xenda na jo vino. Cja na unüge dya.

¹¹Nujyo, o tsja'a e Jesús a Caná c'ü tsja a Galilea. Nguejyo o mbürü o jizhi c'ü dya nunca mi janda c'o nte. A cjanu o mbārāji c'ü me na nojo angueze. C'o o discípulo o ñejmeji c'ua angueze.

¹²Nu 'ma o nguarü yo, o zöbüji a ma a Capernaum e Jesús ñe c'ü nu mamá ñe c'o o cjuarma ñe c'o o discípulo. Nunu, o mimiji ja nzitjo pa'a. Dya o mezheji.

Jesús purifica el templo

¹³Ya mi ngue ro zädä c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua c'ü cja yo menzumü a Israel. Nuc'ua o ma a ma a Jerusalén e Jesús. ¹⁴O chöt'ü c'o mi pö o nzhünü ñe o ndëchjürü ñe o mbaro cja c'e templo. C'o mi pötü o merio xo nde mi junrü nu c'o. ¹⁵E Jesús o dyät'ä c'ua 'naja o chirrio. Cjanu o ndas'üji va pjongüji cja c'e templo texeji co c'o o nzhünüji ñe c'o o ndëchjürüji. Cjanu o pjö'tp'ü o merio c'o mi pötü o merio. O tunbüji c'o o mexaji. ¹⁶O xipji c'ua c'o mi pö'ö c'o mbaro:

—Nuyo, pjongüji va yo. Nu'ts'c'eji, dya rí tsjapcüji chöjmü nu o ngümü mi Tatagö.

¹⁷Nuc'ua c'o o discípulo o mbeñeji c'ua c'o ya t'opjü, c'ü mama a cjava: “Na ngueje c'ü me rgá pjörögö in

nzungue, me ra nugöji na ü”, eñe va zopjü Mizhocjimi.

¹⁸Nuc'ua c'o menzumü a Israel, o tsjapüji t'önü e Jesús, o xipjiji:

—¿Pje rí jítsijme ngue c'ua rá părăjme pje pjé'ts'igue nguec'ua in cjague nu yo in cjague?

¹⁹O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Yä't'äji nu e templo nu. Na jñi nu pa'a rá bö'bütjo.

²⁰O mama c'ua c'o menzumü a Israel:

—O mezhe cuarenta y seis cjé'ë va dyät'äji nu. Nu'tsc'e in mama jñipatjo rí bö'bü.

²¹Pero e Jesús je mi mama e templo c'ü je mi nguetsjé angueze.

²²Ma o te'le cja yo añima e Jesús, nuc'ua c'o o discípulo o mbeñeji c'ü vi mama yo. Nuc'ua ya o 'ñejmeji c'ua yo vi t'opjü 'ñe c'e jña'a c'ü vi mama e Jesús.

Jesús conoce a todos

²³Ma mi bübü e Jesús a Jerusalén cja c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua, na puncjü nte c'o o 'ñejme c'o mi cja e Jesús. 'Ma o jñandaji c'o mi cja angueze c'o nunca mi jandaji, ya o 'ñejmeji c'ua. ²⁴Pero e Jesús mi pără c'ü dya ro ndünt'üji o xütjü. Mi pără na ngueje mi pätpäji o mü'büji. ²⁵Dya mi jyodü cjó ro xipji ja ma cja c'o nte. Na ngueje angueze nde mi pără nu c'o mi cjiñjiji.

Jesús y Nicodemo

3 Mi bübü 'naja c'o fariseo c'ü mi chjü Nicodemo. Mi jmu'u cja c'o menzumü a Israel. ²Nuc'ü, o ëjé 'na nu xömü cja e Jesús. O xipji:

—Xöpüte, rí părăgøjme o juan'c'ü Mizhocjimi rí xöpügue yo nte. Na

ngueje 'ma dya ri bübügue co Mizhocjimi, dya ro sö ri tsjague 'ma, nuyo in jizhigue yo nunca mi jandajme.

³O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'i. Nu c'ü dya ra jmus'ü na yeje, dya ra sö ra nu'u c'ü ra manda Mizhocjimi a jens'e.

⁴O xipji c'ua e Nicodemo:

—¿Ja rgá sö ra jmus'ü 'naja nte 'ma ya zöya? ¿Cjo ra sö ra cjogü cja o pjeme nu nana ra jmus'ü na yeje?

⁵O ndünrü e Jesús:

—Rí xi'ts'igö c'ü na cjuana. Nu c'ü dya ra jmus'ü cja ndeje 'ñe cja o Espíritu Mizhocjimi, dya ra sö ra nu c'ü ra manda Mizhocjimi a jens'e. ⁶Yo nte'e unüji o ts'ingue c'o nu t'iji, nguec'ua xo ga nte c'o t'i. Je xo ga cjatjonu 'ma cjó c'o ra 'ñejme, Mizhocjimi unü c'ü o Espíritu ngue c'ua c'e nte ra tsjapü o t'i 'ma Mizhocjimi. ⁷Dya me rí tsjiñi c'ü ró xi'ts'i, ni jyodü ra jmuxc'ü na yeje. ⁸E ndajma ja nde vü'ü. In ärä vü'ü. Pero dya in pără ja je ni 'ñeje, ne ja je ni ma'a, na ngueje dya sö ri jñandgue. Je xo ga cjatjonu, dya sö rí jñandgue Mizhocjimi 'ma unü o Espíritu 'na nte ga tsjapü o t'i.

⁹O ndünrü c'ua e Nicodemo, o xipji:

—Nuyo, ¿ja rga sö ra ts'a'a yo?

¹⁰O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Ngue'tsc'e in xöpüte cja yo in menzumüji a Israel. ¿Cjo dya in pără yo rrä xi'ts'i? ¹¹Nuzgö rrä xi'ts'igö c'ü na cjuana. Nu c'o rí părăgøjme rí xi'tsc'øjme. Nu c'o ró nujme rí mamajme na cjuana. Pero dya in ejmeji c'o rí xi'tsc'øjme. ¹²Nu 'ma rí xi'ts'iji c'o tsjaja cja ne

xoñijömü, dya in ejmeji. ¿Ja rgui 'ñejmeji 'ma rá xi'ts'iji c'o tsjaja a jens'e?

¹³Dya cjó nguins'i a jens'e ngue c'ua ra mbārā ja ga cja Mizhocjimi. Pero bübü c'ü pārā. Nutscö rvá ějē a jens'e cja Mizhocjimi nu ja exmi bübügö, nguetscö rí pārägö. ¹⁴Ma ma ějē c'o c'ijmi ma ě saji c'o ín mboxtitagöji cja c'e ndajyadü, e Moisés o dyät'ä 'na c'ijmi de bronce, cjanu o ndün't'ü cja 'na za'a c'ü ma jens'e. Nguец'ua 'ma mi janda c'o nte, dya mi tūji c'o vi za o c'ijmi. Xo rga cjatjonu, xo ni jyodü ra ndüntcüji cja ngronsi, nutscö rvá ěcjö cja Mizhocjimi. ¹⁵Nguец'ua texe c'o ra 'ñench'ezügö cja o mü'bü nde ra bübütjoji, dya ra ndüji, eñe e Jesús.

El amor de Dios para el mundo

¹⁶Mizhocjimi me s'lya texe yo cārā cja ne xoñijömü. Nguец'ua va nzhö c'ü nu T'i c'ü 'natjo para o ndü va ngötcü ín nzhubüji; nguец'ua texe c'o ra 'ñench'e o mü'bü angueze, dya ra ndüji, ra bübütjoji. ¹⁷C'ü vi ndājā Mizhocjimi c'ü nu T'i'i cja ne xoñijömü, dya ngue c'ü ra tsjapü ra ngöt'ü o nzhubü yo cārā cja ne xoñijömü. O ndājā ngue c'ua o ngö'tp'ü c'o nzhubü c'o tūji. A cjanu, nu c'o ench'e o mü'bü angueze, ra bübütjoji.

¹⁸Nu c'ü ejme c'ü nu T'i Mizhocjimi, dya ra tsjapü Mizhocjimi ra ma sufrido. C'ü dya ejme, o mama Mizhocjimi c'ü ra tsjapü ra ma sufrido. Na ngueje o ndājā c'ü 'natjo o T'i, pero dya ne c'e nte ra 'ñejme. ¹⁹E jya's'ü o ějē cja ne xoñijömü. Pero yo nte mi

neji bēxömü. Dya neji e jya's'ü na ngueje na s'o cjaji. Nguец'ua ra ma ngöt'üji o nzhubüji. ²⁰Texe c'o cja na s'o me ünmbüji e jya's'ü. Dya xo ne ra sājāji cja e jya's'ü na ngueje 'ma ro sājāji cja e jya's'ü ro tjanbaji 'ma c'o na s'o c'o cjaji. ²¹Nu c'o cja na cjuana, va ěji cja e jya's'ü ngue c'ua ra tjanbaji c'ü vi tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

Juan el Bautista vuelve a hablar de Jesús

²²Ma o nguarü yo, o ma c'ua e Jesús co nu c'o o discípulo a ma Judea. O nguejme nu co anguesji. Mi jichite nu. ²³E Juan xo mi jichite a Enón bēxtjo a Salim. Mi jichite nu, na ngueje mi po na puncjü ndeje nu. O ějē c'o nte'e ma ě jil'iji. ²⁴Dya be mi cjot'ü cja pjörü 'ma, e Juan.

²⁵Nu c'ua c'o o discípulo e Juan o zöji jña 'naja bëzo c'ü mi menzumü a Judea. O zöji jña c'ua ja ga cja c'ü mi jichite e Jesús, 'ñe c'ü mi jichite e Juan. ²⁶O möji cja e Juan. O xipjiji:

—Xöpüte, c'e bëzo, nu c'ü mi bübügüevi mbes'e a manu cja c'e ndare a Jordán, nu c'ü i xitsijme cjö ngueje, ya jichi yo nte. Nudya nde pöji texeji nu ja bübü angueze.

²⁷O ndünrü e Juan, o mama:
—Na jo c'ü. Na ngueje Mizhocjimi o unü c'e bēpji nguец'ua ga tsja c'ua. ²⁸Nu'tsc'ejji in pārātsjēji ró mamagö, “Dya nguetscö e Cristo. O dācjätjogö ró ot'ü ró xipji yo nte c'ü va ějē e Cristo. Cja rron 'ñeje angueze.” ²⁹Rá xi'ts'iji 'na jña. 'Ma cjaji chjüntü, ngue c'ü jovi c'e t'i c'ü ra 'ñe'chp'e a dyë c'e xunt'i. Pero c'ü jovi c'e t'i me mājā ga dyärā ña'a c'e t'i ga

zopjü c'e xunt'i. Je xo ga cjazdö nu, me rí mäcjö na ngueje ya ngue e Jesús c'ü ya zopjü dya yo nte. ³⁰Na ngueje xenda ra mbëzhi na nojo angueze. Dya cja pje ra mbëtscö.

El que viene de arriba

³¹Nu c'ü vi ñeje a jens'e ngue c'ü manda texe. Nutscö je ró tegö cja ne xoñijömü rí mama c'o tsjaja cja ne xoñijömü. Nu c'ü exmi bübü a jens'e ngue c'ü manda texe. ³²Nuc'ü, mama c'o o jñanda a jens'e ñe c'o o dyärä. Pero dya cjó ejme c'o mama. ³³Nu c'ü ejme c'o mama, ya o jñunt'ü o mü'bü c'ü na cjuana c'ü mama Mizhocjimi. ³⁴Na ngueje nu c'ü o ndjä Mizhocjimi, mama o jña Mizhocjimi. Mizhocjimi o unü o Espíritu ra ña o jña. Dya ënmbitjo ga unü o Espíritu. ³⁵Mizhocjimi me s'lya c'ü nu T'i'i. O nzhötü texe cja o dyë'e. ³⁶Nu c'ü ench'e o mü'bü e Jesucristo c'ü nu T'i Mizhocjimi, ra bübüjtjo, dya ra ndü. Nu c'ü dya ench'e o mü'bü c'ü nu T'i Mizhocjimi, ra ndü'ü, dya ra bübü. Mizhocjimi ünmbü c'ü.

Jesús y la mujer de Samaria

4 C'o nte ya mi pjürü mi nädäji e Jesús mi mamaji:

—E Jesús xenda na puncjü o nte c'o xöpü que na ngue c'o mi xöpü e Juan. Y xenda na puncjü o nte c'o jichi co ndeje, mi eñeji.

²Bueno, dya mi ngue e Jesús c'ü mi jichi c'o nte, mi ngue c'o o discípulo. O üdü c'ua c'o fariseo va dyäräji c'ü mi mama c'o nte.

³Nguec'ua 'ma o mbärä a cjanu e Jesús, o mbedye c'ua a Judea co c'o o discípulo, o möji na yeje a Galilea.

⁴Mi jyodü ro cjugü a Samaria ngue c'ua ro zät'ä a Galilea. ⁵O zät'äji c'ua cja 'na ndajñiñi c'ü mi tsja a Samaria c'ü mi chjü Sicar. O juajma e Jacob bëxtjo mi tizhi cja c'e jñiñi. Nu c'e juajma vi zopcü c'ü nu t'i c'ü mi chjü José. ⁶Mi bübüjtjo nu o pozo e Jacob. E Jesús ya me vi mbo o cuë ma nzhodü cja 'ñiji. O mimi a jmi cja c'e pozo. Ya mi zünü ñanto c'ü nzhä 'ma o zät'äji. ⁷O ëjë c'ua 'naja ndixü c'ü mi menzumü a Samaria. O ë ngüs'ü ndeje. Nuc'ua e Jesús o xipji:

— Dyacü ts'iquë ndeje, rá si'i, eñe.

⁸C'o o discípulo e Jesús vi möji cja c'e ndajñiñi. O ma ndömüji c'ü ro ziji e Jesús. ⁹O mama c'ua c'ü e ndixü a Samaria, o xipji e Jesús:

—Maco in menzumü a Israel.

¿Jenga in ötcügö ndeje c'ü rí sigue? Nutscö rí ndixü y rí menzumü a Samaria, eñe.

C'o menzumü a Israel, dya ñuji c'o menzumü a Samaria. ¹⁰O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma ri pärägue c'ü unü Mizhocjimi ñe cjó je nguetscö c'ü xi'ts'i, “Dyacü ts'iquë ndeje rá si”, nu'tsc'e ri dyötcü, nuc'ua ro da'c'ügö ndeje c'ü sido rí bübüjtjo, eñe e Jesús.

¹¹O ndünrü c'ua c'e ndixü:

—Nu'tsc'e sê'ë, ojtjo pje rgui tsjus'ügue. Me na jê'ë ne pozo. ¿Ja je ngue c'ua peje c'e ndeje c'ü sido rá bübüjtjo? ¹²Ne pozo nu, o dyacöjme e Jacob c'ü mi mboxitagöjme. Nuc'ü, mi si'i ne ndeje. Xo ñe c'o o t'i, ñe c'o o animaleji. Nu'tsc'e, ¿cjo xenda pjê'tsc'e na nojo que na ngueje e Jacob? A poco rí dyacö ndeje c'ü xenda na jo, eñe c'e ndixü.

¹³O ndünrū e Jesús, o xipji:

—C'ü ra zi ne ndeje nu, ra tūretjo.

¹⁴Nu c'ü ra zi c'e ndeje c'ü rá unügö, dya cja ra ndüre. C'e ndeje c'ü rá unügö, ra bübü cja o mü'bü; ra chjëntjovi nza cja ndeje c'ü peje cja mëjë, nguec'ua sido ra bübütjo c'e nte, eñe e Jesús.

¹⁵O ndünrū c'ua c'e ndixū:

—Nu'tsc'e, sē, dyacö c'e ndeje c'ü.

Ngue c'ua dya cja rá tūre. Ngue c'ua dya cja xo rá ē cjüs'ü a 'ñecjua.

¹⁶Nuc'ua e Jesús o xipji:

—Ma zojnü nin xīra. Nuc'ua rí 'ñejevi a 'ñecjua.

¹⁷O ndünrū c'e ndixū:

—Dya rí 'ñecjö ín xīra.

O xipji c'ua e Jesús:

—I mamague c'ü na cjuana, dya in 'ñecje nin xīra. ¹⁸Na ngueje ya mi 'ñeje tsi'ch'a nin xīra. Nu c'ü in 'ñeje dya, dya ngueje nin xīra. I mamague na cjuana yo.

¹⁹O ndünrū c'ua c'e ndixū, o mama:

—Nutsö, sē, rgá cjiñigö ngue'tsc'e 'na profeta. ²⁰Nu c'o ín mboxtitajme o ma't'üji Cjimi cja ne t'eje nu. Nu'tsc'eji in menzumügueji a Israel in mamagueji ngueje a Jerusalén nu ja je rá ma't'üji Cjimi, eñe c'e ndixū.

²¹O ndünrū e Jesús, o xipji:

—Dyätcägö yo rá xi'ts'i. Ra zädä yo pa'a nu 'ma dya cja rguí jyodü rí möji cja ne t'eje; dya cja xo rguí jyodü rí möji a Jerusalén ngue c'ua rí ma't'üji ín Tataji Mizhocjimi.

²²Nu'tsc'eji in ma't'ügueji Cjimi, pero dya in päräji ja ga cja c'ü. Nutscöjme rí ma't'ügöjme Cjimi, pero rí päräjme ja ga cja c'ü. Na ngueje nu c'ü ra jopcü o mü'bü yo

nte, je vi 'ñeje cja yo menzumü a Israel. ²³Ya säjä yo pa, c'ü ni jyodü yo nte ra mbäräji c'ü na cjuana ja ga cja Mizhocjimi, 'ñe ra ma't'üji co texe o mü'büji. 'Ma ra tsjaji a cjanu, na cjuana rgá ma't'üji 'ma Mizhocjimi. Mizhocjimi ne'e cjó c'o ra ma't'ü a cjanu. ²⁴Mizhocjimi ngueje Espiritu, dya sö rá jandaji. Nguec'ua c'o ra ma't'ü Mizhocjimi ni jyodü ra mbäräji a cjanu, c'ü dya ngue 'na ts'ita c'ü sö ra jñandaji. Pero ra ma't'üji Mizhocjimi co texe o mü'büji, eñe e Jesús.

²⁵O ndünrū c'ua c'e ndixū:

—Rí pärägö ra ëjë e Mesías; 'ma ra ëjë c'ü, ra nda xitsiji texe ja cja, eñe c'e ndixū.

C'e jña Mesías ne ra mama: “Ngue Cristo c'ü o 'ñeme Mizhocjimi ra manda.”

²⁶O ndünrū c'ua e Jesús:

—Nguetscö e Cristo; rí ñagövi.

²⁷Nuc'ua o säjä c'o o discípulo.

Me mi cjiñiji c'ua, jenga mi ñavi 'na ndixū. Pero dya cjó xipji:

—¿Jenga in ñavi ne ndixū? ¿Pje in önü nu?, ro 'ñeñeji.

²⁸Nuc'ua c'e ndixū o zogütjo c'ü nu xäjnä. O ma c'ua cja c'e ndajñiñi. O ma xipji c'o nte:

²⁹—Xä'däji dya. Mö rá ma nuji 'naja bëzo c'ü o xitsi texe c'o ró cjagö. 'Na ri ngueje e Cristo c'ü.

³⁰Nuc'ua o mbedyeji cja c'e ndajñiñi. O möji nu ja je mi bübü e Jesús. ³¹'Ma ndänt'ä ma ñaji c'e ndixū c'o nte, nuc'ua c'o o discípulo ma xipjiji e Jesús:

—Nu'tsc'e, xöpüte; ni jyodü rí sigue xëdyi.

Pero dya o zi'i. ³²E Jesús o xipji c'ua c'o o discípulo:

—Nuzgö rí pë's'igö c'ü rá sí'i;
nu'tsc'eji dya *in* pãrãgueji.

³³Nuc'ua c'o discipulo mi pötma
mamaji:

—¿Cjó ngue c'ü ro tunpü c'ü ra zì'i
nu?

³⁴E Jesús o xipjiji c'ua:

—C'e jñönü c'ü ni zëzhi ín mü'bü,
ngue c'ü rí c jagö c'ü ne'e nu c'ü
o ndãcjãgö, y rá cjuatpügö texe
c'ü ne angueze. ³⁵¿Cjo dya *in*
mamaqueji xe bëzhi nziyo zana cja
ra zãdã dagrëxü? Pero rí xi'tsc'öji,
jñanchjãji dya, yo nte yo va ëjë
ra dyãrãji yo ín jñãgö, chjëntjoji
nza cja o ndëxü c'o ya na jo ra
dagü. ³⁶Nu c'ü tagü jo mãjä c'ü; na
ngueje bübü c'o ra ñëjmezü. Sido
ra bübütjoji; dya ra ndüji. Nguec'ua
c'ü tagü ñe c'ü podü 'natjo c'ua ra
mãjävi. ³⁷Na ngueje na cjuana c'ü
je mama a cjava: “Naja ngue c'ü
podü. C'ü 'naja ngue c'ü tagü.” ³⁸Ró
täc'ãgöji rí chagüji nu ja dya i pëpiji.
Nandyo c'o o pëpji. Nu'tsc'eji *in*
tagüji c'o o mbodü anguezeji.

³⁹Na puncjü c'o mi menzumü cja
c'e ndajñãñi c'ü mi tsja a Samaria
o ñëjmeji e Jesús na ngueje c'o
vi mama c'e ndixü. Vi mama c'e
ndixü: “O xitsi texe c'o ró c jagö”,
eñe. ⁴⁰Ma o säjä c'o mi menzumü
a Samaria nu ja mi bübü e Jesús,
c'o nte mi süjmüji ja nzi pa e Jesús.
Nguec'ua va nguejme c'ua yepa
nu. ⁴¹Xenda na puncjü c'o o ñëjme
c'ua na ngueje c'o mi mama e Jesús.
⁴²O mama c'ua c'o nte, o xipjiji c'e
ndixü:

—Ya rí pãrãjme na cjuana ne bëzo
nu, ngueje nu o ëjë ra ñëme libre
yo cãrã cja ne xoñijömü, ngueje e
Cristo. Rí ejmegöjme na ngueje c'o i

xitscöjme; y ya xo ró ärätsjëjme c'o
mama angueze.

Jesús sana al hijo de un empleado del gobierno

⁴³Ma ya vi mezhe yepa nu, cjanu
o mbedye c'ua nu. Cjanu o ma a
Galilea. ⁴⁴Na ngueje ya vi mama e
Jesús: “Dya respetaoji 'na profeta
cja o jñiñitsjëjë.” ⁴⁵Ma o zãt'ã a
Galilea e Jesús, c'o mi cãrã nu, me
co mãjä va jñandaji. Na ngueje xo
vi möji cja c'e mbaxua a Jerusalén
c'ü ni chjü Pascua, vi jñandaji texe
c'o vi tsja nu e Jesús.

⁴⁶O yepe o ma c'ua e Jesús a
Canã c'ü tsja a Galilea. Nujnu,
nguejnu vi tsjapü c'ü e ndeje o
mbëzhi vino. Nujnu, mi bübü nu,
'naja c'ü mi jmu'u. Nu c'ü nu t'i'i mi
sö'dyë. Je mi bübü a Capernaum.
⁴⁷Nu c'e jmu o dyãrã je vi mbedye
a Judea e Jesús; ya vi zãt'ã a Canã
c'ü je tsja a Galilea. O ma c'ua nu ja
je mi bübü e Jesús. O ma dyötü na
puncjü ro zöbü a Capernaum, ro ma
jopcü c'ü nu t'i'i na ngueje ya ma
tütü. ⁴⁸Nuc'ua e Jesús o xipji:

—Maco rí xi'tsc'öji cjó je nguetscö,
pero *in* ne rí jñandgueje c'ü rá c jagö
c'ü me rrã nojo c'ü rí mangueji:
“Nunca rí jandgöji a cjanu”, rí
ñëñeji. 'Ma jiyö, dya rí ñëjmezüji.

⁴⁹C'e jmu o xipji:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, na jo ya
rí sjöbü, ngue c'ua xe rí sürü rí jocü
ín ch'i. Ya va tütü.

⁵⁰O mama c'ua e Jesús:

—Mague dya. Nu c'ü in ch'i'i, dya
ra ndütü c'ü. Ra bübütjo.

Nuc'ua c'e bëzo o ñëjme c'o jñã
c'o o xipji e Jesús. O ma c'ua. ⁵¹Ma
ya ma sjöbü angueze, o mbedye

c'ua c'o o mbëpji. O ma ndünrūji. O xipjiji:

—Nu c'ü in ch'i'i bübütjo c'ü.

⁵²Nuc'ua c'ü nu tata c'e t'i o tsja t'önü ja hora o mbürü o jogü. O xipjiji c'ua:

—A ndä'ä 'ma o zünü siete, o c'ueñe c'e pa'a.

⁵³Nuc'ua c'e tata ya o mbärā mi ngueje c'e hora c'ü vi xipji e Jesús: “In ch'i'i ra bübütjo.” Nuc'ua c'ü o tata c'e t'i o 'ñench'e o mü'l'bü e Jesucristo cja na 'ñe texe c'o mi cārā o ngumü.

⁵⁴Ma o mbedye e Jesús a Judea o ma a Galilea o jocü c'e t'i'i, ngue c'ü na yeje c'ü o jizhi e Jesús c'o nunca mi janda c'o nte.

Jesús sana al paralítico de Betesda

5 Nuc'ua 'na nu pa mi cja o mbaxua c'o menzumü a Israel. O ma c'ua a Jerusalén e Jesús.

²Cja c'e ngoxtji a Jerusalén nu ja mi cjocüji o ndëchjürü, nujnu, bëxtjo mi bübü 'na t'ore. Cja c'e jña hebreo ni chjü Betesda c'ü e t'ore. Mi jārā tsi'ch'a o porta nu. ³Nunu mi orü nu, na puncjü c'o mi sò'dyè. Mi cārā c'o mi ndëzhö, 'ñe c'o mi me'dye, 'ñe c'o dya mi sò ro 'ñömü. Mi te'beji ro pjō's'ü c'e ndeje. ⁴Na ngueje mi bübü 'ma mi dat'ü 'naja o anxe Mizhocjimi nu ja je mi po c'e ndeje. Me mi ñus'ü c'e ndeje. C'ü ot'ü mi dat'ü cja c'e ndeje 'ma ya ra nguarü ra ñus'ü, mi jogü c'o pje nde ma ngueme c'o mi sò'ö. ⁵Mi bübü nu, 'naja bëzo c'ü ya mi pa'a treinta y ocho cjë'ë c'ü mi sò'dyè. ⁶Ma o jñanda e Jesús mi orü c'e bëzo, o mbärā ya vi mezhe mi sò'dyè. Nuc'ua e Jesús o dyönü c'ua:

—¿Cjo in ne ra jots'ü?

⁷O ndünrü c'ü mi sò'dyè:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, nuzgö, ojtjo cjó ra ngöcügö cja ne t'ore 'ma pjō's'ü ne ndeje. 'Ma cja rí negö rá dat'ü, ya ni ot'ü ni dat'ü 'naja.

⁸O ndünrü c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e ñanga dya, xos'ü c'ü in pjžhī, nzhodü dya.

⁹Nuc'ua exo jogü c'ua c'e bëzo. Ya o nduns'ü c'ua c'ü mi pjžhī. Nuc'ua ya o nzhodü c'ua c'e bëzo. Nu pa c'ü o nzhodü c'e bëzo ngue c'e sjüpa 'ma mi söyaji. ¹⁰Nguec'ua c'o pje mi pjžhi cja c'o nte a Israel o xipjiji c'ü vi jogü:

—Ngue nu pa dya nu rí söyaji. Mama cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés, dya pje ra sö rí chunü nu in pjžhī nu pa dya.

¹¹O ndünrü c'ua c'e bëzo:

—Nguejetsjé c'ü o jocüzü c'ü o xitsitsjéjé: “Xos'ü nu in pjžhī, rí nzhodü dya.”

¹²O dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue c'e bëzo c'ü o xi'ts'i: “Rí xos'ü nu in pjžhī rí nzhodü?”

¹³C'ü ya vi jogü, dya mi pārā cjó ngue c'ü vi jocü. Na ngueje e Jesús vi xögü vi cjogü cja c'o nte c'o ma puncjü. ¹⁴Nu c'e ndajme c'ua, e Jesús o chöt'ü c'e bëzo a mbo cja c'e templo. O xipji:

—Jñanda dya, xā. Ya o jots'ü dya. Dya cja rí tsja dya c'o na s'o. 'Na pje ne ra ts'a'c'ü c'ü xenda rí sufrido.

¹⁵O ma c'ua c'e bëzo. O ma xipji c'o mi pjžhi cja c'o nte a Israel:

—Ngueje e Jesús c'ü o tsjacö o jozü.

¹⁶Nguec'ua c'o nte a Israel me mi nuji na ü e Jesús. Mi jodüji ro mböt'üji na ngueje mi cja'a yo, c'e

sjüpa 'ma mi söyaji. ¹⁷Pero o mama e Jesús:

—Mi Tatagö c'ü bübü a jens'e pëpjtjo; 'ñetscö xo rí pëpjtjogö, eñe e Jesús.

¹⁸Nuc'ua c'o mi pjëzhi cja c'o nte a Israel xenda mi jodüji c'ua ro mbö't'üji. Na ngueje e Jesús dya mi süpü c'e pa'a c'ü söyaji; xo mi mama: “Mizhocjimi nguejmi Tatagö.” A cjanu mi cjäpü ra mbäräji c'ü Mizhocjimi angueze.

La autoridad del Hijo de Dios

¹⁹Nuc'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'tsc'öji. Nuzgö exi ngue o T'izgö Mizhocjimi. Nguec'ua nunca rí cjägö c'ü rí netsjögö. C'ü rí cja'a, nguextjo c'ü rí janda cja'a Mizhocjimi c'ü mi Tata. Na ngueje c'o cja'a mi Tata xo rí cjägö yo, na ngue o T'izü Mizhocjimi. ²⁰Mi Tata me s'iyazü. Nguezgö o T'izü angueze. Mi Tata jítsti texe c'o cja'a angueze. Xe ra jítsti c'o xenda na nojo bëpji que na ngueje yo, c'o rá cjägö. Nguec'ua me rí tsjijñigueji. ²¹Mi Tata xos'ü c'o ya ni ndü'ü. Unüji c'ü ra bübüttöji. Nuzgö o T'izü Mizhocjimi, xo ga cjatjozügö. Rá unütjo ra bübüji, nu c'o rí ne rá unütjo. ²²Mi Tata dya cjó ra jñünpü ngüenda. Ya o dyacügö mi Tata rá jünpü ngüenda texe yo nte. ²³Nguec'ua, ra respetaozgöji c'ua ja nzi ga respetaoji mi Tata. Nu c'ü dya neze, dya xo ne mi Tata c'ü o ndäcjä.

²⁴'Yo nte, chjëntjui c'ü ya ni ndüji, na ngueje tüji o nzhubüji. Pero rí xi'tsc'öji c'ü na cjuana, nu c'ü ra dyätcä ín jñagö, 'ñe ra 'ñejme nu c'ü o ndäcjä, exta bübüttöji. Nguec'ua

dya rá jünpü ngüenda ra ma sufrido.

²⁵Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, yo nte yo ya ni ndü, ya ngue ra zädä y ya zädä dya, c'ü ra dyäräji ín jñ'a, nutscö o T'izü Mizhocjimi. Nu c'o ra dyätcägö, rá unüji c'ü ra bübüttöji. ²⁶Na ngue c'ua ja nzi ga cja Mizhocjimi je xo ga cjäzgonu, nutscö o T'izü. Exo rí bübüttögö. ²⁷Mizhocjimi xo o dyacü rá jünpü ngüenda yo nte. Na ngueje rvä écjö cja Mizhocjimi. ²⁸Dya cja rí tsjijñiji: “Pero, cja rgá sö ne bëzo ra tsja yo?”, ín mangueji a mbo in mün'c'ej. Na ngueje ra ts'a c'o xe rrä nojo, ra ëjë nu pa'a 'ma ra dyätcä ín jñagö texe c'o ya ndü. ²⁹Texeji ra mbes'leji c'ua ja t'ögüji. Nu c'o o tsja c'ü ne Mizhocjimi, ra ch'unüji c'ü sido ra bübüttöji. Nu c'o dya o tsja c'ü ne Mizhocjimi, ra jñünpüji ngüenda; ra sufridoji, dya ra nguarü.

Pruebas de la autoridad de Jesús

³⁰Xe ma ña'a e Jesús. O mama:

—Nunca rí cjägö c'ü rí netsjögö. Nu c'ü xitsi ín Tatagö a jens'e ngue c'ü rí cjägö c'ü. Rí jünpügö ngüenda texe yo cärä cja ne xoñijömü. Na jo c'ua nzi rga cjägö rá jünpüji ngüenda, na ngueje dya rí jodügö rá cja c'ü rí netsjögö. Nuzgö rí cjägö c'ü ne'le mi Tatagö c'ü o ndäcjä. Nguextjo c'o rí cjägö c'o. ³¹'Ma ri nguextjozgö ri mama c'ü exi ngue o T'izgö Mizhocjimi, ro sö rí mangueji 'ma, c'ü dya cjuana. ³²Pero rí xi'ts'iji, bübü ne 'naja c'ü mama pje pjëtscö. Rí päragö c'ü na cjuana c'ü mama angueze. ³³Nu'tsc'ej i chjäjägueji o mböcjimi 'ñe o levita o ma tsjapüji t'önü e Juan pje pjëtscö. Angueze o xipjiji c'ü na cjuana. ³⁴Zö na cjuana

c'ü o mama e Juan, dya nda ni muvi na ngueje nguetojo bëzo. Pero rí mbeñc'ejí c'o jña c'o o mama e Juan. Ngue c'ua ra sò rí 'ñejmezüji, rá jocuts'ü in mü'büji. ³⁵'Na sivi ü's'üji cja 'ñiji. Je xo ma cjatjonu e Juan, mi jí'tsc'ejí o 'ñiji Mizhocjimi. Nu'tsc'ejí i mājāji ja nzi pa co c'o vi xi'ts'iji. ³⁶E Juan o mama pje pjëtsigö; pero bübü c'o xenda ni 'ñetse pje pjëtsigö. Ngue c'o rí c jagö c'o o dyacü mi Tatagö a jens'e. Rá cjuatügö texe nu c'o o dyacü rá c jagö. Nuc'o, ngue c'ü ni 'mārā c'o, c'ü na cjuana o ndäcjä mi Tata. ³⁷A cjanu, mi Tata c'ü o ndäcjägö mama na cjuana pje pjëtsigö, zö nunca in ätpäji o jña'a 'ñe dya xo xogü in chöji ngue c'ua rí pārāgueji ja ga cja c'ü. ³⁸Dya xo in ench'e in mü'büji o jña Mizhocjimi, na ngueje dya in ejmezügöji nutscö o ndäcjä mi Tata. ³⁹In xörüji na jo cja o jña Mizhocjimi, na ngueje in cjincejí 'ma rí xörügueji ra ch'a'c'üji c'ü rí bübütojoi. Nguetsjé yo jña'a yo je mama pje pjëtsigö. Nguetscö rí unügö c'ü rí bübütojoi. ⁴⁰Pero dya pje in neji rí 'ñejmezüji. 'Ma rí 'ñejmezüji ro da'c'ejí 'ma c'ü ri bübütojogejí.

⁴¹'Nuzgö dya pje rí jodütsjögö c'ü ra mama yo nte na nozgö. ⁴²Pero nutscö rí päjt'c'ägöji cja in mü'büji. Rí pārāgö c'ü dya pje in s'iyaji Mizhocjimi. ⁴³Mi Tata a jens'e o ndäcjä ró ëcjö ngue c'ua rá c jagö c'ü ne angueze. Pero nu'tsc'ejí, dya pje in säcjägöji. 'Ma cjó c'o ra ë mama c'ü pjëzhi na nojo, nuc'ü, ngue c'ü rí säjāji c'ü. ⁴⁴¿Ja rgá sò rí 'ñejmezüji? Dya sò. Na ngueje me in unüji nguenda c'ü mama yo

nin minteji na jots'c'ejí. Dya in ne rí unüji nguenda o jña Mizhocjimi c'ü xi'tsc'ejí cjó je ngue c'ü exna cjuana na jo'o. ⁴⁵Dya rí tsjijñigueji c'ü rá cö'c'öji a jmi in Tatagö a jens'e. Bübü c'ü na cö'c'ejí. Ngueje o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. In cjjijñigueji c'ü me na jots'c'ejí na ngueje in tjéji c'e ley, pero je ngue c'ü ni 'ñetse c'ü na s'o in cjañi. ⁴⁶Nu 'ma ri 'ñejmegueji yo o dyopjü e Moisés, xo ri 'ñejmezügöji; na ngueje e Moisés o dyopjü cja o jña Mizhocjimi c'ua ja ga c jagö. ⁴⁷'Ma dya in ejmeji yo o dyopjü e Moisés, cja rguí 'ñejmezügöji c'ü rí mangö?

Jesús da de comer a cinco mil hombres

6 'Ma ya o nguarü yo, o ma e Jesús nu 'nanguarü c'e zapjü a Galilea c'ü xo ni chjü Tiberias. ²Me mi pöji na puncjü o nte'e. Na ngueje mi nuji c'o mi jizhi 'ma mi jocü c'o mi sö'dyë. ³O ma e Jesús cja 'na t'eje. O mimi nu co nu c'o o discípulo. ⁴Ya mi ngue ro zädätjo c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua c'ü cja yo nte a Israel. ⁵O jñe'ch'e c'ua e Jesús, o jñanda me ma puncjü o nte c'o ma ëjë nu ja mi bübü angueze. O dyönü c'ua e Felipe: —¿Ja je rá tömüji c'ü ra zi'i yo? ⁶Mi mama yo, na ngueje ma sò e Felipe, mi cja e Jesús. E Jesús ya mi pārā c'ü ro tsja'a. ⁷Nuc'ua o ndünrú e Felipe: —Yeje ciento mbëxo tjömëch'i, dya ra zöji, zö rá xënji nde ri nde'ejí. ⁸Nuc'ua o ña c'ua 'naja c'o o discípulo c'ü mi ngueje e Andrés c'ü nu cjuarma e Simón Pedro, o xipji e Jesús:

⁹—Bübü va 'naja t'i, nu jün tsi'ch'a tjömëch'i ndëxü, cja na yeje jmō'ō. Pero, ¿ja ra zō texeji? Na puncjüji.

¹⁰Nuc'ua o mama e Jesús, o xipji c'o o discípulo:

—Nudya, xipjiji ra mimi dya, yo nte'e.

Mi cja na puncjü o pjindyo nu ja mi cārāji. O mimiji c'ua. Po mi tsi'ch'a mil o bëzo. ¹¹Nuc'ua o jñü c'o tjömëch'i e Jesús. Cjanu o unü 'na pöjō Mizhocjimi. Nuc'ua, cjanu o unü c'ua c'o o discípulo. Nuc'ua c'o o discípulo o unüji c'o ya vi mimi. Ya nde unüji c'ua c'o jmō'ō. O zii'iji. O ziji texe c'o mi neji. ¹²O nijmiji na jo. O xipji c'ua e Jesús c'o o discípulo:

—Tsis'iji yo ya mboncjü, yo nde ndetjo, ngue c'ua dya pje ra nguejme.

¹³O jmutüji c'ua c'o nde mi ndetjo. O nizhi doce cánista nu c'o tsi'ch'a tjömëch'i ndëxü. Nuc'o, ngue c'o o mboncjü c'o vi ziji. ¹⁴Nuc'ua c'o nte 'ma o jñandaji c'o vi tsja'a e Jesús mi mamaji:

—Na cjuana ngueje ne profeta nu ro ëjë cja ne xoñijōmü.

¹⁵O mbārā e Jesús mi neji ro zidyiji ngue c'ua ro tsjapüji a fuerza ro manda. Nguec'ua va xōgü e Jesús o matsjë na yeje cja 'na t'eje.

Jesús camina sobre el agua

¹⁶Nuc'ua 'ma ya o nzhā'ā, ya o zōbü c'ua c'o o discípulo, o zāt'āji cja c'e zapjü. ¹⁷Cjanu o dat'üji cja 'naja bü'ü. Je mi möji nu 'nanguarü c'e ndeje a ma Capernaum. Ya vi xōmütjo. E Jesús dya be ma sājā nu ja mi бүbü anguesji. ¹⁸Me mi pjō's'ü

c'e ndeje na ngueje mi vü na zëzhi e ndajma. ¹⁹'Ma ya vi möji tsi'ch'a o 'ñianto kilometro o jñandaji e Jesús c'ü mi nzhodü xes'e e ndeje. Ya mi ngue ro zāt'ā cja c'e bü'ü. Me co züji c'ua. ²⁰Nuc'ua e Jesús o xipjiji: —Nguetscö e Jesús. Dya rí sügueji.

²¹Nuc'ua anguesji o mājāji. O xipjiji c'ua e Jesús ro dat'ü cja c'e bü'ü. Exo zāt'ā c'ua c'e bü'ü cja c'e jñiñi nu ja je mi möji.

La gente busca a Jesús

²²⁻²⁴Mi cārā c'o nte c'o vi nguejme 'nanguarü c'e trazapjü nu ja vi unü 'na pöjō Mizhocjimi e Jesús cjanu unüji o tjömëch'i c'o o ziji. Anguezeji vi unüji ngüenda c'ü mi 'natjo bü'ü c'ü mi jārā c'e xōmü. Y 'ma vi dat'ü c'o discípulo cja c'e bü'ü, dya dat'ü e Jesús co anguezeji, nguec'ua c'o discípulo vi mötsjëji. Nguec'ua c'ü na yejnu pa c'o nte mi jodüji e Jesús, pero dya o chöt'üji. Dya xo jñandaji c'o o discípulo. Nguec'ua como vi sājā ja nzi bü'ü c'o vi 'ñeje a Tiberias, o tsja c'ua c'o nte o dat'üji cja c'o bü, o möji c'ua a Capernaum o ma jyodüji e Jesús.

Jesús, el pan de la vida

²⁵'Ma o chöt'üji a Capernaum nu 'nanguarü cja e ndeje o xipjiji:

—Xöpüte, ¿jinguā i sājāgue a 'ñecjua?

²⁶O ndünrü c'ua e Jesús:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji. Ró da'c'ejí tjömëch'i ngue c'ua ri unnc'ejí ngüenda c'ü ngue o T'izgö Mizhocjimi, ngue c'ua ri 'ñejmezüji. Pero c'ü va 'ñe jongöji, dya ngue para rí 'ñejmezüji. Ngue c'ü in neji rá da'c'üji na yeje c'o ra nijmi in

pjemeji. ²⁷C'e jñōnū c'ü rí sigōji, tjezetjo c'ü. Nguéc'ua, dya me rí jyonnc'ejí c'o. Jyodūji c'e jñōnū c'ü dya ra tjeze, c'ü sido rí búbütjoji. Nutscō rvá ěcjo cja Mizhocjimi, nguetscō rá da'c'ūji c'e jñōnū c'ü sido rí búbütjoji. Mizhocjimi c'ü mi Tatagō ya jizhi c'ü o ndācjā rá da'c'ejí a cjanu.

²⁸O ndūnrū c'ua c'o nte o xipjiji e Jesús:

—¿Pje rá cjaime ngue c'ua rá cjaime c'ü ne'e Mizhocjimi?

²⁹O ndūnrū c'ua e Jesús. O xipjiji: —Nunu, ngueje c'ü ne Mizhocjimi: rí 'ñejmezügōji na ngueje o ndācjā angueze.

³⁰O xipjiji c'ua:

—¿Pje na mbē c'o rí jítscōjme ngue c'ua rá jandagōjme; ngue c'ua rá ejmets'ūjme? ¿Pje na mbējē c'o rí tsjague? ³¹C'o ín mboxtitaji o ziji o maná nu cja ndajyadū, 'ma mi cārāji nu, co e Moisés. C'ua ja nzi ga t'opjū: “O unūji ro ziji tjōmēch'i c'o vi 'ñeje a jens'e”, eñe. ¿Cjo xo sō rí tsjague a cjanu?

³²O ndūnrū c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'ijí. E Moisés dya ngue c'ü o dya'c'ūji o tjōmēch'i c'o vi 'ñeje a jens'e; ngue mi Tatagō. C'e tjōmēch'i c'ü o zi c'o ín mboxtitaji, dya ngue c'ü exna cjuana ni muvi. Mi Tatagō je unū c'e tjōmēch'i c'ü exna cjuana ni muvi c'ü vi 'ñeje a jens'e. ³³Na ngueje o tjōmēch'i Mizhocjimi ngueje c'ü vi 'ñeje a jens'e c'ü unū c'ü ra búbütjo yo cārā texe cja ne xoñijōmū, eñe e Jesús.

³⁴O xipjiji c'ua:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumū, sido rí dyacōjme ne tjōmēch'i nu.

³⁵E Jesús o xipjiji:

—Nuzgō, nguetscō e tjōmēch'i c'ü ra dya'c'ejí c'ü rguí búbütjogueji. Nu c'ü ra ějē co nuzgō, dya ra zant'a. Nu c'ü ra 'ñejmezügō, dya ra ndūre. ³⁶Ya ró xi'ts'ijí, zō xi í jñandgaji ró c jagō c'ü na nojo, pero dya pje ín ejmezügōji. ³⁷Texe nu c'o dacügō mi Tata, ra ějēji co nutscō ra 'ñejmezūji. Nuzgō, dya rá tājāgō ra ma c'o. ³⁸Rvá ějēgō a jens'e; dya pje ngue c'ü rá c jagō c'ü rá ne'e. Rá cja'a c'ua ja ga ne'e mi Tatagō c'ü o ndācjā. ³⁹Nunu, ngueje c'ü ne'e Mizhocjimi, nu c'ü o ndācjā; ne'e c'ü dya rá bēzhi ne ri 'naja c'o o dyacū. 'Ma rá ěcjo na yeje rá xos'ūji. ⁴⁰Nunu, ngueje c'ü ne'e mi Tata c'ü búbū a jens'e: texe c'o unū nguenda nguezgō o T'izū Mizhocjimi, y ejmezügōji, ra ch'unū c'ü rguí búbütjoji co Mizhocjimi. 'Ma rá ěcjo na yeje rá xos'ūji.

⁴¹C'o pje mi pjēzhi cja c'o nte a Israel mi pōtma mamatsjēji na ngueje dya mi ejmeji c'ü vi mama e Jesús: “Nguetscō e tjōmēch'i c'ü vi 'ñeje a jens'e.” ⁴²Mi mamaji c'ua:

—Nunu, ¿cjo dya ngueje e Jesús nu o t'i e José? Nu tata 'ñe nu nana rí pārāgōji. Nunu, ¿jenga mama dya nu: “Rvá ějē a jens'e”?

⁴³E Jesús o xipjiji c'ua:

—Dya rí pōtqui mamatsjēgueji yo. ⁴⁴Dya cjó sō ra ějē co nutscō nu 'ma dya ra 'ñūnbū o mū'bū mi Tata c'ü búbū a jens'e c'ü o ndācjā. Nuzgō, 'ma rá ěcjo na yeje rá xos'ū nu c'o. ⁴⁵Ya t'opjū cja o jña Mizhocjimi c'o o dyopjū c'o profeta: “Mizhocjimi ra nda xōpūji.” A cjanu texe c'o ätä mi Tata, 'ñe pārāji pje pjēzhi c'ü mama, va ěji co nutscō.

⁴⁶Zö ätpäji o jña Mizhocjimi, pero dya jandaji ja ga jmi. C'ü o jñanda nguextjozügö rvá ëjögö cja Mizhocjimi. Nguetzgö ró janda mi Tata. ⁴⁷Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, nu c'ü ejmezügö ra ch'unü c'ü rguí búbütjo co Mizhocjimi para siempre. ⁴⁸Nguetscö e tjömëch'i ngue c'ua rí búbütjogueji. ⁴⁹Nu c'o nin mboxtitaji o ziji c'e maná nu cja ndajyadü. Pero o ndü'ü c'o. ⁵⁰Nguetscö nu e tjömëch'i nu vi 'ñeje a jens'e. Nguец'ua nu c'ü ra zi'i nu, dya ra ndü'ü, ra búbütjo. ⁵¹Exi rgá büntcjö, nguec'ua sö rá da'c'üji c'ü rí búbütjogueji. Je rvá ëjögö a jens'e. 'Ma cjó c'o ra zi'i nu e tjömëch'i ra ch'unü c'ü rguí búbütjo. Ne tjömëch'i c'ü rá unügö nu, ngueje ín cuerpogö. Nuzgö rá unügö ngue c'ua ra búbütjo yo cãrã texe cja ne xoñijöümü.

⁵²Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel mi ña, mi ñatsjëji. Mi mamaji:

—¿Ja rgá sö ra dyacöji o cuerpo rá siji?

⁵³E Jesús o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'tsc'öji. Nutscö rvá ëcjö cja Mizhocjimi. 'Ma dya rí si'iji ne tjömëch'i c'ü ngueje ín cuerpogö, 'ñe 'ma dya rí si'iji ín tsjigö, dya rí búbüji. ⁵⁴Nu c'o ra zi'i e tjömëch'i c'ü ngueje ín cuerpogö 'ñe ra zi ín tsjigö ra ch'unü c'ü rguí búbütjoji. Nutscö 'ma rá ëcjö na yeje rá xos'ü nuc'o. ⁵⁵C'e jñönü c'ü na cjuana c'ü rí siji ngue ín cuerpogö c'ü; 'ñe ín tsji'igö. ⁵⁶Nu c'ü ra zi nu e jñönü c'ü ngueje ín cuerpogö, 'ñe ra zi ín tsjigö ra búbüzügö. Y nutscö je rá bünc'ö cja o mü'bü angueze. ⁵⁷Mi Tata c'ü o

ndäcjä exi búbütjo c'ü. Nguец'ua exo rgá búbütjogö. Nu c'ü ra zi c'e jñönü c'ü ngue ín cuerpogö 'ñe ín tsjigö, xo ra búbütjo, na ngueje exi rgá büntcjö. ⁵⁸Nguetscö e tjömëch'i, rvá ëjögö a jens'e. Dya nza cjazgö c'e maná c'ü o zi ín mboxtitaji. Nuc'o, o ndü c'o. Pero c'ü ra zi'i nu e tjömëch'i c'ü nguetscö, dya ra ndü, ra búbütjo co Mizhocjimi para siempre.

⁵⁹Nu yo jña'a yo, o mama e Jesús 'ma mi búbü a Capernaum 'ma mi xöpü c'o nte cja c'ü o nintsjimiji.

Palabras de vida eterna

⁶⁰Na puncjü c'o mi tjünt'ü a xütjü e Jesús, 'ma o dyäräji, o mamaji: —Me na jyü yo jña'a yo. ¿Cjó ra sö'ö ra dyätä yo?

⁶¹O mbärätsjë e Jesús c'o mi mamatsjëji. O xipjiji c'ua: —¿Cjo ín ne rí chjench'ëji a xütjü na ngueje ró xi'ts'iji yo jña'a yo?

⁶²¿Pje rí tsjagueji 'ma, 'ma rí jñandgaji rá magö a jens'e nu ja ot'ü rmí bünc'ö? Nutscö rvá ëcjö cja Mizhocjimi. ⁶³Ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü da'c'üji rí búbüji. Dya pje ni muvi e cuerpo. Yo jña'a yo rí xi'ts'igöji je va ëjë cja o Espíritu Mizhocjimi yo. Nguеje yo da'c'üji rí búbütjoji. ⁶⁴Pero búbüts'ügueji c'o dya pje ejmezügö.

E Jesús ya mi pãrã ndeze 'ma ot'ü cjó ngue c'o dya mi ejme. Ya nde mi pãrätjo cjó ngueje c'ü ro nzhö'ö.

⁶⁵O mama c'ua e Jesús:

— Ya ró xi'ts'iji, dya cjó ra sö ra ëjë co nuzgö, 'ma dya ra 'ñünbü o mü'bü mi Tata c'ü búbü a jens'e.

⁶⁶'Ma o nguarü o mama yo jña'a, na puncjü c'o o chjench'e a xütjü,

dya cja o ndünt'üji o xütjü e Jesús.
⁶⁷O mama c'ua e Jesús o xipji c'o doce discípulo:

—¿Cjo xo in ne rí chjench'ejí a xütjü, c'ü dya cja rí chjünt'üji ín xütjügö?

⁶⁸O ndünrü c'ua e Simón Pedro:

—Pero ín Jmuts'üjme, ¿cjo rí ma teñegójme? Na ngueje nguextjots'ügüe in xitsijme ja rga sö rá bübütjojme co Mizhocjimi para siempre. ⁶⁹Nutscöjme rí ejmets'ügójme. Rí pãrãjme ngue'tsc'e e Cristo. Ngue'tsc'e o T'its'ü Mizhocjimi c'ü exi bübütjo.

⁷⁰O ndünrü c'ua e Jesús:

—In doceji. ¿Cjo dya ró juan'c'ügöji? 'Najats'ügueji bübü c'ü dya jo cja o mü'bü.

⁷¹Nu c'ü mi mama e Jesús, mi ngueje e Judas Iscariote, c'ü mi ngue o t'i e Simón. Na ngueje nguejnu ro nzhö'ö e Jesús. Mi ngueje 'naja c'o doce discípulo.

Los hermanos de Jesús no le creían

7 'Ma o nguarü yo, mi nzhodü e Jesús a Galilea. Dya mi ne ro nzhodü a Judea, na ngueje mi cãrã nu, c'o mi ne ro mbö't'üji e Jesús. ²Ya mi ngue ro zädätjo 'na mbaxua c'ü mi cja c'o nte. Mi ät'ãji ts'ingümü c'o mi ngueje o dyëza. Mi mimiji cja c'o ts'ingümü 'ma mi cjaji c'e mbaxua. ³C'o o cjuarma e Jesús o xipjiji c'ua:

—Na jo rí pedyegue va. Mague a Judea ngue c'ua c'o in discípulo c'o cãrã nu, xo ra jñante'aji yo in cjague yo me na nojo. ⁴Nu c'ü ne'e pje ra tsja'a, ra tsja ngue c'ua ra jñanda yo nte. Nu 'ma in cja'a yo

me na nojo, jizhitsjëjë ngue c'ua ra jñanda texe yo nte.

⁵Ne xo ri ngueje c'o o cjuarma, dya xo mi ejmeji e Jesús. ⁶O mama c'ua e Jesús:

—Dya be va sädã nu 'ma ra mbãrãji cjo nguetscö. Nuzgö dya be sö'ö rá magö. Pero nu'tsc'ejí sö rí mötjoji nu hora c'ü in ne rí möji. ⁷Nu'tsc'ejí, dya sö ra nuc'ejí na ü yo cãrã cja ne xoñijöümü. Nguetscö je nugüji na ü, na ngueje rí xipjigöji c'ü na cjuana, rí xipjigöji me na s'o cjaji. ⁸Nu'tsc'ejí, möji cja c' e mbaxua. Nutscö dya be rá magö cja c'e mbaxua, na ngueje dya be va sädã c'ü ne'e Mizhocjimi c'ü ya rá magö.

⁹Nu 'ma o mama yo, xe o nguejmetjo a Galilea.

Jesús en la fiesta de las chozas

¹⁰Nuc'ua o ma cja c'e mbaxua c'o o cjuarma. E Jesús xo ma'a c'ua. Pero nuc'ü, dya cjo o xipji ja va ma. O matsjëjë. ¹¹Nu cja c'e mbaxua, c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte mi jodüji e Jesús, mi mamaji:

—¿Ja je ri bübüxã c'e Jesús?, eñeji.

¹²Na puncjü nte c'o me mi tsjojne mi mamaji ja cja mi cja e Jesús. Mi cãrã c'o mi mama: “Na jonte c'e bëzo c'ü.” Nu c'o dyaja mi mamaji: “Dya jonte c'ü. Onpü yo nte.”

¹³C'o nte mi süji c'o pje mi pjëzhi. Nguec'ua dya cjo mi mama na jo ja ma cja e Jesús.

¹⁴Cja mi patjo nziyo pa'a c'ü mi cjaji c'e mbaxua. Xe mi bëzhi nziyo pa ro nguarü. O zät'ã c'ua e Jesús cja c'e templo. Ya je nguejnu o xöpü c'ua c'o nte. ¹⁵C'o pje mi pjëzhi mi

cjiññiji: “Nunca rí ärägöji a cjanu.”
Pero mi mamaji:

—¿Ja ga mbārā yo? Dya o ma ja ro xörü.

¹⁶O ndünrü c'ua e Jesús:

—Nu yo rrā xöpü yo nte, dya rí mamatsjējögö yo. Nu c'ü o ndäcjägö ngue c'ü je o xöcügö c'ü.

¹⁷Ma cjó c'o ne ra tsja'a c'ü ne'e Mizhocjimi, ra mbārā cjo je va ëjē cja Mizhocjimi yo rí xöpügö yo nte, o maxque rí mamatsjējögö yo. ¹⁸Nu c'ü xöpü c'ü mamatsjējē, jodütsjējē c'ü ra mama yo nte: “Me na jo 'na xöpüte”, ra 'ñeñeji. Nuzgö rí jodügö c'ü ra mamaji me na jo Mizhocjimi c'ü o ndäcjä. Nuzgö rí mamagö c'ü na cjuana, dya bëchjine.

¹⁹Nu'tsc'ejí, ¿cjo dya o dya't'üji c'e ley e Moisés? Pero ne rí 'najats'ügueji dya in cjaji c'ü mama c'e ley. Maco mama c'e ley c'ü dya rá pö't'üteji, ¿jenga in jongügöji rí pötcüji?

²⁰O ndünrü c'ua c'o nte, o xipjiji:

—Nu'tsc'e, bübü demonio cja in mü'bügue. ¿Cjó ngue c'ü ra jyonc'ü ra mbö'tc'ü?

²¹O ndünrü c'ua e Jesús:

—'Natjo c'ü ró cjägö, pero nuc'ua textets'üji me o sjëyats'üji c'ü ró cjägö. ²²Cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés, xil'ts'iji rí meyaji in cuerpoji. C'ü ni tsjaji a cjanu, dya ngue e Moisés c'ü o mbürü; ngueje c'o ín mboxtitaji c'o o mbürü ndeze mi jinguã. Bübü 'ma in meyaji in cuerpoji nu pa c'ü rí söyaji. ²³Nu pa c'ü rí söyaji in meyaji o cuerpo 'na bëzo ngue c'ua rí cumpleji o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. ¿Jenga me in ünngügöji c'ü ró jopcügö texe o cuerpo 'na bëzo nu

pa c'ü rí söyaji? ²⁴Tsjijññiji na jo c'ua ja ga mama o ley e Moisés. Nuzgö, zö ró jocü 'na bëzo c'e pa c'ü rí söyagöji, pero na jo c'ü rvá cjägö.

Jesús habla de su origen

²⁵Ja nzi c'o mi menzumü a Jerusalén o mamaji c'ua:

—Nujnu, ¿cjo dya ngueje nu jodüji ra mbö't'üji? ²⁶Maco, ña'atjo dya nu. Dya pje sü'ü nu. Dya cjó pje xipji. Mbārā, c'o pje pjëzhi, ¿cjo ri cjiññiji c'ü ngueje e Cristo nu? Po jiyö. ²⁷Na ngueje nutscöji rí pärägöji na jo ja je menzumü nu. 'Ma ra ëjē e Cristo, nuc'ü, dya cjó ra mbārā ja rguí 'ñeje.

²⁸E Jesús o ña'a na jens'e nu cja c'e templo nu ja mi xöpü c'o nte, o xipjiji:

—Nu'tsc'ejí, ¿cjo in päcäji? ¿Cjo in päräji na jo ja je rí menzumü? Nuzgö dya ró ëtsjējögö. Na ngueje bübü 'naja c'ü exna cjuana o ndäcjägö, c'ü dya in pärägueji. ²⁹Pero nuzgö rí pärägö c'ü, na ngueje je rvá ëcjö cja angueze. Ngueje angueze o ndäcjägö ró ëjē a 'ñecjua.

³⁰Nuc'ua, mi ne ro zürüji c'ua.

Pero dya cjó o pënc'h'i, na ngueje dya be ne Mizhocjimi ro zürüji.

³¹Na puncjü c'o nte c'o mi cārã nu, o 'ñejmeji e Jesús. Mi mamaji:

—Dya cjó sö ra tsja c'o xe rrã nojo. ¿Cjo ri ngueje e Cristo nu?

Los fariseos mandan policías a llevar preso a Jesús

³²C'o fariseo o dyäräji c'ua c'o mi mama c'o nte. Na ngueje c'o nte mi tsjojne ma ñaji c'o mi cja'a e Jesús. Nuc'ua c'o ndämböcjimi 'ñe c'o

fariseo o ndäjäji o policía ro ma, ro ma zürüji e Jesús. ³³O mama c'ua e Jesús:

—Xe quejme ja nzi zana c'ü xe rá mimiji. Nuc'ua ra zädä c'e pa 'ma rá ma nu ja bübü c'ü o ndäcjä ró ëjë. ³⁴Nuc'ua rí jyongügöji. Dya cja rí chöcügöji. Nu ja rá bübügö, dya sö rí möcjeji.

³⁵Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o pötva mamaji:

—Mbärä, ¿ja je ra ma'a nu? ¿Jenga xitsiji c'ü dya cja rá tö't'üji? Mbärä, ¿cjo je ra ma cja yo ín menzumügöji a Israel c'o pjöt'ü cja yo dyaja nte? Mbärä, ¿cjo ra ma xöpü c'o dyaja nte'e? ³⁶Mbärä, ¿ja cja'a nu o mama: “Rí jyongüji pero dya rí chöcüji”? Xo o xitsiji: “Nu ja rá bübügö, dya pje ra sö'ö rí sät'äji.”

Ríos de agua viva

³⁷C'e pa c'ü bëpja c'e mbaxua ngue c'ü xenda mi süpüji. Nuc'ua c'e pa'a c'ü, o böbü e Jesús. O zopjü c'ua c'o nte, o xipjiji:

—'Ma cjó c'o türe, xä'däji co nutscö. Si'iji c'e ndeje c'ü rá da'c'üji rí siji.

³⁸Nu c'o ra 'ñejmezügö, ra zädä anguezeji c'ua ja nzi ga mama cja o jña Mizhocjimi: A mbo cja o mü'bü ra chjëntjovi nza cja 'na mbereje c'ü peje na puncjü o ndeje. Nguец'ua xo ra zi'i c'o dyaja, ngue c'ua xo ra bübütojji.

³⁹Nujyo o mama e Jesús, nguejyo ro tsja o Espíritu Mizhocjimi c'ü ro ch'unü nu c'o ro 'ñejme e Jesús. C'e Espíritu dya be ma ëjë c'ü, na ngueje dya be vi ma e Jesús cja nu Tata c'ü bübü a jens'e.

División entre la gente

⁴⁰Nuc'ua 'ma o dyäräji yo jña'a yo, mi cärä c'o o mama:

—Nunu, na cjuana ngueje e profeta nu mi te'beji.

⁴¹Dyaja c' o o mama c'ua:

—Ngueje e Cristo nu o ndäjä Mizhocjimi nu.

Mi cärä c'o dyaja c'o o mama:

—Nujnu je menzumü a Galilea.

Nguец'ua, ¿ja rgä sö ra tsja e Cristo nu? ⁴²Na, ¿cjo dya mama cja yo ya t'opjü: “E Cristo je ri ngueje o mboxbëche e David”? ¿Cjo dya xo mama: “Je ra te'e cja c'e ts'ljñiñi a Belén nu ja mi menzumü e David”?

⁴³Nuc'ua a cjanu, o xögü c'ua c'o nte'e, na ngueje dya mi 'natjo o pjeñeji ma nguiññiji e Jesús. ⁴⁴Mi cärä c'o mi ne ro zürü e Jesús. Pero dya cjó xo o pënc'h'i angueze.

Las autoridades no creen en Jesús

⁴⁵Nuc'ua c'o policía o nzhogü c'ua c'o. O möji cja c'o ndamböcjimi 'ñe cja c'o fariseo. Nuc'ua c'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo o dyönüji c'ua:

—¿Jenga dya i siji e Jesús?

⁴⁶O ndünrü c'ua c'o policía:

—Nunca rí ärxme ra ña 'na bëzo c'ua nzi ga ña'a c'e bëzo c'ü.

⁴⁷O ndünrü c'ua c'o fariseo, o xipjiji c'o policía:

—¿Cjo ya xo o dyon'c'ügueji?

⁴⁸Tsjijññiji dya xä. ¿Cjo ya xo bübü o jmu'u 'ñe o fariseo c'o ya o 'ñejme e Jesús? Iyö. ⁴⁹Nu yo nte'e yo, dya pje päräji o ley Mizhocjimi. Dya pje sö ra zät'äji a jmi Mizhocjimi.

⁵⁰E Nicodemo nu c'ü vi ma'a 'na nu xömü cja e Jesús, mi ngueje 'naja c'o fariseo. O mama angueze:

⁵¹—Cja ín leygöji, dya sö rá mamaji c'o na s'o vi tsja 'na bëzo c'ü dya be ri äräji c'o mama

angueze, y c'ü dya be ri pārāji ja cja c'ü cja'a.

⁵²O ndünrū c'ua c'o fariseo, o xipjiji e Nicodemo:

—Nu'tsc'e, Nicodemo, ¿cjo xo in menzumügue a Galilea? Ni jyodü rí ñu'u yo ya t'opjü, ngue c'ua rí ñuxā c'ü dya cjó ra te'le a Galilea c'ü ri ngueje profeta.

La mujer adúltera

⁵³Nuc'ua, como ya vi nguarü c'e mbaxua, o ma nzi 'najaji o ngümüji.

8 E Jesús o ma c'ua cja c'e t'eje c'ü ni chjü Olivos. ²Nuc'ua 'ma mi xörtjo c'ü na yejnu pa, e Jesús o ma na yeje cja c'le templo. Nuc'ua texe c'o nte'le o chēzhiji a jmi e Jesús. O mimi c'ua e Jesús. Cjanu o xöpü c'ua c'o nte. ³Nuc'ua c'o mi xöpü o ley Mizhocjimi ñe c'o fariseo o sinpiji c'ua 'naja ndixü c'ü vi ch'ö'tp'ü bëzo c'ü dya mi ngueje o xīra. O tsjapüji o mimi a nde'le nu ja mi bübü e Jesús. ⁴O mamaji c'ua:—Xöpüte, nu e ndixü nu, o zürüji. Mi bübüvi 'na bëzo c'ü dya ngueje o xīra. ⁵Cja c'le ley c'ü o dyopjü e Moisés o mandazüji rá pjat'üji ndojo yo cja a cjanu. ¿Nu'tsc'e dya, pje rí xitsijme dya?

⁶Nu yo mi xipjiji nguetjo ma söji, ngue c'ua ro sö ro ngöt'üji cja c'o pje mi pjēzhi. Nuc'ua e Jesús o ñücü a jömü. O dyopjü c'ua a jömü co o ñidyē. ⁷Nu 'ma sido mi önütjoji, o jñüs'ü o ñi'i. Cjanu o xipjiji c'ua: —'Ma bübüts'c'eji 'naja c'ü dya tū o nzhübü ngue c'ü ra ot'ü ra pjat'ü ndojo ne ndixü.

⁸Nuc'ua o ñücütjo na yeje a jömü e Jesús. O dyopjü a jömü co o ñidyē.

⁹'Ma o dyärāji, o nguiññiji c'ua cja

o mü'büji c'ü mi tūji o nzhübüji. Nuc'ua nde 'naja va möji c'ua. Nu c'o xenda mi tita ngue c'o ot'ü o ma c'o. Cjanu o mbedye c'ua c'o cja mi t'i'i. Nuc'ua ya o nguejmetsjē c'ua e Jesús 'ñe c'le ndixü c'ü mi junrū a jmi. ¹⁰Nuc'ua cjanu o jñüs'ü c'ua o ñi'i e Jesús. Dya cjó cja o jñanda. Ya mi nguetjo c'le ndixü c'ü xe mi bübü. O xipji c'ua:

—Nu'tsc'e ndixü, ¿ja je cārā dya, nu c'o mi mama in tūgue nzhübü? ¿Cjo dya cjó pja'c'ü ndojo?

¹¹C'le ndixü o ndünrū:

—Nu'tsc'e, in Jmuts'ügö, dya cjó pjacö ndojo.

Nuc'ua o xipji e Jesús:

—Ne xo ri nguetscö, dya xo rí xi'tsi'ni ni jyodü rí chūgue. Ma'a dya. Pero dya cja rí tsja c'o na s'o.

Jesús, la luz del mundo

¹²E Jesús o zopjütjo na yeje c'o nte. O xipjiji: —Nguetscö e jya's'ü cja ne xoñijömü. Nu c'ü ra ndünt'ü in xütjügö, dya ra nzhodü cja e bëxömü. Nuc'ü, ra bübü jya's'ü o mü'bü c'ü ra unü c'ü rguí bübütjo.

¹³Nuc'ua c'o fariseo o xipjiji:

—Nu'tsc'e in mamatsjēgue pje pjē'tsi. Nu c'o in mamague dya cjuana.

¹⁴O ndünrū c'ua e Jesús, o xipjiji: —Zö rí mamatsjēgö pje pjētsi, pero yo rí xi'tsi'igöji na cjuana. Na ngueje rí pārāgö ja je rvā ējē, ñe ja rga ma'a. Nu'tsc'eji, dya in pārāgueji ja rvā ējēgö. Dya xo in pārāji ja ngue c'ua rá ma'a. ¹⁵Nu'tsc'eji c'ua ja nzi gui tsjinnceji, in jünji ngüenda in mamaji c'ü na s'ozgö. Pero nutscö, c'ü rvā ēcjö, dya ngue c'ü rá mangö c'ü cja na s'o 'naja, y c'ü cja na jo

c'ü 'naja. ¹⁶Zö dya ngue c'ü rvá êcjö, pero 'ma rí mangö ja ga cja 'na nte ga nguiñi o mü'bü, na cjuana c'ü rí mangö. Na ngueje c'ü rí mangö, dya ngue c'ü rgá cjiññitsjögö, ngue c'ü cjiññi Mizhocjimi c'ü o ndäcjö c'ü rí bübübe. ¹⁷Ya xo t'opju cja in leygueji c'ü je mama a cjava: “Nu c'ü mama yeje nte ngue c'o na cjuana.” ¹⁸Nuzgö rí mama pje pjëtsi. Nu c'ü mi Tatagö c'ü o ndäcjä, ngue c'ü xo mama pje pjëtsigö.

¹⁹Nuc'ua o xipjiji c'ua:

—¿Ja je bübü c'ü nin Tata?

O ndünrö c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Ni xo ri nguetscö in pãcãji, ni ri ngueje mi Tata in pãrãji. Nu 'ma ri pãcãgöji, ngue 'ma xo ri pãcãji mi Tata.

²⁰E Jesús mi xöpü c'o nte cja c'e templo. Je mi mama yo jña'a yo, nu ja mi sogüji o ofrendaji. Dya cjó o zürü e Jesús, na ngueje dya be mi jëzi c'ü nu Tata Mizhocjimi.

**“A donde yo voy, ustedes
no pueden ir”**

²¹Nuc'ua o ndünrö c'ua na yeje e Jesús:

—Nutsö ya rá ma'a. Nu'tsc'eji rí jyongüji. Pero rí chügueji na ngue c'o in nzhunc'eji c'o in tügueji. Nguec'ua nu ja je rá magö, nu'tsc'eji, dya ra sö rí sät'ãji nu.

²²O mama c'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel:

—Nu e bëzo nu, ¿cjo ra pöt'tütsjëjë? Nguec'ua mama: “Nu ja je rá magö, nu'tsc'eji dya ra sö rí sät'ãji.”

²³Nuc'ua o ndünrö c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'eji, in menzumüji a jömü. Nutsö, je rí menzumügö a

jens'e. Nu'tsc'eji, in menzumügueji cja ne xoñjömü. Nutsö, dya pje rí menzumügö va cja ne xoñjömü.

²⁴Nguec'ua ró xi'ts'iji: “Rí chügueji na ngue c'o in nzhunc'eji c'o in tügueji.” Na ngueje 'ma dya rí 'ñejmeji nguezgö extí bübü, c'o nzhübü c'o in tüji ngue c'o je rgui chüji c'o.

²⁵O ndünrö c'ua c'o nte:

—Xitsijme cjó ngue'tsc'e.

Nuc'ua e Jesús o xipjiji:

—Ya ró xi'ts'igöji cjó nguezgö.

²⁶Na puncjü c'o me rí ne rá zo'c'üji.

Me na puncjü c'o in cjaji c'o sö rá mama in tügueji nzhübü. Pero nu c'ü o ndäcjägö ngue c'ü na cjuana c'ü. C'o ró ätpägö o mama angueze nguejyo je rí zopjü yo cãrã cja ne xoñjömü.

²⁷E Jesús mi xipjiji mi nguejnu Tata c'ü vi ndäjã. Pero dya mi pãrã c'o nte. ²⁸O ndünrö c'ua e Jesús:

—Nutsö rvá êcjö cja Mizhocjimi. Nu'tsc'eji rí chãpcöji cja ngronsi. Nu'ma, cja ra zädã 'ma rí unnc'eji ngüenda c'ü nguezgö extí bübü.

Dya pje rí cjangö c'ü rí cjatsjë. Ngue yo o xöcü mi Tata, yo rí xi'ts'iji.

²⁹Nu c'ü o ndäcjä bübü co nuzgö. Dya pje jyëzguigö c'ü rá bübütsjögö c'ü, na ngueje sido rí cjangö c'o ne angueze.

³⁰Ma o mama yo jña'a yo, na puncjü c'o o creo c'o mi mama e Jesús.

Los hijos de Dios y los esclavos del pecado

³¹O xipji c'ua e Jesús c'o nte a Israel c'o ya vi 'ñejme angueze:

—'Ma sido rí 'ñejmeji yo jña yo rí ña'a, nu'ma, na cjuana in ätcöji

'ma. ³²'Ma rí 'ñejmezügöji yo jña yo rí ña'a, rí pãrãji c'ü na cjuana 'ma. 'Ma rí pãrãji c'ü na cjuana, ra t'empc'ejí libre 'ma.

³³O ndüntüji c'ua, o xipjiji:

—Nguetscöjme o mboxbëchejme e Abraham. Dya cjó rí pëpcöjme. ¿Jenga in mamague c'ü ra 'ñempcöjme libre?

³⁴O ndünrú e Jesús, o mama:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'íji. Texe c'o cja'a c'o na s'o, dya libre c'o. Chjëntjovi nza cja 'na mbëpji c'ü tjünt'ü a xütjü, c'ü dya sö ra xögü cja nu lamu. ³⁵C'o tjünt'ü a xütjü o nzhübü, dya ngueje o t'i Mizhocjimi c'o. Angueze ra pjongü nu c'o dya ngueje o t'i. C'o o t'i ra sido ra búbütjoji co Mizhocjimi. ³⁶Nu c'ü na cjuana ra 'ñempc'ejí libre cja c'o na s'o, nguetscö o T'izü Mizhocjimi. ³⁷Rí pãrãgö ngue'tsc'ejí o mboxbëchets'üji e Abraham. Pero in ne rí pötcügöji, na ngueje ín jñagö, dya pje in ench'e cja in mü'büji. ³⁸Rí ñagö nu c'o ró nugö cja o jmi mi Tatagö c'ü búbü a jens'e. Nu'tsc'ejí in cjai nu c'o i dyärãji cja o jmi nin tataji.

³⁹Nuc'ua o ndünrúji, o xipjiji:

—C'ü mi tatagöjme ngueje e Abraham.

O ndünrú c'ua e Jesús, o xipjiji:

—'Ma ri ngue'tsc'ejí o t'its'üji e Abraham, ri tsjaji c'ü o tsja e Abraham. ⁴⁰E Abraham, nuc'ü, o dyätä Mizhocjimi c'ü. Pero nudya in jongüji rí pötcüji. E Abraham dya ro tsja a cjanu. Nutscö rí bëzo ró xi'ts'íji c'o na cjuana nu c'o ró äragö cja Mizhocjimi. Nguec'ua in ne rí pötcüji. ⁴¹Nu'tsc'ejí in cjai c'ü cja c'ü nin tatagueji.

O xipjiji c'ua:

—Nutscöjme dya o t'izgöjme nandyo bëzo. 'Natjo mi Tata rí sicjöjme. Ngueje Mizhocjimi.

⁴²E Jesús o xipjiji c'ua:

—'Ma ri ngueje Mizhocjimi nin tatagueji, ri s'iyazügöji 'ma. Na ngueje nguezgö 'natjozügö o T'izü Mizhocjimi. Je ró pecjö cja Mizhocjimi. Dya ró ëjëtsjögö. Ngueje Mizhocjimi je ndäcjö ró ëjë. ⁴³¿Jenga dya in pãrãji ja cja c'ü rí mangö? Dya in pãrãji na ngueje, dya in ne rí dyätcãji ín jña'a. ⁴⁴Nu'tsc'ejí, nu c'ü nin tatagueji ngueje c'ü dya jo. In ne rí tsjaji nu c'o ne'le nin tatagueji. Ndeze o mbürü, c'ü dya jo ngue mbö't'üte. Nuc'ü, dya pje mama c'ü na cjuana c'ü. Na ngueje c'ü na cjuana, dya pje búbü o mü'bü. Nu 'ma mama c'o dya cjuana ngueje c'o cjiññitsjé cja o mü'bü c'o mama. Na ngueje c'ü dya jo, na mbëchjine. Nguejnu tata nu c'o xo mama c'ü dya cjuana. ⁴⁵Dya in ejmezüji na ngueje nutscö rí mama c'o na cjuana. ⁴⁶¿Cjo búbütsc'ejí 'naja c'ü sö ra mama rí cjagö c'o na s'o? Nu 'ma rí xi'ts'íji c'ü na cjuana, ¿jenga dya pje in ejmezügöji? ⁴⁷Nu c'o ngueje o t'l'i Mizhocjimi ätpãji o jña'a. Pero nu'tsc'ejí, dya ngue'tsc'ejí o t'its'üji Mizhocjimi na ngueje dya in ätpãgueji c'o o jña.

Cristo existió antes que Abraham

⁴⁸O ndünrú c'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel. Me co üdüji. O xipjiji:

—Rí pãrãjme na jo, búbü demonio cja in mü'bügüe. Je i tegue a ma a Samaria, dya in pãrãgue ja cja Mizhocjimi.

⁴⁹O ndünrú c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Dya bübü demonio cja ín mü'l'bügö. C'ü rí mamagö ngue c'ü ne'e mi Tatagö. Nu'tsc'eji c'ü ín cjaji, dya pje ín ejmezügöji rvá ěcjö cja mi Tatagö Mizhocjimi.

⁵⁰Dya rí jodügö c'ü rí mangueji na nojozügö; nu c'ü jodü c'ü rí mangueji na nojozügö, ngue mi Tatagö Mizhocjimi. Angueze ra jizhi c'ü na nojozügö. ⁵¹Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, nu c'ü sido ra dyätcö yo rí mangö, dya ra ndü'ü, ra bübüjtjo c'ü.

⁵²Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o xipjiji:

—Nudya, rí päräjme na jo dya, bübü demonio in mü'l'bügue. Ya o ndü'ü e Abraham. Ya xo o ndü'ü c'o profeta. Maco nu'tsc'e ín mama nu c'ü sido ra dyä'tc'ägue, dya ra ndü'ü, sido ra bübüjtjo. ⁵³Nu'tsc'e ín cjinnce xenda na nojots'ügue que na ngueje mi tatajme e Abraham. Nuc'ü, o ndü'ü c'ü. Xo o ndü'ü c'o profeta. ¿Cjó ngue c'ü je na c'apütsjëgue?

⁵⁴O ndünrú e Jesús, o xipjiji:

—Nu 'ma ri jodütsjëjögö c'ü ro mama yo nte na nojozügö, dya pje rví muvi 'ma c'o. Mi Tatagö ngue c'ü jodü c'ü ra mamaji a cjanu. Maco ín mamagueji que mi Tatagö ngueje in Mizhocjimigueji.

⁵⁵Nu'tsc'eji, dya ín pärägueji angueze. Pero nutscö rí pärägö c'ü. 'Ma ro mama c'ü dya rí pärägö Mizhocjimi, ri nguezgö 'na mbëchjine nza cjatsc'eji. Jo rí pärägö Mizhocjimi. Rí cjagö c'o mama angueze. ⁵⁶E Abraham c'ü nin mboxtitaji me co mäjä 'ma o 'ñejme ro jñandga ma ěcjö. A cjanu o jñandga. O mäjä c'ua.

⁵⁷C'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o xipjiji c'ua:

—Dya be xo ín nzhodügue ni cincuenta cjë'ë. ¿Ja rvi jñandague e Abraham?

⁵⁸E Jesús o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. 'Ma dya be mi bübü e Abraham, ya exmi bübügö.

⁵⁹Nuc'ua o jñüs'üji ndojo c'o ro pjat'üji e Jesús. Pero nuc'ü, o tsjõjö c'ü. Dya cjó jñanda ja va ma. O mbedye cja c'e templo. O ma'a.

Jesús sana a un hombre que nació ciego

9 'Ma o cjogü e Jesús o jñanda 'naja bëzo c'ü mi ndëzhö. Mi ndëzhö 'ma o jmus'ü c'ü. ²Nuc'ua c'o o discípulo o dyönüji e Jesús, o xipjiji:

—Xöpüte, ¿Cjó ngue c'ü o tsja c'o na s'o, nguec'ua va ndëzhö nu? ¿Cjo ngueje ne bëzo nu ndëzhö maxque ngueje c'o o tata?

³O ndünrú c'ua e Jesús, o xipjiji:

—C'ü vi ndëzhö, dya ngue c'ü vi tsja c'o na s'o nu. Dya xo ngue c'ü vi tsja c'o na s'o c'o o tata. C'ü vi ndëzhö ngue c'ü rguí 'ñetse c'ü me na nojo c'ü cja'a Mizhocjimi. ⁴Ni jyodü rá cjagö c'o ne'e nu c'ü o ndäcjä, ndeze 'ma xe ndempa. Va ějë xömü, 'ma dya cja sö cjó ra pëpji. ⁵Ndeze c'ü xe rá mimigö cja ne xoñijömü, nguetscö e jya's'ü cja ne xoñijömü.

⁶'Ma o mama a cjanu o zogü a jömü o c'ijñi, o mbopjü c'ua c'e jömü. Cjanu o ngans'a c'o mbëöümü. O ngosp'ü c'ua cja o ndö'ö c'e bëzo c'ü mi ndëzhö. ⁷E Jesús o xipji c'ua:

—Ma xinzhö cja c'e t'ore c'ü ni chjü Siloé, eñe.

C'e tǰũ'ũ ne ra mama 'naja c'ũ dǎjǎ.

Cjanu o ma'a c'ua c'e bëzo c'ũ mi ndëzhö. O ma xinzhö. Nu 'ma o nzhogü c'ua, ya mi janda. ⁸Nuc'ua c'o o mejñiñi 'ñe c'o ya vi jñanda mi ndëzhö mi mamaji:

—¿Cjo dya ngueje nu mi ndëzhö nu ja nde mi junrü nu me mi örü pje ra zi?

⁹Mi cǎrǎ c'o mi mama:

—Ngueje nu.

C'o dyaja mi mamaji:

—Dya ngue nu, pero exi nguetjo nu.

O ndünrü c'ua c'ũ mi ndëzhö, o mama:

—Nguetscö.

¹⁰O xipjiji c'ua:

—¿Ja va xogü dya, c'o in chö'ö?

¹¹O ndünrü c'ua angueze, o mama:

—C'e bëzo c'ũ ni chǰũ'ũ Jesús o ngans'a mbëöümü. O ngoscügö in chö'ö. Cjanu o xitsi c'ua: “Ma a Siloé, ma xinzhö.” Ró ma'a c'ua, ró ma xinzhö. Ya o xogü c'ua yo in chögö, ya ró janda.

¹²Nuc'ua o xipjiji:

—¿Ja je bübü dya, c'e bëzo c'ũ?

Angueze o ndünrü:

—Dya rí pǎrǎgö ja je bübü.

Los fariseos interrogan al ciego que fue sanado

¹³O zidyiji nu c'ũ mi ndëzhö, o möji cja c'o fariseo. ¹⁴C'e pa 'ma söyaji ngue 'ma o ngans'a e Jesús o mbëöümü c'ũ vi xopcü o ndö'ö c'e bëzo c'ũ mi ndëzhö. ¹⁵Nuc'ua o yepe o ña c'ua c'o fariseo, o dyonüji c'e bëzo pje vi ts'apü ngue c'ua va xogü o ndö'ö. Angueze o xipjiji:

—O ngoscügö mbëöümü in chö'ö.

Cjanu ró xinzhö. Nudya ya rí janda dya.

¹⁶Nuc'ua mi cǎrǎ o fariseo c'o mi mama:

—C'e bëzo c'ũ in mangue o jo'c'üts'ü, dya pje vi 'ñeje cja Mizhocjimi c'ũ; na ngueje dya pje süpü nu pa c'ũ rí söyaji.

Dyaja c'o mi mama:

—C'e bëzo, dya cja'a c'o na s'o.

'Ma ri cja c'o na s'o c'e bëzo, dya ro sö ro tsja'a yo me na nojo yo nunca rí jandaji.

Dya mi 'natjo o pjeñeji.

¹⁷O yepe o dyönütjoji c'ũ mi ndëzhö:

—¿Pje xo in mangue, pje pjëzhi nu c'ũ o xo'c'üts'ü in chö'ö?

Angueze c'ua, 'ma o ndünrü o mama:

—Ngueje 'na profeta.

¹⁸Nu c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel, dya mi ejmeji cjo mi ndëzhö c'e bëzo. Dya mi ejmeji cjo vi xogü c'o o ndö'ö. Cja 'ñejeji 'ma cja o zojnüji nu tata c'e bëzo c'ũ vi xogü o ndö'ö, 'ñe nu nana. ¹⁹O dyönüji, o xipjiji:

—¿Cjo ngueje in ch'iguevi nu, nu nu in manguevi exmi ndëzhö 'ma o jmus'ü? ¿Jenga janda dya 'ma?

²⁰O ndünrü c'ua c'ũ nu tata 'ñe c'ũ nu nana, o mamavi:

—Rí pǎrǎgöbe ngueje in ch'igöbe nu. 'Ma o jmus'ü nu, exmi ndëzhö nu. ²¹Jenga ya janda dya, dya rí pǎrǎbe. Dya xo rí pǎrǎgöbe cjó je o xopcü o ndö'ö nu. Ya jo ndümbeñe angueze. Dyönütsjëji. Ya ra xi'ts'itsjëji.

²²O mama a cjanu c'ũ nu tata 'ñe c'ũ nu nana na ngueje mi süvi c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel. Na ngueje ya vi mamaji 'ma cjó c'o ro mama e Jesús ngueje e Cristo, ro

pjongüji c'e nte'e cja o nitsjimiji.

²³Nguec'ua va mama c'ü nu tata c'e bëzo 'ñe c'ü nu nana: "Ya jo ndümbeñe. Dyönüji angueze. Ya ra xi'ts'itsjéji."

²⁴Nuc'ua o yepe o zojnütjoji c'e bëzo c'ü mi ndëzhö, o xipjiji:

—Unü 'na pöjö Mizhocjimi c'ü o xo'c'üts'ü in chö'ö. Nutscöjme rí pãrãjme na jo, c'e bëzo cja'a c'o na s'o c'ü.

²⁵O ndünrö c'ua c 'ü mi ndëzhö, o mama:

—Dya rí pãrãgö c'ü, cjo cja c'o na s'o c'ü. Nguextjo nu rí pãrãgö, nutscö dya rmi jandagö. Nudya rí janda dya.

²⁶Nuc'ua na yeje o xipjitjoji c'ua:

—Pero, ¿pje o tsja'c'ü? ¿Ja va xo'c'üts'ü in chö'ö?

²⁷C'ü mi ndëzhö o ndüntüji:

—Ya ró xi'ts'ijji, pero dya i dyätcöji. ¿Jenga in ne rí yepe rí dyärãji? Maxque, ¿cjo xo in negueji rí chjünt'üji o xütjü?

²⁸Nuc'ua o zadütjoji, o mamaji:

—Nu'tsc'e ngue'tsc'e in tjünt'ü a xütjü e Jesús. Nutscöjme rí tjünt'üjme a xütjü e Moisés.

²⁹Nutscöjme rí pãrãgöjme, e Moisés o zopjü c'o nte. O mama c'o jña c'o vi mama Mizhocjimi. Pero c'e bëzo c'ü in mangue o jo'c'üts'ü, dya rí pãrãjme ja je vi 'ñeje c'ü.

³⁰O ndünrö c'ua c'e bëzo c'ü mi ndëzhö, o xipjiji:

—Yo in xitsijji, me in cjacüji rá dyäxä. Maco o xocüzügö in chö'ö c'e bëzo, ¿jenga dya in pãrãji ja je vi 'ñeje c'ü? ³¹Rí pãrãgöji, zö ra tsja 'na nte ra dyötü Mizhocjimi ra unü poder, pero 'ma cja na s'o c'e nte, Mizhocjimi dya ra dyärä c'ü örü c'e

nte. Pero nu c'o ma't'ü Mizhocjimi 'ñe cja'a c'ua ja ga ne'e angueze, nuc'o, Mizhocjimi ra dyätä c'o.

³²Ndeze 'ma o mbürü ne xoñijömü, cãrã c'o o jmus'ü ndëzhö. Pero dya rí äragöji c'ü ri bübü 'na bëzo c'ü ri jocü c'o. ³³Nu c'e bëzo, 'ma dya rví 'ñeje cja Mizhocjimi c'ü, dya xo ro sö'ö pje ro tsja'a.

³⁴O ndüntüji c'ua, o xipjiji:

—Nu'tsc'e i tsja c'o na s'o; exvi chetjovi in nzhunc'e. ¿Jenga in cjinncje ra sö rí xöcügöjme?

Cjanu o pjongüji c'ua cja c'e nitsjimiji.

Ciegos espirituales

³⁵O dyärä e Jesús ya vi pjongüji c'e bëzo. Nguec'ua va jyodü ja je mi nzhodü c'e bëzo. 'Ma o chöt'ü, o xipji:

—¿Cjo in ejmegue o T'i Mizhocjimi?

³⁶O ndünrö angueze, o mama:

—Nu'tsc'e sê'ë, xitsigö cjó ngueje o T'i Mizhocjimi; ngue c'ua ra sö rá ejmegö angueze.

³⁷O ndünrö c'ua e Jesús:

—Ya i jñandague angueze. Nguetscö rrã ñavi.

³⁸O mama c'ua c'e bëzo:

—Nu'tsc'e in Jmuts'ügö, rí ejmets'ü. Ngue'tsc'e o T'its'ü Mizhocjimi.

Cjanu o ndüñijömü o ma't'ü c'ua.

³⁹O mama c'ua e Jesús:

—Na ngue c'ü rvä ëcjö, exi 'ñetsetjo ja ga nguijñi o mü'bü yo nte. C'o unü nguenda c'ü ni jyodü ra xogü o ndöji ngue c'ua ra bübü o jya's'ü Mizhocjimi cja o mü'büji, ra xogü o ndöji ra mbärãji Mizhocjimi. Pero c'o cjiñi ya xogü o ndöji,

nuc'o, ra ndëzhöji, dya ra mbārāji c'ü na cjuana.

⁴⁰O dyärä ja nzi c'o fariseo c'o mi cārā bëxtjo nu ja mi bübü e Jesús, o mamaji c'ua:

—A poco in cjiññigue c'ü xo rí ndëzhöjme.

⁴¹O ndünrü c'ua e Jesús:

—Ma ri unnc'ejí ngüenda c'ü ni jyonc'ejí o jya's'ü Mizhocjimi, ro perdonaots'üji 'ma c'o na s 'o. Pero in mangueji: “Ya xogü ín chögöjme, rí pārājme na jo”, in eñeji. Nguec'ua xe in tütjoji in nzhunc'ejí.

El ejemplo del corral

10 'Na cjuana c 'ü rá xi'ts'igöji. Nu c'ü dya ra cjogü cja o ngoxtji nu ja cot'üji o ndënc'hjürü, nu c'ü je dacütjo cja ndüngumü, nuc'ü ngueje mbê'ê c'ü; y xopcü nu ja cjot'ü o ndënc'hjürü. ²Nu c'ü je cjogü cja o ngoxtji nu ja cjot'ü o ndënc'hjürü ngueje e mbörü c'ü. ³E mböngoxtji xopcü ngoxtji e mbörü. C'o ndënc'hjürü ätpäji o jña'a. Nu c'e mbörü nänbä o tjü'ü yo o ndënc'hjürü. Ngueje c'ü pjongü c'ua c'o ndënc'hjürü ra ma ziji o t'ëbi. ⁴Ma ra mbedye c'o o ndënc'hjürü, ra ot'ü e mbörü. Cja rron ma c'o o ndënc'hjürü. C'o ndënc'hjürü tjünt'üji a xütjü c'e mbörü, na ngueje pätpäji o jña'a. ⁵Ma ra ëjë 'naja c'ü dya pārāji, dya ra ndünt'üji a xütjü. Nu c'ü ra tsjaji, ra c'ueñeji; na ngueje dya pätpäji o jña'a c'o nandyo.

⁶Nu yo jña'a yo, je zopjü e Jesús o fariseo. Pero anguesji dya o mbārāji ja cja c'ü mi xipjiji.

Jesús, el buen pastor

⁷O ña c'ua na yeje e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rá xi'ts'igöji. Nutscö nguetscö e ngoxtji nu ja cjogü yo ndënc'hjürü. ⁸Texe c'o va êtsce'ejí c'o ne c'ü rí chjünt'üji o xütjü, ne ra dyon'c'ejí. Ngue o mbê'ê c'o xopcü nu ja cjot'ü o ndënc'hjürü. Pero c'o ndënc'hjürü dya pje ätäji. ⁹Nuzgö nguetscö e ngoxtji nu ja cjogü yo ndënc'hjürü. Nu c'ü ra 'ñench'ezü o mü'bü, ngue c'ü sö ra cjogü. Nuc'ü, ngue c'ü ra jogü o mü'bü c'ü. Nuc'ü, ra chöt'ü texe c'o ni jyodü o mü'bü. Nguec'ua ra chjëntjovi nza cja 'na ndënc'hjürü c'ü ra cjogü, ra mbedye, ra chöt'ütjo o t'ëbi c'ü ra zi'i.

¹⁰E mbê'ê ni 'ñetjo ra ë pönü c'o ndënc'hjürü. Ra mböt'ü texe c'o. Nutscö rvá ëjëgö ngue c'ua ra bübü'tjoji. Me ra mämpä Mizhocjimi rgá bübü'tjoji.

¹¹Va mama c'ua e Jesús:

—Nuzgö nguetscö 'na mbörü c'ü me na jo; ojtjo c'ü ri nza cjazgö. 'Na mbörü c'ü na jo, bübü dispuesto ra ñana c'o ndënc'hjürü cja c'o mbê'ê, zö ra mböt'üji c'ü. ¹²Pero 'ma cjó c'o ts'ot'ü ra mbörü c'o ndënc'hjürü, dya ra mbörü na jo c'o, na ngueje dya exi ngue o cjaja c'o ndënc'hjürü. Nguec'ua 'ma ra jñanda rva ëjë e mindyo, exta zogü c'ua c'o ndënc'hjürü, ra c'ueñe ra ma. Nguec'ua c'e mindyo ra pënc'h'i c'o ndënc'hjürü, nde ra mböt'ü c'ua c'o. ¹³C'ueñe c'ü mi pjörü na ngueje ts'ot'ütjo, dya ngueje o cjaja c'o ndënc'hjürü. Nguec'ua dya cjäpü ngüenda pje ra ts'apü c'o.

¹⁴Xe ma ña'a e Jesús, o mama:

—Nguetscö c'e mbörü c'ü me na jo. Rí pārägö c'o ngueje ín nzhënc'hjürügö. Anguezeji xo

pācāgōji. ¹⁵A cjanu, xo pācā mi Tata c'ü bübü a jens'e. Nuzgō xo rí pārāgō mi Tata. Nuzgō rá tūgō ngue c'ua ra bübütjo c'o ín nzhēnchjürügō. ¹⁶Xo rí tsājāgō c'o dyaja ndēnchjürü c'o dya be tjünt'ü ín xütjügō. Nuc'o, xo ni jyodü xo rá pjörü c'o. Ra dyātcāji ín jñagō, ra ndünt'üji ín xütjü. A cjanu ri 'natjo nu ja ri cārāji, 'ñe ri 'natjo mbörü, c'ü nguezgō.

¹⁷Me s'iyazü mi Tata c'ü bübü a jens'e; na ngueje rá tūgō ngue c'ua rá yepe rá bübütjo. ¹⁸Dya cjó ra tsjacü rá tūgō. Nguetscō rrā unütsjējē rá tū'ü. Sö'ö rá unütsjējō rá tū'ü, 'ñe sö'ö rá nanga. Ngueje c'ü vi ndācjā mi Tatagō c'ü bübü a jens'e.

¹⁹Na ngueje vi mama yo jña'a yo e Jesús, c'o nte o zöji na yeje co jña, dya mi 'natjo pjeñe mi cijñiji. ²⁰Na puncjü anguesji c'o mi mama:

—Bübü demonio cja o mü'bü ne Jesús. Dya pārā pje mama. ¿Jenga in ätäji c'ü xi'ts'iji nu?

²¹Dyaja c'o mi mama:

—Ne bëzo nu, 'ma ri bübü c'ü dya jo cja o mü'bü, dya ro mama yo jña yo me na jo. C'ü dya jo, a poco sö'ö ra xopcü o ndö'ö 'na ndēzhö, c'ua ja nzi va tsja ne bëzo.

Las autoridades de Israel rechazan a Jesús

²²C'o pa'a c'o, c'o nte a Jerusalén o tsjaji 'na mbaxua, mi mbeñeji c'e pa 'ma o dyötüji Mizhocjimi ro nintsjimi na yeje c'e templo. Ma sē c'o pa c'o. ²³E Jesús je mi nzhodü nu cja c'e templo cja o porta e Salomón. ²⁴Nuc'ua c'o pje mi pjēzhi cja c'o nte a Israel, o jmurüji a jmi e Jesús, o xipjiji:

—¿Jenga dya rí xitsijme na jo cjó je ngue'tsc'e? Nu 'ma ngue'tsc'e e Cristo extí xitsijme na jo.

²⁵Nuc'ua o ndünrü e Jesús, o xipjiji:

—Ró xi'ts'iji cjó je nguetscō. Nu'tsc'eji dya in ejmezüji. Nuzgō rrā cjağō c'o ne'e mi Tata a jens'e. A cjanu, 'mārā na jo cjó je nguetscō. ²⁶Nu'tsc'eji, dya in ejmezüji na ngueje dya ngue'tsc'eji ín nzhēnchjürüts'üji. ²⁷C'o ín nzhēnchjürügō ätcāji ín jñagō. Rí pārāgō c'o. Anguesji tjünt'üji ín xütjügō. ²⁸Nu c'o ín nzhēnchjürügō rí unügō c'ü sido ra bübütjoji. Nuc'o, dya ra ndü'ü c'o. Nuc'o, dya cjó sō cjó ra zipqui cja ín dyēgō. ²⁹Mi Tatagō c'ü o dyacügō c'o, ngueje c'ü xenda na nojo texe c'ü. Nguec'ua dya cjó sō cjó ra zinbi cja o dyē'e mi Tatagō c'o. ³⁰Nutscō co c'ü mi Tata a jens'e rí 'natjobe, eñe e Jesús.

³¹Nuc'ua o jñü'sü na yeje o ndojo c'o pje mi pjēzhi cja c'o nte a Israel. Ro pjat'üji e Jesús. ³²O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na puncjü c'o na jo c'o ya ró jí'ts'iji. Mi Tata a jens'e ngue c'ü o jí'tsigō c'o. Texe yo ró cja'a, ¿ja bübü c'ü na s'o c'ü rgui pjacüji?

³³O ndünrü c'ua anguezeji, o mamaji:

—Nu yo na jo in tsjague, dya nguejyo rga pja'c'üjme yo. C'ü rga pja'c'üjme, ngueje c'ü in sadügue Mizhocjimi. Maco xo nguetsjots'ügue 'na bëzo; pero in cja pü que nguets'ü Mizhocjimi.

³⁴⁻³⁶O ndünrü c'ua e Jesús o xipjiji:

—Mbeñeji ja ga t 'opjü cja in leyji. Je t'opjü nu, c'ü ja va sjipji

c'lo o juajnú Mizhocjimi jinguã ro pãtpãji angueze rvã zopjüji c'lo nte. Je t'opjü a cjava: “Ngue'tsc'leji in mizhocjimigueji”, eñe Mizhocjimi. Rí pãrãgöji c'ü je va mama Mizhocjimi, na ngueje na cjuana c'ü t'opjü cja o jña. C'lo nte c'lo o juajnú Mizhocjimi mi jinguã, o mama Mizhocjimi o xiji mizhocjimi c'lo. Nguet'ua, ðjenga in mamaji rí sadügö Mizhocjimi na ngueje ró xi'ts'ijji: “Exi nguejezü o T'izü Mizhocjimi”, maco Mizhocjimi o ndãcjã ró ëjẽ cja ne xoñijöümü? ³⁷Tsjijñijji na jo cjo rí cjagö c'ü ne'e mi Tata; 'ma jiyö, dya rí 'ñejmezüji 'ma. ³⁸Pero 'ma in jandgaji rí cjagö c'ü ne'e angueze, extí unnc'leji ngüenda 'ma c'ü bübüzügö mi Tata, 'ñe nutscö rí bünc'öbe angueze. Extí unnc'leji ngüenda a cjanu zö dya in ejmezüji c'ü ró xi'tsc'öji exi ngue o T'izü Mizhocjimi.

³⁹Nuc'ua mi neji na yeje ro zürütjoji. Nuc'ua o mbedyetjo e Jesús cja o dyëji.

⁴⁰O ma mbes'e na yeje cja c'e ndare a Jordán nu ja ot'ü mi jichite e Juan. O nguejme c'ua nu. ⁴¹Na puncjü c'lo o zãt'ã cja o jmi'i e Jesús, mi mamaji:

—E Juan dya pje o tsja'a c'ü me na nojo c'ü nunca rí jandaji. Pero ma cjuana c'lo o mama e Juan ja ga cja ne bëzo, ne Jesús.

⁴²A cjanu, na puncjü c'lo mi cãrã nu, o 'ñench'e o mü'büji e Jesús.

Muerte de Lázaro

11 Mi bübü c'ua 'naja bëzo c'ü mi sò'dyë c'ü mi chjü'ü e Lázaro. Mi menzumü a Betania, nu ja mi menzumü e María 'ñe e

Marta c'ü nu cjüjuë. ²Mi ngueje c'e María c'ü je o ngosp'tü o ngua e Jesús c'ü ín Jmugöji c'e perfume c'ü ma jo ma yüdü. Cjanu o ndintspi c'ua o ngua'a co o ñixti. Nu c'ü nu 'ninzhöümü c'ü mi chjü e Lázaro, ngue c'ü mi sò'dyë c'ü. ³C'lo o cjü e Lázaro o mbenpevi c'ua na jña e Jesús, o xipjivi:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, nu c'ü me in s'iyague, sò'dyë c'ü.

⁴Ma o dyärã e Jesús o mama:

—Nu c'e ndötc'ijeme c'ü, dya ngue c'ü rguí nzhü'ütjo. Na ngueje rá cjagö c'ü rguí unü ngüenda yo nte c'ü me na zëzhi Mizhocjimi. A cjanu xo ra unüji ngüenda nguezgö o T'izü Mizhocjimi, me xo na zëtscö.

⁵E Jesús me mi s'iya e Marta co c'ü nu cjüjuë 'ñe e Lázaro. ⁶Nuc'ua 'ma ya vi dyärã mi sò'dyë e Lázaro, xe o nguejmetjo e Jesús yepa nu ja je mi bübü nu 'nanguarü c'e ndare a Jordán. ⁷Ma ya o cjogü c'ua c'lo yepa, o xipji c'lo o discípulo:

—Möjö a Judea. Rá yepe rá sãt'ätjoji nu.

⁸C'lo o discípulo o xipjiji c'ua:

—Xöpüte, dya be mezhe 'ma mi ne ro pja'c'ü ndojo c'lo pje pjëzhi cja c'lo nte a Israel. ¿Cjo rí matjo na yeje a manu?

⁹O ndünrü e Jesús, o xipjiji:

—¿Cjo dya cja'a doce hora nu pa'a? Nu c'ü ra nzhodü 'ma ndempa, dya ra pjeñe na ngueje janda e jya's'ü cja ne xoñijöümü. ¹⁰Nu c'ü ra nzhodü 'ma xöümü ngue c'ü ra pjeñe c'ü, na ngueje dya bübü e jya's'ü c'ü ra jñanda ja ngue c'ua nzhodü.

¹¹Ma o nguarü o mama a cjanu, o mama c'ua:

—Nu c'ü e Lázaro c'ü rí joji ijitjo. Rá ma'a, rá ma dyö'ö.

¹²O mama c'ua c'o o discípulo:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'újme, nu 'ma ijítjo, ra jogütjo 'ma.

¹³C'ü mi mama e Jesús ngue c'ü ya vi ndü'ü e Lázaro. Pero c'o o discípulo o nguijñiji mi mama c'ü vi söyatjo vi ijí. ¹⁴Nuc'ua e Jesús ya xo xipjiji na jo:

—E Lázaro ya ndü'ü c'ü. ¹⁵Na jo c'ü dya mi bübügö nu, ante c'ü ro ndü e Lázaro; ngue c'ua rí ñejmezüji dya, 'ma rí jñandaji c'ü rá cjagö. Möjö dya, rá ma nuji.

¹⁶O mama c'ua e Tomás c'ü xo mi chjü'ü Cuate, o xipji c'o o midiscípuloji:

—Xo rá möjö ngue c'ua 'natjo c'ua rá ma tñji co e Jesús.

O möji c'ua.

Jesús es la resurrección y la vida

¹⁷'Ma o zät'áji, ya o mbārā c'ua e Jesús ya mi pa nziyo pa'a c'ü ya vi c'öt'ü e Lázaro cja cueva. ¹⁸C'e jñiñi a Betania mi bëxtjo a Jerusalén.

Mi jyadütjovi yeje kilometro nde. ¹⁹Nguec'ua na puncjü c'o mi menzumü a Jerusalén c'o o ma a Betania, o ma jo'tp'üji e Marta ñe e María, na ngueje ya vi ndü e Lázaro c'ü nu 'ninzhömüvi. ²⁰Nuc'ua o dyärä e Marta ma ëjë e Jesús. Nzi va dyärä, nzi va mbedye; o ma ndünrü. E María o nguentjo nu cja ngümü. ²¹E Marta o xipji e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, nu 'ma ri bübügue a ñecjua, dya ro ndü'ü 'ma c'ü ín 'ninzhömü. ²²Nudya, xo rí pārägö, texe c'o rí dyötü Mizhocjimi, nde ra dya c'ü.

²³O ndünrü c'ua e Jesús:

—Ra te'etjo c'ü nin 'ninzhömü.

²⁴O xipji c'ua e Marta:

—Rí pārägö c'e pa'a 'ma ra te'e c'o añima, xo ra te'etjo c'ü mi 'ninzhömü.

²⁵O xipji c'ua e Jesús:

—Nuzgö nguetscö rá xos'ü c'o ya ndü, rá cjaü ra te'ejí. Rá unügö c'ü rguí bübüji. Nu c'ü ra ñejmezügö, zö ra ndü'ü, ra te'etjo, ra bübütjo na yeje. ²⁶Texe c'o bübü c'o ejmezügö, dya ra ndü'üji. ¿Cjo ín ejme yo rrä xi'ts'i?

²⁷Nuc'ua e Marta o xipji c'ua:

—Jägā, ín Jmuts'ügö. Nutscö rí ejmegö ngue'tsc'e e Cristo, o T'its'ü Mizhocjimi. Ngue'tsc'e o mama Mizhocjimi ri ñecje cja ne xoñijömmü.

Jesús llora junto al sepulcro de Lázaro

²⁸Nuc'ua 'ma o nguarü o mama a cjanu e Marta, o ma c'ua. O ma zojnü e María c'ü nu cñjué. O tsjontp'ütjo va ña'a, o xipji:

—E xöpüte va säjä. Zon'c'ü rí ma'a nu.

²⁹E María nzi va dyärä, nzi va böbü. Nuc'ua o ma'a nu ja je mi bübü e Jesús. ³⁰E Jesús dya be mi sät'ä cja c'e jñiñi. Xe mi bübütjo nu ja je vi chjëvi e Marta. ³¹Nuc'ua c'o nte a Israel c'o mi jo'tp'ü e María nu cja ngümü, o jñandaji o böbü zacü e María. O mbedye a tji'i. Anguezeji o ndünt'üji a xütjü, o mamaji:

—Ni ma cja c'e cueva. Ra ma huë'ë nu.

³²Nuc'ua o zät'ä e María nu ja je mi bübü e Jesús. 'Ma o jñanda o ndüñijömmü a jmi'i e Jesús. O xipji c'ua:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, 'ma ri bübügue a ñecjua, dya ro ndü'ü 'ma c'ü mi 'ninzhömügö.

³³Nuc'ua e Jesús o jñanda c'ua e María mi huë'ë; 'ñe c'o nte a Israel c'o mi dyoji e María xo mi huëji. Nuc'ua me co sentio cja o mü'bü. Me mi chana o mü'bü. ³⁴O dyönü c'ua e Jesús, o mama:

—¿Ja je ngue c'ua i tsöt'üji c'e añima?

O xipjiji:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'ujme, xä'dä rí ë ñu'u.

³⁵Nuc'ua o huë'ë e Jesús. ³⁶O mama c'ua c'o nte a Israel:

—Jñandaji. Nujnu me mi s'iya e Lázaro.

³⁷Mi cārā anguesji c'o o mama:

—Nu e bëzo nu, maco o xopcü o ndö'ö c'ü mi ndëzhö. ¿Cjo dya ro sö ro jocü e Lázaro ngue c'ua dya ro ndü'ü?

Resurrección de Lázaro

³⁸Nuc'ua e Jesús me co sentio na yeje cja o mü'bü. Cjanu o ma nu ja vi ngöt'üji e Lázaro. Mi c'ot'ü 'na ndojo. ³⁹O mama c'ua e Jesús:

—Tsjüs'üji ne ndojo.

E Marta c'ü nu cjü e Lázaro c'ü ya vi ndü, o xipji e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. Maco ya na xī'í c'ü. Ya pa nziyo pa ndeze o ndü.

⁴⁰O ndünrú c'ua e Jesús, o xipji:

—Ya ró xī'ts'i, nu 'ma rí 'ñejme, rí jñanda c'ü na zëzhi c'ü cja Mizhocjimi.

⁴¹Nuc'ua o ngüs'üji c'ua c'e ndojo nu ja je vi ngöt'üji c'e añima. E Jesús o nã's'à c'ua a jens'e, o mama:

—Nu'tsc'e mi Tatats'ü, rí da'c'ü na pöjō na ngueje i dyätcä, y rí tsjague c'ua ja nzi rvá ö'tc'ü. ⁴²Nutscö ya rí pärägö sido in ätcä. C'ü cja rvá

da'c'ü na pöjō, ngue c'ü ra dyärä yo cārā a 'ñecjua, ngue c'ua ra 'ñejmeji ngue'tsc'e i chäcjägö.

⁴³Ma o nguarü o mama yo jñ'a'a yo, o mapjü na jens'e:

—Nu'tsc'e Lázaro, pedyegue a tji.

⁴⁴Nuc'ua e Lázaro c'ü ya vi ndü'ü o mbedye c'ua. Mi 'mans'a o manta. O jmi'i mi bös'ü 'naja bitu. O mama c'ua e Jesús:

—Xäpcäji dya ne manta. Jyëziji ra ma cja o ngumü.

Conspiración para prender a Jesús

⁴⁵Nuc'ua na puncjü c'o mi menzumü a Jerusalén c'o mi dyoji e María, o 'ñench'e o mü'büji e Jesús. Na ngueje vi jñandaji c'ü vi tsja e Jesús. ⁴⁶Nuc'ua mi cārā anguesji c'o o ma c'ua cja o fariseo. O xipjiji c'o vi tsja e Jesús. ⁴⁷Nuc'ua c'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo o jmurüji c'ua. O pötva mamaji:

—¿Pje rá cjägöji? C'e bëzo Jesús, cja'a na puncjü c'o me na nojo.

⁴⁸Ma rá jëzitjoji ra tsja a cjanu, ra nda 'ñejme angueze texe yo ín menzumügöji ra tsjapüji o jmuji. Nguec'ua c'o menzumü a Roma c'o mandazüji dya, ra 'ñe yätcöji ne templo nu ja rí ma't'üji Cjimi. A cja dya nu rá chorügöji.

⁴⁹Naja c'o mi jmurü, mi chjü e Caifás. Nuc'ü, mi mero ndamböcjimi c'e cjë'ë c'ü. O xipjiji:

—Nu'tsc'eji, dya pje in pärägueji. ⁵⁰Dya in päräji c'ü xenda na jo c'ü ri 'natjo bëzo c'ü ra ndü ngue c'ua dya ra ndü texe yo nte.

⁵¹C'e Caifás mi mero ndamböcjimi c'e cjë'ë c'ü, nguec'ua Mizhocjimi o tsjapü o mama c'ü ro zäda zö dya mi pärä e Caifás ja

cja c'ü mi mama. O mama ro ndü'ü e Jesús ngue c'ua dya ro ndü c'o mejñiñi. ⁵²Dya nguextjo anguezeji c'o dya ro ndü. Xo ro ngārātjo na puncjü nte texe cja ne xoñijömü c'o dya ro ndü na ngueje ro 'ñenche o mü'büji e Jesús, ro tsjaji o t'i Mizhocjimi. ⁵³Ndeze c'e pa c'ü, mi pötma dyü't'ütsjéji ja rvá tsjapüji ro mbö't'üji e Jesús.

⁵⁴Nuc'ua e Jesús dya cja nzhodü c'ü ro jñanda c'o pje mi pjézhí a Jerusalén. O mbedye cja c'e xoñijömü a Judea. Je o ma'a cja c'e xoñijömü c'ü bübü a jmi'li cja c'e ndajyadü. O ma cja 'naja jñiñi c'ü ni chjü'ü Efraín. Ya je nguejme nu, co nu c'o o discípulo.

⁵⁵C'e mbaxua c'ü cja yo nte a Israel c'ü ni chjü Pascua ya ma sädätjo. Na puncjü c'o nte o möji a ma Jerusalén 'ma dya be mi sädä c'e mbaxua. Ro 'nintspiji ante c'ü ro mbedye c'e mbaxua. ⁵⁶Nuc'ua mi jodüji c'ua e Jesús. Mi pötma mamaji 'ma mi bübüji cja c'e templo:

—¿Pje in mangueji? ¿Cjo ra rezga ra ëjē e Jesús cja c'e mbaxua?, mi eñeji.

⁵⁷C'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo ya vi mandaji, nu 'ma cjó c'o ro mbārā ja je mi bübü e Jesús ro ngös'üji anguezji ngue c'ua ro ma zürüji.

Una mujer unge a Jesús

12 'Ma xe mi bēzhtjo 'ñanto pa'a ro zädä c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua, o ma c'ua e Jesús a Betania nu ja je mi bübü e Lázaro c'ü vi ndü'ü. Nuc'ü, vi xos'ü cja c'o añima. ²O dyä'tp'äji nu 'na jñönü e

Jesús. Ngueje e Marta c'ü mi xisp'li. E Lázaro mi ngue 'naja c'o mi junrü co e Jesús cja mexa. ³Nuc'ua e María o tütü nde kilo o unguento c'ü mi dyavo nardo. Me mi muvi na mizhi. O ngosp'ü c'ua o ngua'la e Jesús. Cjanu o ndintspi co o ñixti. Nu cja c'e ngumü me co jyä'ä c'ü mi yüdü c'e unguento. ⁴Xo mi bübü nu, e Judas Iscariote c'ü mi ngue o t'i e Simón. Mi ngue 'naja c'o o discípulo e Jesús. Ngue c'e Judas c'ü ro nzhö'ö e Jesús. O mama e Judas:

⁵—¿Jenga dya vi bö'ö jñi ciento mbëxo ne unguento; ro ch'unü c'o dya pje pë's'i?

⁶C'ü vi mama a cjanu e Judas, dya ngue c'ü mi juentse c'o dya pje mi pë's'i. Na ngue dya mi juentse c'o. C'ü vi mama yo jña'a yo, ngue c'ü mi mbē'ē. Mi pjörü c'e cñimerio, y mi quibi c'o je mi üt'üji nu.

⁷Nuc'ua e Jesús o mama:

—Jyëzigue. E María o ngoscü ne unguento; ngue c'ü ra tsjacüji 'ma ya rga tütü. Pero angueze na mbenze dya. ⁸Sido in bübügueji yo dya pje pë's'i. Pero nutscö, dya sido rá bünc'öji.

Conspiración contra Lázaro

⁹Nuc'ua na puncjü o nte c'o mi cārā a Israel o mbārāji mi bübü nu e Jesús, nguec'ua va möji nu. Dya mi nguextjo c'ü ro ma nuji e Jesús. Xo mi möji ro ma nuji e Lázaro, c'ü vi xos'ü cja c'o añima. ¹⁰Nguec'ua c'o ndamböcjimi o dyü't'ütsjéji ngue c'ua xo ro mbö't'üji e Lázaro. ¹¹Na ngueje na puncjü o nte a Israel c'o mi xögüji co anguezeji mi möji cja e Jesús. Mi ejmeji angueze, na ngueje vi xos'ü e Lázaro.

Jesús entra en Jerusalén

¹²C'ü na yejnu pa'a na puncjü nte'e c'o vi möji cja c'e mbaxua o dyäräji ro ëjë e Jesús a Jerusalén. ¹³Nuc'ua o ngant'aji o dyë o palma. Cjanu o mbedyeji c'ua, o ma ndünrüji e Jesús. Mi mapjüji, mi mamaji a cjava:

—Aleluya. Me na jo nu va ëjë nu o ñeme Mizhocjimi ra mandazüji nutscöji rí menzumüji a Israel.

¹⁴E Jesús o chöt'ü 'naja burru. O chägä c'ua, c'ua ja nzi ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi. Mama a cjava c'ü:

¹⁵Nu'tsc'ejji in menzumüji a Sion, dya rí süji.

Jñandaji. Va ëjë cjuã in

Jmugueji.

Nuc'ü, va chägä 'naja burru c'ü, eñe cja o jña Mizhocjimi.

¹⁶C'o o discípulo e Jesús, dya be mi päräji ja ma cja nu yo jña'a yo. Nuc'ua 'ma ya vi ma a jens'e e Jesús, ngue 'ma cja o mbeñeji c'ü ngueje e Jesús c'ü vi t'opjü yo jña yo. Cja nde o mbeñeji c'ua c'ü vi ts'a a cjanu.

^{17,18}C'o nte c'o vi jñanda e Jesús 'ma o tsjapü o te'e e Lázaro 'ma o zopjü ro mbedye cja c'e cueva, nuc'o, o xipjiji c'o dyaja. Nguec'ua va mbärã c'o dyaja, nguec'ua va ma ndünrüji e Jesús ante c'ü ro säjä a Jerusalén.

¹⁹O pötva mama c'ua c'o fariseo:

—Nu'tsc'ejji ya i ñnhsjéji, dya sö pje rí tsjaji c'ü rí ts'a's'üji e Jesús. Texe yo nte ya tjünt'üji a xütjü angueze, ya nde möji c'ü.

Unos griegos buscan a Jesús

²⁰Xo mi cãrã ja nzi nte c'o mi ña griego c'o vi ma ma't'ü Mizhocjimi

cja c'e mbaxua. ²¹Nuc'ua c'o griego o zãt'ãji cja e Felipe c'ü mi menzumü a Betsaida c'ü tsja a Galilea. O dyötüji, o xipjiji:

—Nu'tsc'e sëlë, nutscöjme rí negöjme rá chjéjme e Jesús.

²²O ma c'ua e Felipe; o ma xipji e Andrés. O mëvi c'ua; o ma xipjivi e Jesús c'ü ya mi cãrã o griego. ²³O ndünrü c'ua e Jesús, o mama:

—Ya va sädã rá tügö, rá magö a jens'e cja Mizhocjimi nu ja rvã ëcjö.

²⁴Nuzgö, na cjuana c'ü rí xí'ts'ijji.

'Naja ndëxü c'ü ya ra zobü a jöümü, 'ma ra nguibi a jöümü, ra mbes'e ra unü na puncjü ndëxü. C'e ndëxü 'ma dya ra nguibi a jöümü, ra nguejme 'natjo ndëxü. ²⁵Nu c'ü s'iyatsjéjé o vida, nuc'ü, ra ndü't'ü c'ü. Nu c'ü dya s'iyatsjéjé o vida nu va cja ne xoñijöümü, nuc'ü, sido ra bübü'tjo c'ü. Dya ra ndü't'ü. ²⁶Nu c'ü ne ra ndünt'ü ín xütjügö, ni jyodü sido ra ñejme ín jñagö. Nu ja je rá bübügö je xo ra bübü nu. Mi Tatagö a jens'e ra s'iya nu c'ü sido ejme ín jñagö.

Jesús anuncia su muerte

²⁷Nudya me sufrido ín mü'bügö. ¿Pje rá mamagö? ¿Cjo rá xipji mi Tata a cjava: “Mi Tatats'ü rí ts'a's'ü ngue c'ua dya rá tügö”? Jiyö, dya rá xipji a cjanu, na ngueje, ngueje yo rvã ëjë cja ne xoñijöümü. Ró ë rá tügö. ²⁸Nguec'ua rí tsjague c'ua ja nzi gui ñegue rá tügö, ngue c'ua ra mbärã yo nte c'ü me na nojots'ügue, nu'tsc'e mi Tatats'ü.

Nuc'ua o dyäräji 'naja jña a jens'e, o mama:

—Ya ró jíchi yo nte c'ü me na nojozügö. Pero xe rá jíchitjoji c'ü me na nozgö.

²⁹C'lo nte c'lo mi cārã nu, o dyärãji c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e. O mamaji c'ua c'ü vi yürü. Pero bübü c'lo mi mama:

—Ngueje 'naja o anxe Mizhocjimi c'ü o zopjü e Jesús.

³⁰O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—I dyärãji c'e jña. Dya pje nguetjözügö o zocü. O zo'c'ü in texeji, ngue c'ua rí unnc'eji na puncjü ngüenda. ³¹Na ngue c'lo ya ngue ra tsjacöji, ra 'ñetse c'ü nugü na ü yo nte yo cārã cja ne xoñijömü. Nguec'ua Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji. C'ü dya jo c'ü manda cja ne xoñijömü, Mizhocjimi ya ra pjongü a tji dya c'ü. ³²Ma ra ndäpcäji cja ngronsi, nuc'ua yo nte ra nguññiji cja o mü'büji. Ra mbārãji pje pjëtscö.

³³Mi mama a cjanu yo, ngue c'ua ro mbārãji ja rvá ndü'ü. ³⁴O ndüntü c'ua c'lo nte, o mamaji:

—Nutsöjme ya ró äräjme c'ü mama cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. Mama a cjava: “E Cristo, nu c'ü ra ndäjã Mizhocjimi, sido ra bübütjo”, eñe. ¿Jenga in mangue ni jyodü ra däpc'ã cja ngronsi? Maco in mangue vi 'ñegue cja Mizhocjimi. ¿Cjo dya ri ngue'tsc'e 'ma e Cristo? O, ¿ja ga cja c'ü in xitscöjme?

³⁵E Jesús o ndünrü c'ua:

—Xe ja nzi pa xe rá bübütjogö rí jya's'ü c'ua in cārãgueji. Jyëziji ra nguich'i jya's'ü cja in mü'büji 'ma xe rí bübütjogö va, ngue c'ua dya rí nzhodügueji cja bëxömü. Na ngueje 'ma rí nzhodüji cja bëxömü, dya rí pārãji ja rí möji 'ma. ³⁶Nudya, nutsö rí jya's'ü xe rí bübügö a nde c'ua ja in cārãgueji. Rí 'ñejmezüji,

ngue c'ua ra bübü o jya's'ü Mizhocjimi a mbo cja in mü'büji.

Nu yo jña'a yo, o mama e Jesús. Cjanu o ma'a c'ua. Dya cja jñandaji ja vi ma'a.

Por qué la gente de Israel no creía en Jesús

³⁷E Jesús ya vi tsja na puncjü c'lo na nojo cja o jmi anguesji; pero dya mi ejmeji angueze. ³⁸A cjanu o zädã c'lo vi mama e Isaías c'ü mi profeta. O mama:

Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. ¿Cjó ngue c'ü ya o 'ñejme nu c'lo ró mamaji?

¿Cjó ngue c'ü ya o unü na jo ngüenda c'ü me na zëzhi c'ü ín Jmugöji?

Dya cjó 'ñejme. Dya cjó ne ro jñanda, eñe c'e profeta.

³⁹Nguec'ua dya cjó sö cjó ro 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Xo o mama a cjava e Isaías:

⁴⁰Mizhocjimi o tsjapü o ndëzhöji. Xo o tsjapü o meze o mü'büji, nguec'ua dya o 'ñejmeji.

'Ma ro unüji na jo ngüenda, 'ma ro 'ñejmeji cja o mü'büji, nu'ma, ro nzhogü o mü'büji, nuc'ua ro mama 'ma Mizhocjimi:

“Nutsö rá jopcüji o mü'büji.”

⁴¹Nu yo jña'a yo, o mama e Isaías na ngueje o jñanda c'ü me na nojo e Cristo. O mama c'ua ja rva cja e Cristo.

⁴²Na puncjü c'lo pje mi pjëzhi mi ejmeji e Jesús. Pero dya mi ne ro mamaji cjo mi ejmeji. Ngue c'lo fariseo c'lo mi süji. Mi sü anguesji ro pjongüji cja o nintsjimiji. ⁴³Xenda mi süji c'lo mama c'lo bëzo que na ngueje c'lo mama Mizhocjimi.

**Las palabras de Jesús
juzgarán a la gente**

⁴⁴Nuc'ua e Jesús o ña na jens'e, o mama:

—Nu c'ü ench'ezügö cja o mü'bü, xo ench'e cja o mü'bü nu c'ü o ndäcjägö. ⁴⁵Nu c'ü jandgagö, 'ñe unü ngüenda cjó je nguetscö, xo unü ngüenda ja ga cja c 'ü o ndäcjägö. ⁴⁶Ró ëjë cja ne xoñijömü; nguetscö e jya's'ü. Texe c'o ench'ezügö cja o mü'büji, dya ra nzhodüji cja bëxömü. ⁴⁷'Ma cjó c'o ra dyärä yo jña yo rí mangö, pero 'ma dya ätcä, dya nguezgö rá mama c'ü ni jyodü ra ma sufrido c'ü. Na ngueje c'ü rvá ëcjö cja ne xoñijömü, dya ngue c'ü rá cjäpü ra ma sufrido yo cärä; ngue c'ü rá salvaji. ⁴⁸Nu c'o dya ejmezü y dya xo ätcä yo rí mama, bübü c'ü ra jñünpü nguarü c'ü. Na ngueje 'ma rá ëcjö na yeje, yo jña yo ró mangö ngueje c'ü rguí tjünpü nguarü c'o vi tsja na s'o c'o. ⁴⁹Na ngueje nutscö, dya ró mamatsjögö yo jña'a yo. Mi Tata a jens'e c'ü o ndäcjä ngueje c'ü o mandazü ró xi'ts'ijji yo jña'a yo, xo xitsi ja rvá zo'c'üji. ⁵⁰Rí pärägö yo jña'a yo o ndäcjä mi Tata ró ë mama ngueje yo jña yo cjäpü sido ra bübü'tjo yo nte. Rí mangö yo jña yo xitsi mi Tatagö.

Jesús lava los pies de sus discípulos

13 'Ma xe mi bëzhitjo ro zädä c'e mbaxua c'ü xiji Pascua, ya mi pärä e Jesús ya vi zädä c'ü ro ndü; ro mbedye cja ne xoñijömü. Je ro ma cja nu Tata c'ü bübü a jens'e. Me mi s'iya c'o mi cärä cja ne xoñijömü c'o mi ench'e o mü'bü

angueze. Y o tsja c'ua c'ü ni 'ñetse me mi s'iyaji na puncjü.

²E Jesús 'ñe c'o o discípulo ma siji xëdyi. E Judas Iscariote c'ü mi nguejnu t'i e Simón, ya vi dyätä c'ü dya jo ro nzhö e Jesús. ³Ya mi pärä e Jesús, c'ü nu Tata a jens'e ya vi unü texe poder ngue c'ua ro manda. E Jesús mi pärä je vi 'ñeje cja Mizhocjimi, y ro nzhogü cja Mizhocjimi. ⁴O böbü c'ua e Jesús nu ja ma siji o xëdyi, o ngäcä o bitu c'ü mi tējē. Cjanu o ngājā c'ua 'naja bitu c'ü o mbä'lä. ⁵Cjanu o xich'i c'ua ndeje 'naja ts'i ndamojmü c'ü mi xindyëji. Cjanu o mbürü o mbe'chp'le o ngua'a c'o o discípulo. Mi tjintspi c'ua co nu c'ü o bitu c'ü mi pä'lä.

⁶Cjanu o böbü a jmi e Simón Pedro. E Pedro o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. ¿Jenga rí pechquegö ín cua'a?

⁷O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Nu yo rrä cjägö, dya ín pärägue dya. Cja rí pärä después nu yo rrä cjägö.

⁸O ndünrü c'ua e Pedro:

—Dya pje rá jë'tsc'i rí pechquegö ín cua'a.

O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma dya rí jyëtsqui rá pe'chc'e, dya pje rí jogövi.

⁹O mama c'ua e Simón Pedro:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. Dya nguextjo ín cua c'ü rí pechque. Xo rí pechque ín dy'ë 'ñe ín jmi'i.

¹⁰O mama c'ua e Jesús:

—Nu c'o ya xaja, ya nguetjo o nguaji c'ü xe ra be'chp'ëji, ngue c'ua ra nda chjizí texe. Nu'tsc'ëji ya chjizits'üji na jo, pero dya chjizits'üji ín texeji.

¹¹E Jesús ya mi p̄rā c̄jō ngue c'ü ro nzhö'ö, nguec'ua o mama a cjanu: “Dya ch̄jiz̄ts'üj̄i in̄ texeji.”

¹²Nuc'ua 'ma o nguarü o mbe'chp'e o nguaji, cjanu o ngans'a c'ua o bitu, o ndējē. O mimitjo c'ua na yeje cja mexa. Cjanu o dyönüji c'ua, o xipjiji: —¿Cjo in̄ p̄rāji yo cja ró cja'c'üj̄i?

¹³Nu'tsc'eji in̄ xitsiji que nguezgö in̄ xöpütezüji, nguezgö in̄ Jmuzüji. Na jo c'ü in̄ mamaji, na ngueje na cjuana. ¹⁴Nuzgö in̄ xöpütezüji, in̄ Jmuzüji, ró pe'chc'egö in̄ cuaji. Nguec'ua, nu'tsc'eji xo ni jyodü rí pötqui pe'ch'e in̄ cuaji. ¹⁵Nuzgö c'ua ja nzi rvá cja'c'üj̄i, nu'tsc'eji, xo ni jyodü rí pötqui tsjagueji a cjanu.

¹⁶Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, 'naja mbēpji, dya xenda na nojo que na ngueje o lamu. Ne xo ri ngueje c'ü o dājā, dya xenda na nojo que na ngueje nu c'ü o ndājā. ¹⁷Nu 'ma in̄ p̄rāji yo, me rí mājāji 'ma rí tsjaji.

¹⁸Rí p̄rāgö ja ga cjatsc'eji nu'tsc'eji ró juan'c'üj̄i. Rí p̄rāgö b̄übütsc'eji 'naja c'ü ra tsja c'ua ja nzi ga t'opjü c'ü mama a cjava: “Maco mi dyocjöbe c'e bëzo y ma sigöbe o xēdyi, pero ra nzhögü c'ü.” Dya in̄ texeji rí tsjaji yo. ¹⁹Rí xi'ts'iji yo, 'ma dya be va sädā ngue c'ua 'ma ra zādā yo, rí 'ñejmeji, nu c'ü ya ró xi'ts'iji, rvá ěcjö cja Mizhocjimi. ²⁰Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu 'ma rá täc'öji rí zopjüji yo nte, nu c'ü ra säc'eji nguetscö säcjö 'ma c'ü. Nu 'ma ra säcjö c'ü, xo säjä 'ma c'ü o ndäcjägö.

Jesús anuncia que Judas lo traicionará

²¹Ma o nguarü o mama a cjanu e Jesús, me go nguijñi go sufrido o mü'bü c'ua. O xipjiji na jo:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu'tsc'eji b̄übütsc'eji 'naja c'ü ra nzhögü.

²²Nuc'ua c'o o discipulo mi pötma jñandaji. Dya mi p̄rāji c̄jō ngue c'ü je vi mama. ²³Naja c'o o discipulo 'natjo c'ua mi junrüvi e Jesús. E Jesús me mi s'iya c'e discipulo.

²⁴E Simón Pedro o tsjapü seña c'e discipulo ngue c'ua ro tsja t'önü c̄jō je ngue c'ü mi xipji e Jesús.

²⁵Nuc'ua c'e discipulo c'ü 'natjo c'ua mi junrüvi e Jesús o dyönü: —Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ¿c̄jō ngue c'ü ra nzhöc'ügue?

²⁶O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji: —Nu c'ü rá unü ne xēdyi nu rá tū'bü cja ne jñönü ngue c'ü ra nzhögü c'ü.

Cjanu o ndü'bü c'ua, cjanu o unü e Judas Iscariote c'ü nu t'i e Simón.

²⁷Nuc'ua e Judas, 'ma o jñü'ü c'e xēdyi, o nguich'i c'ua c'ü dya jo cja o mü'bü. E Jesús o xipji c'ua:

—Nu c'o rí tsjague, ya extí ma'a rí ma tsjague c'o.

²⁸Nu c'o dyaja c'o mi junrü cja mexa, dya pje mbārāji jenga mi xipji a cjanu. ²⁹E Judas mi tū'ü c'e c̄jimerio. Mi cārā c'o discipulo c'o mi c̄jijñi e Jesús mi xipji e Judas ro ma ndömü c'o mi jyodü cja c'e mbaxua. Mi cārā c'o mi c̄jijñi mi xipji e Jesús c'ü ro ma unü merio c'o dya pje mi pē'si. ³⁰Nuc'ua e Judas 'ma o jñü'ü c'e xēdyi, exo mbedye c'ua. Ya mi xömü.

El nuevo mandamiento

³¹Nuc'ua 'ma o mbedye e Judas, o mama c'ua e Jesús:

—Nutsco rvá ěcjö cja Mizhocjimi, rá cjägö dya nu c'ü rvá ějē rá cja'a. A

cjanu ra 'ñetse c'ü me na nojozügö. A cjanu xo ra 'ñetse c'ü me na nojo Mizhocjimi c'ü ngueje mi Tatagö. ³²C'ü rá cjägö, ya zädä rá cjägö. Nguec'ua ra 'ñetse c'ü me na nojo Mizhocjimi. Nuc'ua Mizhocjimi ra tsjapü ra 'ñetse c'ü me na nojozü, nutscö rvá êcjö cja Mizhocjimi. ³³Nu'tsc'eji ín ch'itsc'öji, ya 'natjo ndajme xe rá bübü co nu'tsc'eji. Rí jyongügöji. C'ua ja nzi rvá xipji c'o pje pjézhi cja c'o nte a Israel, a cjanu xo rí xi'ts'igöji dya. Nu ja je rá magö, nu'tsc'eji, dya ra sö rá möcjöji dya. ³⁴Rí xi'tsc'öji 'na jña nu cja dadyo. Nguejnu rí tsjaji nu. Rí pötqui s'iyaji. C'ua ja nzi rvá s'iyats'ügöji, je xo rgui s'iyagueji a cjanu. ³⁵Ma rí pötqui s'iyaji, a cjanu ra mbärã texe yo nte ngue'tsc'eji ín discípulots'üji.

Jesús anuncia que Pedro le negará

³⁶E Simón Pedro o xipji e Jesús:
—Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö. ¿Ja je rí mague?

O ndünrú c'ua e Jesús, o xipji:
—Nu ja je rá magö, dya pje ra sö rá möcjöji dya. Cja ne rí sät'ägueji después nu ja je rá sätc'ö.

³⁷O ndünrú c'ua e Pedro:
—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ¿jenga dya ra sö rá mëgovi dya? Nutscö rá nzhötsjējē ngue c'ua ra mbötcüji c'ü dya ra mbö'tc'ügueji.

³⁸O ndünrú e Jesús, o xipji:
—Nu'tsc'e Pedro, ín mangue rí nzhötsjē ra bö'tc'ü ngue c'ua dya ra bötcügö. Pero na cjuana c'ü rí xi'ts'igö, 'ma rí dyärã ra hu'è o chare, ya rí pa na jñi rgui tsänngã c'ü ín pãcägö.

Jesús, el camino al Padre

14 Xe ma ña'a e Jesús, o
mama:

—Dya me ra triste in mü'büji. Rí 'ñench'e in mü'büji Mizhocjimi. Xo rí 'ñench'ezügö cja in mü'büji. ²A jens'e nu ja bübü mi Tatagö, nunu, me järã na puncjü ja rá bübügöji. Nuzgö ya rá magö a manu, rá ma xã'mã nu ja rí bübügueji. Nu 'ma dya ri järã na puncjü o ngumü nu ja rí bübügueji, dya ro xi'ts'liji a cjanu. ³Nuzgö na cjuana rá magö, rá ma xã'mägö nu ja je rí bübügueji. Pero rá êcjö na yeje. Rá sints'liji ngue c'ua nu ja je rá magö, nu'tsc'eji xo rí ma bübügueji nu. ⁴Nu'tsc'eji ya ín pãrãji nu ja je rá magö. Xo ín pãrãji c'e 'ñiji c'ü je sät'ã nu.

⁵Nuc'ua e Tomás o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, dya rí pãrãgöjme nu ja je rí mague. ¿Ja rgã sö rá pãrãgöjme c'e 'ñiji c'ü je sät'ã nu?

⁶O ndünrú c'ua e Jesús, o mama:
—Nuzgö nguetscö e 'ñiji. Nguetscö rí jí'ts'liji c'ü na cjuana ja ga cja Mizhocjimi. Nguetscö rí da'c'üji c'ü sido rí bübütojji. 'Ma cjó c'o ra 'ñench'ezü cja o mü'bü, ra zät'ã a jens'e 'ma nu ja bübü mi Tatagö. 'Ma jiyö, dya ra sö ra zät'ã. ⁷Nu 'ma ya ri pãcägöji, ya xo ri pãrãji mi Tata. Nudya, ya í pãrãji mi Tata, ya í jñandaji dya angueze.

⁸E Felipe o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, jítsigöjme c'ü nin Tata. Nguextjo c'ü rí negöjme c'ü.

⁹E Jesús o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e Felipe, ya mezhe rí bübügöji. ¿Cjo dya be ín pãrã cjó je nguetscö? Nu c'ü ya o jñandga, ya xo jñanda mi Tatagö c'ü ngueje Mizhocjimi. ¿Jenga ín mamague: “Jítsijme c'ü nin Tata”? ¹⁰¿Cjo dya

in ejmegue je rí búbügö cja mi Tata, y mi Tata je búbüzügö? Yo jña'a yo rí xi'ts'igöji, dya pje rí mamatsjögö yo. Ngueje mi Tata c'ü je búbüzügö c'ü xitsi rá cja yo rí c jagö. ¹¹Ya ró xi'ts'iji rí búbügöbe mi Tata, je xo búbüzügö mi Tata. 'Ma dya sö rí jñunt'ü in mü'büji c'ü ró xi'ts'itjoji, 'ñejmeji na ngueje yo na nojo yo rí c jagö. ¹²Nuzgö, na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu c'ü ra 'ñejmezügö, xo ra tsja c'ua ja nzi rgá c jagö. Nuzgö ya ngue rá magö cja mi Tata. Nuc'ua nu c'ü ra 'ñejmezügö rá unü c'ü ra tsja c'ü xenda na nojo que na ngue yo rí c jagö. ¹³'Ma rí jyödü rí tsjaji c'ua ja nzi rgá negö, ra sö rí dyötüji mi Tata a jens'e. Nuc'ua rá da'c'üji c'ua ja nzi gui dyötüji c'ü. A cjanu ra 'ñetse c'ü me na nojo mi Tatagö c'ü ngueje Mizhocjimi. ¹⁴'Ma pje rí dyörüji na ngueje in ejmezü, nutscö rá cja'a.

**Jesús promete enviar
el Espíritu Santo**

¹⁵'Nu 'ma in s'iyazüji, rí tsjaji yo rí mandats'ügöji. ¹⁶Nutscö rá ötügö mi Tata a jens'e. Angueze ra ndäjä ne 'naja ra ã búbü co nu'tsc'eji c'ü ra 'ñe mböxc'üji. Sido ra búbüts'ügueji c'ü. ¹⁷Nu c'ü ra dya'c'üji Mizhocjimi ngueje o Espíritu c'ü ra jí'ts'iji ja ga cja Mizhocjimi. Nu c'o cãrä cja ne xoñijö mü c'o dya ench'ezü cja o mü'büji, o Espíritu Mizhocjimi dya sö ra búbüji, na ngueje dya päräji angueze, ni xo päräji ja ga pëpji c'ü. Pero nu'tsc'eji in pärägueji na ngueje búbü co nu'tsc'eji. Xo ra búbü cja in mü'bügueji. ¹⁸Nuzgö dya rá sogüts'üji nza cja 'na jyoya.

Nuzgö rá yepe rá nzhogütjogö rá ëjë va ja in cãrägueji. ¹⁹Dya cja ra mezhe c'ü xe ra jñandga yo cãrä cja ne xoñijö mü. Pero nu'tsc'eji rí jñandgaji. Sido rá búbütjogö, nguec'ua nu'tsc'eji xo sido rí búbütjogueji. ²⁰Nu'tsc'eji, 'ma ra zädä c'e pa'a c'ü ra ëjë o Espíritu Mizhocjimi, rí päräji je rí büncl'öbe mi Tata. Xo rí päräji in büncl'öbe co nutscö, 'ñe nutscö rí büncl'öbe cja in mü'bügueji. ²¹Nu c'ü pärä yo rí mandagö, c'ü xo ra tsja'a yo rí mandagö, ngueje c'ü s'iyazü c'ü. Mi Tatagö xo ra s'iyä nu c'ü s'iyazü. Nuc'ü, xo rá s'iyagö c'ü. Nuc'ü, xo rá c japü ra mbãcä na jo'o.

²²O ndünrü c'ua e Judas c'ü dya mi ngueje e Judas Iscariote, o mama:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügöjme. ¿Ja rgá sö'ö rí tsjacüjme rá pä'c'äjme c'ü dya ra mbã'cä yo cãrä cja ne xoñijö mü?

²³O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji: —Nu c'o s'iyazügö ra tsja'a yo rí mama. Nuc'ua ra tsja mi Tatagö xo ra s'iyaji anguezeji. Nuc'ua nutscöbe rá ã búbügöbe cja o mü'büji. ²⁴Nu c'o dya s'iyazü, dya xo cja'a yo rí mama. C'o jña'a c'o rí mangö, dya pje rí mamatsjögö yo. Mi Tatagö c'ü o ndäc jagö, xitsi rá mama yo jña'a yo.

²⁵'Nu yo jña'a yo, rí xi'ts'iji dya yo, nudya xe rí búbü cja in jmiji. ²⁶Mizhocjimi c'ü ngueje mi Tatagö ra ndäjä nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji c'ü ngueje o Espíritu angueze. Nuc'ü, ra pätcägö c'ü. Ra xö'c'üji texe, ra mbeñc'eji texe c'o ró xi'ts'igöji.

²⁷'Yo nte 'ma zenguaji yo nín minteji, xipjiji ra söyaji. Pero

c'o o mü'büji sido sū'ü, dya söya. Nutscö, söya ín mü'bügö, rá cjavü ra söya in mü'bügueji. Nuzgö ya rá magö. Pero dya rí sū'üji, ra söya in mü'büji. ²⁸Ya me sū in mü'bügueji na ngueje ya i dyäräji c'ü ró xi'ts'iji ya rá magö. Rá nzhogü rá êtcjö c'ua ja ri cārāgueji. Nu 'ma xenda ri s'iyazüji, me ri mäjceji 'ma, na ngueje rá ma cja mi Tata a jens'e. Na ngueje mi Tatagö xenda na nojo que na ngezgö. ²⁹Ya ró xi'ts'iji dya, nudya dya be sädä. Ngue c'ua 'ma ra zädä, sido rí 'ñejmezüji.

³⁰Dya cja xe rá ñaji na puncjü, na ngueje va ëjë c'o nte c'o pëpi c'ü dya jo. C'ü dya jo manda cja o mü'bü yo cārā cja ne xoñijömü. Pero dya sö ra manda cja ín mü'bügö. ³¹Pero ni jyodü ra mbārā yo cārā cja ne xoñijömü, nuzgö me rí s'iyagö mi Tata. Nguec'ua rí cjavö c'o mandazü mi Tata. Böbüji. Rá pedeyje va.

La planta de uva y sus ramas

15 O mama e Jesús:
—Na cjuana nguetscö e za'a c'ü me na jo. Mi Tatagö a jens'e ngue c'ü pjörü c'e za'a c'ü. ²Texe o dyëza c'ü bübüzügö c'o dya quis'i, ra dyëch'iji. Texe dyëza c'o quis'i, ra dyodüji ngue c'ua xenda ra nguis'i na puncjü. ³Nu'tsc'eji ya i 'ñejmeji c'o jña'a c'o ya ró xi'ts'iji, nguec'ua ya jogü in mü'büji dya. ⁴Sido rí 'ñejmezügöji, nuc'ua nutscö sido rá bübü cja in mü'büji. Chjëntjovi nza cja 'naja dyëza, 'ma dya ra bübü cja c'e za'a, dya ra nguis'i. Xo rga cjavjots'ügueji nu, nu 'ma dya sido rí 'ñejmezügöji, dya xo sö rí tsjaji nu c'ü rí negö.

⁵Nutscö nguetscö e za'a.

Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji o dyë'ë. Nu c'ü sido ra 'ñejmezügö, nutscö sido rá bübügö cja o mü'bü c'ü. Nuc'ü, ra sö ra tsja nu c'ü rí negö. Nu'tsc'eji, dya ra sö pje rí tsjaji c'ü rí negö, 'ma dya rí 'ñejmezügöji. ⁶Nu c'ü dya sido ra 'ñejmezügö chjëntjovi nza cja 'na dyëza c'ü dya jo, c'ü panatjoji, cja na dyot'ü c'ua, cja na jñüs'üji c'ua, cja na ngöt'üji a sivi, ra ndë'ë.

⁷Nu 'ma sido rí 'ñejmezügöji, nu 'ma sido ra bübü ín jñagö cja in mü'bügueji, nuc'ua dyörüji c'ü rí ñe'ej. A cjanu ra dya c'üji 'ma. ⁸Nu 'ma rí tsjaji c'ü rí negö, ra 'ñetse 'ma c'ü ri ngue'tsc'eji ín discípulots'ügöji. A cjanu ra 'ñetse 'ma, c'ü me na nojo mi Tatagö.

⁹C'ua ja va s'iyazügö mi Tata a jens'e, je xo rvá s'iyats'ügöji. Sido rí tsjaji c'ü rí negö na ngueje rí s'iyats'üji. ¹⁰Mi Tatagö a jens'e me sido s'iyazügö c'ü, na ngueje rí cjavö c'o mandazü angueze. A cjanu sido rá s'iyats'üji 'ma rí tsjaji c'o rí mandats'üji.

¹¹Ró xi'ts'iji nu yo jña'a yo, ngue c'ua ra mäjä in mü'büji c'ua nzi rgá mäjägö. A cjanu, na cjuana me rí mäjceji 'ma. ¹²Ngueje nu rí mandats'üji nu, rí pötqui s'iyaji c'ua ja nzi rvá s'iyats'ügöji. ¹³Nu c'ü xenda s'iyate ngue c'ü ra unütsjējē c'ü ra bö't'ü c'ü; ngue c'ua dya ra bö't'ü c'ü jovi. ¹⁴Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji rí jogöji, nu 'ma rí tsjaji yo rí mandats'ügöji. ¹⁵Dya cja rá xi'ts'iji c'ü ri ngue'tsc'eji ín mbëpjits'ügöji, na ngueje 'naja mbëpji dya pärä c'o cja'a o lamu. Rí xi'ts'iji dya, c'ü ngue'tsc'eji

rí joji dya, na ngueje texe c'o ró ärägö cja mi Tata a jens'e, ya ró xi'ts'liji. ¹⁶Nu'tsc'leji dya i juancügöji. Nuzgö nguetscö ró juan'c'ügöji. Ró emp'c'egöji ngue c'ua sido rí tsjaji c'ua ja nzi rgá negö, rí ma zopjüji yo nte ngue c'ua sido ra 'ñejmezüji anguezeji. Nu'ua texe c'o rí dyötüji mi Tata a jens'e na ngueje in ejmezüji, angueze ra dya'c'üji. ¹⁷Nutscö rí mandats'üji rí pötqui s'iyagueji.

El mundo odia a Jesús y a los suyos

¹⁸Ma ra nu'üji na ü yo cārā cja ne xoñijömü c'o dya ejmezü, dya me rí tsjijñiji. Rí mbeñegueji nutscö ot'ü o nugöji na ü 'ma dya be mi nuc'leji na ü. ¹⁹Nu 'ma ri tsjaji c'ü cja yo cārā cja ne xoñijömü c'o dya ejmezü, nu'ma, ro s'iyats'ügueji 'ma yo. Pero nu'tsc'leji ya i 'ñejmezügöji na ngueje ró juan'c'ügöji. A cjanu, dya pje in cjaji c'ua ja nzi ga tsja c'o dya ejmezü, nguec'ua nu'ügueji na ü. ²⁰Mbeñeji c'e jña'a c'ü ró xi'ts'liji:

“Naja mbëpji dya xenda na nojo que na ngueje o lamu.” Nu 'ma ya nugöji na ü, me trácjaji, xo 'ñetsc'leji xo ra nugöji na ü, ra ndrác'äji. 'Ma o dyätcägöji c'o ró xipjiji, xo ra dyä'tc'ägueji c'o rí xipjiji. ²¹Ra tsja'c'üji a cjanu, na ngueje in ejmezügöji. Dya pãrãji nu c'ü o ndäcjä ró ëcjö cja ne xoñijömü.

²²Nudya tñji o nzhubüji dya, na ngueje 'ma ró ë zopjügöji in jñagö, dya 'ñejmezüji. ²³Nu c'ü nugügö na ü, xo nu'u na ü c'ü mi Tatagö a jens'e. ²⁴Ró cjagö c'o me na nojo a jmi anguezeji c'ü dya sö cjó ro tsja. Nguec'ua va unüji ngüenda c'ü o ndäcjä mi Tatagö.

Pero dya 'ñejmezüji. Nguec'ua, dya nguextjozgo nugöji na ü, xo nuji na ü c'ü mi Tatagö. Nguec'ua me tñji o nzhubüji dya. ²⁵A cjanu, va sädä nu c'ü t'opji cja o leyji c'ü o unü Mizhocjimi anguezeji. Je mama a cjava: “O nugüji na ü, dya pje rmi cjagö”, eñe cja c'e ley.

²⁶Xe mi ña e Jesús, o mama:

—Nu'ua 'ma ra ëjë nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ngue c'ü ra mama c'ü ja ga cjazgö c'ü. Nuzgö nguetscö rá tãjä ndeze cja mi Tatagö a jens'e nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji. Ngueje o Espiritu Mizhocjimi c'ü ra jít's'liji c'ü na cjuana. ²⁷Nu'tsc'leji xo rí mamaji ja ga cjazgö, na ngueje rí dyocjöji ndeze 'ma ot'ü 'ma ró zopjü yo nte.

16 'Nuzgö rí xi'ts'liji yo jña'a yo, ngue c'ua dya rí chjench'leji a xütjü. ²Yo nte a Israel ra pjongüts'üji cja o nintsjmijji. Ra zädä 'ma ra nguññiji c'ü ri ne Mizhocjimi ra tsja anguezeji ra mbö'tc'üji. ³Ra tsjaji a cjanu na ngueje dya pãrãji mi Tata, ne xo ri nguetscö pãcãji. ⁴Ya ró xi'ts'liji yo, ngue c'ua 'ma ra zädä c'e pa, rí mbeñeji ya rvä xi'ts'igöji yo.

Lo que hace el Espíritu Santo

'Cja rrä xi'ts'liji dya yo jña, na ngueje cja ni jyone'leji rí pãrãgueji dya. ⁵Nudya, rá ma'a nu ja je bübü c'ü o ndäcjä. Pero nu'tsc'leji, ne ri 'najats'ügueji, dya cjó öngü ja je rá ma. ⁶Me in cjijñiji na puncjü cja in mü'büji na ngueje ró xi'ts'liji yo. ⁷Rí xi'ts'igöji c'ü na cjuana. Nuzgö ni jyodü rá magö, na ngueje 'ma dya rá magö, dya ra ëjëts'ügueji nu c'ü ra'ñe mböxc'üji. Nu 'ma rá magö, rá tãjä

c'ü ra 'ñe mböxc'üji. ⁸Nu 'ma ra ëjê c'ü, ra tsjapü yo cãrã cja ne xoñijömü ra mbãrãji c'ü tûji o nzhubüji. Xo ra tsjapü ra mbãrãji nguextjozgö me na jozgö, nguextjozgö sô rá jocüji. Ya xo ra tsjapü ra mbãrãji ngue Mizhocjimi c'ü ra jñünpü nguenda anguezeji ra ma sufridoji. ⁹Nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ra tsjapü ra mbãrãji c'ü tûji o nzhubüji na ngueje dya ench'ezügö cja o mü'büji. ¹⁰Ra tsjapü ra mbãrãji me na jozgö, nguextjozgö sô rá jocüji. Na ngueje 'ma ya rga tügö, rá tetjogö. Nuc'ua rá magö cja mi Tata. Dya cja xe rí jñandgaji. ¹¹Nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ra tsjapü ra mbãrãji, Mizhocjimi manda y ra tsjapü ra ma sufrido nu c'o dya ätä angueze. Na ngueje Mizhocjimi ya ri jizhi c'ü ra ma sufrido c'ü dya jo c'ü manda cja ne xoñijömü.

¹²Xe rí pë's'itjogö na puncjü c'o rá xi'ts'ijji. Pero dya be sô rí tendioji ja ga cja nu c'o ro xi'ts'ijji. ¹³Nu 'ma ra ëjê o Espiritu Mizhocjimi, nuc'ü, ra jí'ts'ijji texe c'o na cjuana. Nuc'ü, dya pje ra ñatsjêjê. Ra mama texe c'o ra dyärã c'o mama Mizhocjimi. Nuc'ü, ra 'ñe ngöxc'üji c'o cja ra zädã. ¹⁴Angueze ra jí'ts'ijji c'ü me na nozgö, na ngueje ra mböxc'üji rí tendioji na jo ja ga cja c'o ín jñagö c'o ya ró xi'tsc'öji. ¹⁵Texe c'ua ja ga cja mi Tatagö, nuzgö xo ga cjazgö nu. Nguec'ua ró mama: “O Espiritu Mizhocjimi ra mböxc'üji rí tendioji na jo ja ga cja c'o ín jñagö c'o ya ró xi'tsc'öji.”

La tristeza se cambiará en alegría

¹⁶Dya cja ra mezhe c'ü xe rí jñandgagöji. Nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje.

¹⁷Nuc'ua c'o o discípulo bübü c'o o pötva mama:

—¿Ja ga cja yo xitsiji: “Dya cja ra mezhe xe rí jñandgaji, nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje”? ¿Jenga nde mama: “Dya rí jñandgaji na ngueje rá magö cja mi Tata”?

¹⁸Mi mamaji c'ua:

—Pãrã, ¿ja ga cja yo mama: “Dya cja ra mezhe”? Nuzgöji, dya rí pãrãgöji ja ga cja c'ü mama.

¹⁹O mbãrã e Jesús, mi ne ro dyönüji, nguec'ua o xipjiji c'ua:

—In pötqui dyönütsjêji pje ne ra mama c'ü ró xi'ts'ijji c'ü dya cja ra mezhe xe rí jñandgaji, nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje.

²⁰Nuzgö na cjuana c'ü rí xi'ts'ijji, nu'tsc'eji me rí huë'ëji, me rí tristegueji rí mbenzeji. Pero yo cãrã cja ne xoñijömü c'o dya ejmezügö, nuyo, me ra mäjã yo. Nu'tsc'eji me rí tsjijñiji cja in mü'büji. Pero nu c'ü me rgui tristeji, exi ngue c'ü rgui mácjeji después. ²¹Naja ndixü, nu 'ma mus'ü o t'i, me sufrido na ü'ü. Nuc'ua 'ma ya mus'ü c'ü nu ts'it'i, dya cja mbeñe c'ü na ü'ü. Ya mäjätjo na ngueje c'ü ya vi mus'ü 'naja ts'it'i cja ne xoñijömü.

²²Nu'tsc'eji, je xo ga cjatsc'eji dya nu. Me in sufridoji c'ü me in cjiñijji cja in mü'büji. Pero rá chjëtjoji na yeje. Nuc'ua me ra mäjätjo na yeje in mü'büji. Dya cjó ra sô ra jñücüts'ügueji c'ü me rí mäjãji.

²³Nu pa'a c'ü rá chjëtjoji na yeje, dya pje rí dyönngüji 'ma. Ya ri pãrãji ja ga cja c'ü rí xi'ts'ijji dya. Na ngueje in ejmezüji, sô rí dyötüji mi Tata a jens'e. Nuc'ua ra dya'c'üji c'ua ja nzi gui dyötüji c'ü. ²⁴Dya be in nãngãji ín chjügö c'ü pje

ni dyötüji mi Tatagö. Dyötüji dya. Texe nde ra dya'c'üji, ngue c'ua me ra mäjä in mü'büji.

Jesucristo, vencedor del mundo

²⁵Nu yo ró xi'ts'ljij, dya be sö rí tendioji na jo ja ga cja yo. Ra zädä 'ma ya rá xi'ts'ljij na jo ja ga cja mi Tata. ²⁶Dya rí xi'ts'ljij nguetscö rá ö'tc'üji mi Tata. C'e pa'a c'ü, rí dyötütsjéji mi Tata, rí ñänngäji ín chjügö. ²⁷Na ngueje nguetsjé mi Tata c'ü s'iyats'üji, na ngueje nu'tsc'eji me in s'iyazüji. I ñejmeji c'ü je rvá ëcjö cja mi Tata c'ü Mizhocjimi. ²⁸Je rvá ëcjö cja mi Tata a jens'e. Ró ëcjö cja ne xoñijöümü. Ya ngue rá pedye cja ne xoñijöümü. Rá nzhogü, rá ma cja mi Tata.

²⁹C'lo o discípuo o xipjiji c'ua:

—Nudya, 'ñetse na jo, yo jña yo in mangue. Ya ró tendiojme ja ga cja c'lo in xitsijme. ³⁰Nudya ya rí pãrãgöjme c'ü nde in pãrãgue texe. In pãtcöjme ín mü'büjme, nguec'ua dya ni jyodü rá cja'c'üjme t'önü. Nguec'ua ya rí ejmejme je i pedyegue cja Mizhocjimi.

³¹O ndürnü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Nudya, ¿Cjo ya in ejmezüji dya, 'ma? ³²Ya ngue ra zädä c'e hora, na cjuana ya o zädä, c'ü rí pjötc'eji in texeji. Nde 'naja rguí möcjeji cja ín nzungueji. Nuc'ua ya rí sogüzütsjéji. Pero nutscö, dya rí bübütsjögö. Nuzgö rí bünc'öbe mi Tata c'ü bübü a jens'e. ³³Nu yo jña'a yo, rí xi'ts'ljij yo, ngue c'ua mas rí ñejmezüji, a cjanu rá da'c'üji ra söya ín mü'bügueji. Cja ne xoñijöümü me rí sufridogueji. Pero, dya rí süji na ngueje ró töpügö nu c'ü manda yo cãrã cja ne xoñijöümü.

Jesús ora por sus discípulos

17 Nuc'ua 'ma o nguarü e Jesús o mama yo jña'a yo, o nã's'ä c'ua a jens'e, o mama:

—Nu'tsc'e mi Tatats'ü, ya zädä c'e hora 'ma rá tügö. Tsjapü ra mbãrã yo nte cjó je nguetscö. Rí tsjapü ra mbãrãji nguetscö in Ch'izgö me na nozgö. A cjanu, ngue c'ua xo ra mbã'c'ãji me na notsc'e, nu'tsc'e mi Tatats'ügö a jens'e. ²Nu'tsc'e mi Tatats'ü, ya i dyacö rá mandagö texe yo nte cja ne xoñijöümü. Nu c'lo ench'ezügö cja o mü'bü, rá unügö c'ü sido ra bübütojji. ³Sido ra bübütojji na ngueje pã'c'ãji, nu'tsc'e nguetsjots'ügue in Mizhocjimigue c'ü na cjuana. Sido ra bübütojji na ngueje xo pãcãji, nutscö e Jesucristo i chãcjägö cja ne xoñijöümü.

⁴Nutscö ró jíchi yo nte yo cãrã cja ne xoñijöümü c'ü me na nots'ügue, na ngueje ró cja texe c'lo i xitsi. ⁵Nudya, mi Tatats'ü, rí tsjague ngue c'ua rá bübügö na yeje co nu'tsc'e nu ja me na nojots'ügue. Rí tsja ngue c'ua rá bübügövi c'ua ja nzi rmã bübügövi 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijöümü.

⁶Nu c'lo cãrã cja ne xoñijöümü yo i dyacü, ngue'tsc'e je i ñünbü o mü'büji, ngue c'ua o 'ñench'ezü cja o mü'büji. Nujoyo, ró jíchiji ja ga cjats'ügue, mi Tatats'ü. Anguesji sido cjaji nu c'lo in mangue. ⁷Texe c'lo ró cjägö, 'ñe c'lo ró mangö, ngue'tsc'e i xitscö ró cjägö, ngue'tsc'e i xitscö ró ñagö. ⁸Na ngueje ya ró xipjiji c'lo jña'a c'lo i xitsi ro xipjiji. Anguesji o 'ñejmeji c'lo ró xipjiji. Ya xo pãrãji cja o mü'büji c'ü na cjuana je rvá ëcjö cja

in dyë'ë. Ya xo 'ñejmeji, ngue'tsc'e i chäcjä cja ne xoñijöümü.

⁹Nu'tsc'e mi Tatats'ü, nutscö rí ö'tc'ügö yo o 'ñejmets'ü in jñague. Dya rí ö'tc'ügö yo cārā cja ne xoñijöümü yo dya ejme. C'o rí ö'tc'ügö ngueje c'o i dyacü na ngueje ngue'tsc'e je in 'ñeje dya yo. ¹⁰Texe yo ín ntegö ngueje in ntegue. Texe yo in ntegue ngueje ín ntegö. Anguezeji pācāji exi ngue in Ch'izügö.

¹¹Nutscö je rá magö nu ja je in bünc'e, nu'tsc'e mi Tatats'ü. Dya cja rá bübügö va cja ne xoñijöümü. Pero nu yo i dyacü, nuyo, cārāji cja ne xoñijöümü. Mi Tatats'ü, nu'tsc'e me na jots'ü, rí ö'tc'ü rí tsjapü nu yo i dyacü, ra mbā'cāji c'ü xo ngue'tsc'e nu Tatats'üji. A cjanu rí pjörüji. Nguec'ua ra 'natjoji c'ua ja xo nzi ga cjazgövi, rí 'natjogövi, mi Tatats'ü. ¹²Nutscö xe rí bübügö co anguesji, rí pporügöji, na ngueje me na zë'ts'igüe, i dyacügö ja rgá pjörüji. Nguec'ua ne ri 'naja anguesji cjó ró bēzhigö. Nguextjo 'natjo c'ü o dyo'o o mü'bü c'ü dya jo. O bēzhi c'ü, c'ua ja nzi ga mama cja in jñague.

¹³Mi Tatats'ügö, ya rá magö c'ua ja je in bünc'e. Rrā mangö yo jña'a yo, nudya xe rí bünc'ö cja ne xoñijöümü, ngue c'ua nu yo i dyacö, na cjuana ra mājāji c'ua ja nzi rgá mājāgö. ¹⁴Nu yo i dyacü, ró xipjigöji ín jñagö. Yo cārā cja ne xoñijöümü c'o dya ejme, me nuji na ü nu yo ejme ín jñagö. Na ngueje c'ua ja nzi ga cjazgö c'ü dya rí tsja va cja ne xoñijöümü, je xo ga cjatjonu yo ejme ín jñagö. ¹⁵Dya rí ö'tc'ü c'ü rí sidyji c'ü dya cja ra

ngārāji cja ne xoñijöümü. Rrā ö'tc'ü rí pjörüji nu va cja ne xoñijöümü nu ja manda c'ü dya jo. ¹⁶Na ngueje dya menzumüji va cja ne xoñijöümü. C'ua ja nzi ga cjazgö, dya rí menzumü va cja ne xoñijöümü, je xo ga cjatjonu anguesji. ¹⁷Anguezeji o 'ñejmeji in jñague, nguec'ua nu'tsc'e rí xöcüji ra tsjaji c'ua ja nzi gui ñegue. Ngue in jñague jíchiji c'ü in negue. ¹⁸I chäcjä, ró ē zopjü yo cārā cja ne xoñijöümü ró xipjiji yo in jñague. C'ua ja nzi vi chäcjägö cja ne xoñijöümü, ró juajnü anguesji ra zopjüji yo nte yo cārā cja ne xoñijöümü. ¹⁹Rá cjangö c'ua ja nzi gui ñegue rá tügö. Ngue c'ua anguezeji xo ra tsjaji c'ua ja nzi gui ñegue.

²⁰Dya nguextjo yo i dyacü rí ö'tc'ü yo. Xo rí ö'tc'ü c'o cja ra 'ñejmezügö na ngueje c'o ín jñagö c'o ra mama yo i dyacü. ²¹Rí ö'tc'ü, texeji nde ra 'natjoji, c'ua ja nzi ga cjatse'c'e mi Tatats'ü, in bübüzügö, nutscö rí bübüts'ügö. Rí ö'tc'ügö, texe yo xo ra 'natjoji co nutscövi. Rí ö'tc'ü a cjanu ngue c'ua yo cārā cja ne xoñijöümü ra 'ñejmezüji c'ü ngue'tsc'e i chäcjägö. ²²Nu'tsc'e mi Tatats'ü, c'ua ja nzi rgá 'natjovi, xo ró unü anguezeji c'ü ri 'natjoji anguesji co nutscövi. Nguec'ua ri 'natjoji anguesji c'ua ja nzi rgá 'natjovi. ²³Na ngueje ri bübü cja o mü'bü anguesji. Y nu'tsc'e mi Tatats'ü, ri bübüzügö. Nguec'ua anguesji na cjuana ra 'natjoji. A cjanu yo cārā cja ne xoñijöümü ra mbārāji ngue'tsc'e i chäcjägö. Xo ra mbārāji ngue'tsc'e mi Tatats'ü in s'iyague anguesji, c'ua ja xo gui s'iyazügö.

²⁴Nu'tsc'e mi Tatats'ügö, nu yo i dyacü, rí negö c'ü xo ra bübüji nu ja

je rá magö. Nguец'ua ra jñandaji c'ü me ma zö'ö rmá bübügö co nu'tsc'e 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijöümü. Ra jñandaji c'ü ja gui s'iyazügö ndeze 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijöümü.

²⁵Nu'tsc'e, mi Tatats'ü, me in cjague me na jo. Yo cārã cja ne xoñijöümü, dya pā'c'āji. Pero nutscö rí pā'c'ā. Nu yo i dyacü xo pārāji ngue'tsc'e i chäcjä. ²⁶Ya ró unüji o mbā'c'āji, nu'tsc'e mi Tatats'ü. Sido rá unüji yo, ra mbā'c'āji. Nguец'ua, c'ua ja gui s'iyazü, ra mbārāji cja o mü'büji c'ü xo in s'iyague anguesji. Xo rá bübügö cja o mü'bü anguesji.

Llevan preso a Jesús

18 'Ma o nguarü o mama yo jñ'a yo e Jesús, nu'ua o möji c'ua co o discípulo. O mbes'leji cja c'e ñinzhe c'ü ni chjü Cedrón, o zāt'āji nu ja je mi bübü 'naja huerta. Nu'ua e Jesús co c'o o discípulo o cjogüji a mbo cja c'e huerta. ²Nu c'ü e Judas c'ü ro nzhö'ö e Jesús, xo mi pārā nu cja c'e huerta. Na ngueje e Jesús ñe c'o o discípulo sido mi pöji nu. ³E Judas o dyëdyi c'ua c'o xondaro. Xo dyëdyi c'o policia c'o mi pëpi c'o ndamböcjimi ñe c'o fariseo. Nu'ua o möji cja c'e huerta. Ma tüji o lámpara ñe o tizhi c'o mi tjë'ë. Nde ma jünji c'o rví tsjaji o chü. ⁴E Jesús ya mi pārā texe c'o ro tsjapüji c'ü. O ma chjëji c'ua, o dyönüji:

—¿Cjó ngue c'ü in jodügejeji?

⁵O ndünrü c'ua c'o nte c'o ma ë'ë e Judas, o xipjiji:

—Rí jodügöjme e Jesús c'ü menzumü a Nazaret.

E Jesús o xipjiji:

—Nutscö nguetscö e Jesús.

Xo mi bübü co anguesji e Judas, nu c'ü ro nzhö'ö e Jesús. ⁶Nzi va mama e Jesús: “Nguetscö”, nu'ua o ndā't'ätsjëji na zëzhi o xütjütsjëji, o nügüji. ⁷E Jesús o yepe o dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue c'ü in jodügejeji?

Anguesji o mamaji:

—Rí jodügöjme e Jesús c'ü menzumü a Nazaret.

⁸Nu'ua o yepe o ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Ya ró xi'ts'liji que nguetscö. Nu 'ma nguetscö in jongüji, jyëtsquiji yo in discípulogö ra möji.

⁹A cjanu o zädä c'o jñ'a c'o ya vi mama e Jesús. O mama: “Nu c'o i dyacü, dya pje ró bëzhigö ne ri 'naja c'o.” ¹⁰E Simón Pedro mi jün 'na tjëdyi. O ngübü c'ua c'e tjëdyi cja o xipjadü. Cjanu o ya'bü c'ua c'ü nu mbëpji c'ü mi mero ndamböcjimi. O dyopcü c'ü nu ngö'ö cja o jodyë. Nu c'e mbëpji mi chjü'ü Malco. ¹¹Nu'ua e Jesús o xipji e Pedro:

—Tsöt'ü c'ü in chjëdyi cja o xipjadü. Dya rí ts'axcügö c'ü rá cjagö c'ü ne mi Tatagö c'ü bübü a jens'e.

Jesús ante el jefe de los sacerdotes

¹²Nu'ua c'o xondaro ñe c'ü mi manda cja c'o xondaro ñe c'o policia c'o mi menzumü a Israel, o zürüji e Jesús. Ya nde jyü'tp'üji c'ua o dyë'ë. ¹³Nu'ua ot'ü o zidyiji e Jesús cja nu ndä e Caifás c'ü mi chjü Anás. C'e cjë'ë c'ü, mi mero ndamböcjimi e Caifás. ¹⁴Mi ngueje e Caifás c'ü vi xipji c'o pje mi pjëzhi a Israel c'ü mi jyodü ro ndü'ü 'naja bëzo ngue c'ua dya ro ndü texe c'o mejñiñi.

Pedro niega conocer a Jesús

¹⁵E Simón Pedro mi tjünt'ü a xütjü e Jesús. Xo 'ñe 'naja o discípulo xo mi tjünxtjo a xütjü. Nu c'ü mi mero ndamböcjimi mi pãrã c'e discípulo c'ü. O cjogü c'ua c'e discípulo co e Jesús nu ja ma bübü c'ü mi mero ndamböcjimi.

¹⁶Nu c'e Pedro o nguejmetjo a tji'l'i cja c'e ngoxtji. O mbedye c'ua c'ü 'naja discípulo c'ü mi pãrã c'e ndamböcjimi. O ma zopjü c'e ndixü c'ü mi mböngoxtji. O jyéziji c'ua o cjogü a mbo c'e Pedro. ¹⁷Nuc'ua c'e ndixü c'ü mi mböngoxtji, o xipji e Pedro:

—¿Cjo dya xo ngue'tsc'e 'naja o discípulo ne bëzo nu?

O xipji c'ua angueze:

—Nutschö, dya nguetscö o discí pulozgö nu.

¹⁸Nuc'ua c'o mbëpji 'ñe c'o policía nde mi bübüji nu. Vi 'ñörüji chjeme na ngueje ma së'ë. Ma pa't'üji. Anguesji nde mi dyoji e Pedro ma pa't'üji cja sivi.

El jefe de los sacerdotes interroga a Jesús

¹⁹Nuc'ua c'e ndamböcjimi o dyönü e Jesús, cjó mi ngue c' o mi tjünt'ü a xütjü angueze. Xo o dyönü pje nza cja c'ü mi xöpüji. ²⁰O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nutschö ró zopjü na puncjü o nte cja ne xoñijömü. Nutschö sido ró xöpüte cja yo nitsjimi va a Israel. Xo nde ró xöpüte cja c'e templo nu ja je jmurü na puncjü ín menzumügöji. Dya pje ró mamagö c'ü dya cjó ro dyärã. ²¹¿Jenga ín önnügö dya yo? Dyönüji c'o ya

o dyärã, pje ni mbë c'ü ró xipjiji. Nuc'o, pãrã na jo c'o ró mangö c'o.

²²Ma o mama a cjanu e Jesús, 'naja c'o policía c'ü mi bübü nu, o chötü 'naja mbädyë e Jesús. O xipji: —¿Cjo je rga cjanu rguí chjüntügue ne ndamböcjimi?

²³O ndüntü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma ró tjüntügö na s'o, mamague pje pjëzhi c'ü na s'o c'ü ró xipji. 'Ma ró tjüntügö c'ü na cjuana, ¿jenga i pjëchqui ín jmigö?

²⁴Nuc'ua e Anás cjanu o ndäjä e Jesús nu cja e Caifás c'ü xo mi mero ndamböcjimi. Xe mi tjüt'ütjo o dyë e Jesús.

Pedro niega otra vez a Jesús

²⁵Xe mi böntjo e Simón Pedro, ma pa't'ütjo a sivi. O ña c'ua c'o xo mi cãrã nu, o dyönüji e Pedro:

—¿Cjo dya xo ngue'tsc'e o discí pulots'ü e Jesús?

E Simón Pedro o ngädã, o mama: —Nuzgö, dya pje nguetscö 'naja o discípulo.

²⁶C'ü mi mero ndamböcjimi mi 'ñeje 'na o mbëpji c'ü mi ngue o dyojui c'e bëzo c'ü vi dyogü o ngö'õ c'ü vi dyopcü e Pedro. O ña c'ua c'e mbëpji o xipji e Pedro:

—Xo ró jantc'agö cja c'e huerta, nde mi dyocjevi e Jesús.

²⁷Nuc'ua o ngädätjo na jñi'l'i e Pedro. Nuc'ua jo ni huë'ë c'ua c'o chare.

Jesús delante de Pilato

²⁸Nuc'ua o mbedyeji c'ua cja o ngumü e Caifás, o zidyiji e Jesús cja o palacio c'e gobernador. Xöxtjo o zät'äji. Nu c'o pje mi pjëzhi a Israel dya o cjogüji nu cja c'e palacio. Na

ngueje mi sūji 'na ro contaminaoji. C'ua ja nzi ga mama o ley anguesji, 'na ro contaminaoji, dya ro sō ro zi'iji c'ü ch'unü cja c'e mbaxua c'ü ni chjū Pascua. ²⁹Nuc'ua o mbedye e Pilato nu ja je mi cārā anguesji. O xipjiji:

—¿Pje vi sicjeji va ne bëzo nu?

³⁰O ndünrüji c'ua, o xipjiji:

—Nu 'ma dya ro tsja c'o na s'o nu, dya xo ro ē nzhö'c'üjme.

³¹O ndünrü c'ua e Pilato:

—Sidyigueji ngue c'ua rí jñünpüji ngüenda c'ua ja nzi ga manda in leygueji.

C'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o ndünrüji c'ua:

—Dya in jëzguigöjme cjo rá pö't'ügöjme.

³²A cjanu o zädä c'o vi mama e Jesús ja cja rvá ndü'ü. ³³Nuc'ua e Pilato o cjogü na yeje a ma a mbo'lo nu cja c'e palacio. Nuc'ua o ma't'ü c'ua e Jesús, o xipji:

—¿Cjo ngue'tsc'e o jmuts'ü yo nte a Israel?

³⁴O ndüntü c'ua e Jesús, o xipji:

—¿Cjo in ejmetsjégue yo, maxque bübü c'ü o xi'ts'i cjo je nguetscö?

³⁵O ndünrü c'ua e Pilato:

—A poco in cjinnce xo rí menzumügö a Israel. Nguetsjé c'o ndamböcjimi 'ñe c'o dyaja in menzumütsjégueji c'o o ē nzhöc'üji va ja rí bünc'ö. Nguet'ua rí önn'c'ü pje i tsjague.

³⁶O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Nutsö, dya nza czazgö c'o dyaja jmu'u c'o manda cja ne xoñijömü. 'Ma rva cjanu, nuc'ua nu c'o tjünt'ü in xütjügö ro ñangagö c'o. Nguet'ua dya ro nzhögüji cja yo in menzumügöjme va a Israel.

Nguet'ua rí xi'ts'i, dya nza czazgö c'o dyaja jmu'u c'o manda cja ne xoñijömü.

³⁷O ndünrü c'ua e Pilato:

—¿Cjo ngue'tsc'e 'naja c'ü manda 'ma?

O ndünrü c'ua e Jesús:

—In mamague c'ü rí mandagö.

Ngueje c'ü je rvá te'egö c'ü.

Nguet'ua rvá ëjë cja ne xoñijömü ngue c'ua rá mama c'o na cjuana. Texe yo nte c'o ätä c'ü na cjuana pãräji cjo je nguetscö.

³⁸O dyönü c'ua e Pilato:

—¿Pje ni mbëjë c'ü na cjuana?

Jesús es sentenciado a muerte

'Ma o mama yo, o mbedye na yeje a tji e Pilato nu ja mi cārā c'o nte a Israel. O xipjiji:

—Dya pje rí tö'tp'ü c'ü na s'o c'ü ro tsja c'e bëzo c'ü. ³⁹Nu'tsc'eji in menzumüji a Israel in pë's'iji 'na tjürü c'ü in cjaji 'ma pedye ne mbaxua nu ni chjū Pascua. In ötcöji rá pjongü libre 'naja c'ü na o'lo a pjörü. ¿Cjo in ne rá pjongü libre e Jesús c'ü in jmugueji?

⁴⁰Nuc'ua o mapjüji na yeje texeji, o mamaji:

—Nuc'ü, dya rí pjongü c'ü. Pjongü e Barrabás.

Nu c'ü e Barrabás mi ngueje 'naja mbë'ë mi pö't'üte c'ü.

19 Nuc'ua e Pilato o manda c'o xondaro o ndas'üji e Jesús. ²Nuc'ua c'o xondaro o mbeji 'naja corona c'ü mi dyavo bidyi. Nuc'ua cjanu o jñusp'üji cja o ñi e Jesús. Cjanu o jyechéji c'ua 'naja bitu c'ü ma cjipobü. ³Cjanu o chëzhiji a jmi go mb'è'chp'iji c'ua o jmi, o xipjiji:

—Nu'tsc'e in jmu'u cja yo nte a Israel, sido rí tsjague jmu'u.

Nuc'ua ya o chötüji c'ua c'o mbädyë.

⁴Nuc'ua e Pilato o mbedye na yeje a tji. O xipji c'o nte a Israel c'o mi cārā nu:

—Jñandaji. Rvā siñc'iji a tji e Jesús, ngue c'ua rí pārāji dya pje ró tō'tp'ügö c'ü pje ro tsja'a c'ü.

⁵Nuc'ua o mbedye c'ua a tji e Jesús. Mi juns'ü c'e corona c'ü mi dyavo bidyi. Nde mi je c'e bitu c'ü ma cijobü. E Pilato o xipji c'ua c'o nte a Israel:

—Jñandaji dya. Ya bübü va ne bëzo.

⁶C'o ndamböcjimi 'ñe c'o policia 'ma o jñandaji e Jesús, exo mapjüji c'ua, o mamaji:

—Chät'ä cja ngronsi nu, chät'ä cja ngronsi nu.

O ndünrü c'ua e Pilato:

—Nu'tsc'ejí, sidyigueji, rí ma chät'äji. Nuzgö dya pje rí tō'tp'ügö c'ü na s'lo c'ü ro tsja'a.

⁷O ndünrüji c'ua:

—Nutscöjme rí pē'sc'öjme ín leyjme. C'ua ja nzi ga mandazügöjme c'e ley, ni jyodü ra ndü ne bëzo, na ngueje o tsjapütsjé c'ü ngue o T'i Mizhocjimi.

⁸Nuc'ua 'ma o dyärä yo jña'a yo, xenda o zü'ü c'ua e Pilato. ⁹Nuc'ua o cjugütjo c'ua na yeje a mbo cja c'e palacio. O xipji c'ua e Jesús:

—¿Ja je in menzumügue?

E Jesús, dya pje o ndünrü c'ü.

¹⁰Nuc'ua e Pilato o xipji:

—¿Jenga dya in tjüntcü yo rí zo'c'ü? ¿Cjo dya in pārā pje pjētscö? Sö rá emp'c'e libre. Xo sö rá nzhöc'ü c'ü ra ndät'äts'üji cja ngronsi.

¹¹O ndünrü c'ua e Jesús:

—Dya pje ro sö pje ri tsjacü 'ma dya ro dya'c'ü sjētsi Mizhocjimi c'ü bübü a jens'e. Nguec'ua nu c'ü o ē nzhögü cja in dyēgue, ngue c'ü xenda na nojo o nzhübü c'ü.

¹²Ndeze c'e ndajme c'ua, e Pilato mi ne ro 'ñeme libre e Jesús. Pero c'o nte a Israel mi mapjüji, mi mamaji:

—'Ma rí 'ñeme libre c'e bëzo, dya pje in joguevi 'ma e César c'ü mero jmu cja ne xoñijömmü. Na ngueje 'ma cjo c'o xe ra tsjapü jmu nza cja ga tsja c'e bëzo, nu'ma, chüvi e César 'ma.

¹³Nuc'ua e Pilato, 'ma o dyärä yo jña'a yo, o zidyitjo na yeje a ma a tji e Jesús. E Pilato o ma mimi c'ua, nu ja je mi jünpü ngüenda c'o nte. Cja jña hebreo mi chjü Gabata c'e lugar, c'ü ne ra mama nu ja vi mbäbäji cemento. ¹⁴C'e pa'a c'ü, mi ngue 'ma mi preparaöji ngue c'ua c'ü na jyas'ü ro tsjaji c'e ndambaxua c'ü ni chjü Pascua. Ya vi zünü 'ñanto c'ü xörü. Nuc'ua e Pilato o xipji c'o nte a Israel:

—Jñandaji. Bübü va, nu in jmuqueji, nu mandats'üji.

¹⁵Anguesji o mapjüji:

—Sidyi ne bëzo nu, ma chät'ä cja ngronsi.

E Pilato o xipjiji c'ua:

—Nu nin jmuqueji, ¿cjo in neji rá tät'ä cja ngronsi?

O ndünrü c'ua c'o ndamböcjimi, o mamaji:

—Nu c'ü ín jmujme nguetjo e César.

¹⁶Nuc'ua e Pilato o nzhö e Jesús ngue c'ua ro dat'ä cja ngronsi. Cjanu o zidyiji c'ua e Jesús.

La crucifixión

¹⁷Nuc'ua o nduns'ütsjé c'ua c'ü nu ngronsi. O mbedye, o ma nu ja je mi chjü'ü ñinte. Cja jña hebreo mi chjü'ü Gólgota. ¹⁸Nunu ngue nu ja je ndät'äji cja ngronsi nu. O ndät'äji angueze, cja ne yeje bëzo c'o xo ndät'äji, 'naja cja o jodyë, c'ü 'naja cja o squierda. E Jesús, mi bübü a nde'e c'ü. ¹⁹E Pilato o dyopjü c'ua 'naja xiscöma c'ü ro ma cuatüji c'ua cja o ngronsi e Jesús. C'ü mi t'opjü mi mama a cjava: “Nunu ngueje e Jesús, nu je menzumü a Nazaret. Ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.” ²⁰Na puncjü c'o nte a Israel c'o o xörü nu mi cuat'ü cja o ngronsi e Jesús, na ngueje nu ja vi dät'ä e Jesús mi bëxtjo cja c'e jñiñi. C'o jña'a c'o, mi t'opjü cja jña hebreo ñe cja griego ñe cja latín. ²¹C'o ndamböcjimi cja c'o nte a Israel o ma xipjiji c'ua e Pilato:

—Dya ri dyopjü a cjava: “Ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.” Ri dyopjü a cjava: “Mi cjaüpütsjé ne bëzo mi ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.”

²²O ndünrü c'ua e Pilato:

—Nuzgö, nu c'o ya ró opjügö, dya rá pötügö.

²³Nuc'ua c'o xondaro 'ma ya o nguarü o ndät'äji e Jesús, o nganbaji c'ua c'o o bitu. C'o nziyo xondaro nde 'naja o bitu va ngana c'o. Nde o nganbaji c'ü mi tëjë. C'ü mi tëjë mi 'na ma cjatjo va be'e texe, dya mi ch'äcä. ²⁴O pötva mamatsjé anguesji:

—Nu nu mi tëjë, dya rá xüt'üji nu. Nu c'ü rá cjaji, rá eñeji cjó ra ndöjō ra tsjapü o cjava.

A cjanu o zädä c'ü je t'opjü c'ü mama a cjava: “Ra nganngöji ín bitugö, ra jyadüji nde 'naja rgá nganaji. Y nu c'ü rí tëjëgö, ra eñeji cjó ra ndöjō ra ngana c'ü”, eñe. Nuyo, o tsja a cjanu c'o xondaro.

²⁵Mi cārā a jmi cja o ngronsi e Jesús, c'ü nu nana cja na 'ñe c'ü nu cjüjuë c'ü nu nana. Xo mi bübü nu e María c'ü nu su e Cleofas, 'ñe e María Magdalena. ²⁶E Jesús o jñanda c'ua c'ü nu nana c'ü mi bübü nu, 'ñe c'ü nu discípulo c'ü mi s'liya, nde mi böbüvi nu. Nuc'ua o xipji c'ua c'ü nu nana:

—Jñanda dya, mamá, nunu ín discípulogö, nu nde ín böbüvi, ya ngueje in ch'igüe dya nu.

²⁷Nuc'ua e Jesús o xipji c'ü nu discípulo:

—Jñanda, nu mi mamágö, ya ngueje nin mamáguë dya nu.

Ndeze c'e hora c'ü, c'ü nu nana e Jesús o tsjapü nu nana c'e discípulo. Nuc'ua c'e discípulo, 'ma o ma o ngümü, o zidyi c'e ndixü.

Muerte de Jesús

²⁸Nu 'ma ya o nguarü yo, ya mi pārā e Jesús ya vi nguarü texe. Nuc'ua o mama c'ua:

—Me rí türe dya.

A cja dya nu o zädä c'ü mi t'opjü.

²⁹Mi jārā nu, 'naja s'äbā c'ü mi nizhi o vinagre. Nuc'ua o popjüji 'naja esponja cja c'e vinagre. Cjanu o mbans'aji cja 'naja maza c'ü ni chjü'ü hisopo. Nuc'ua o c'uäsp'äji c'e maza o zät'ä cja o ne'e e Jesús.

³⁰Nuc'ua e Jesús, 'ma ya o popjüji o ne co c'e vinagre, o mama c'ua:

—Ya o nguarü texe.

Nuc'ua ya ñücü c'ua, ngueje 'ma ya o ndü'ü.

Un soldado abre con su lanza el costado de Jesús

³¹Nuc'ua c'o nte a Israel ya mi preparaoji, na ngue c'ü na jyas'ü mi ngueje c'e ndambaxua c'ü ni chjü Pascua. Nuc'ua o dyötüji e Pilato ro 'huapcüji o ngua'a c'o aña'ma c'o vi dät'ä cja ngronsi, ro ts'ücüji ngue c'ua dya ro bübüji nu cja ngronsi nu pa c'ü mi söya c'o nte. Na ngueje me mi süpüji c'e pa. ³²O ma c'ua c'o xondaro, o ma 'huapcüji o ngua c'o yeje c'o nde vi dät'ä 'ma o dät'ä e Jesús. ³³Nuc'ua 'ma o zät'äji cja e Jesús, o nu'uji c'ua, ya vi ndü'ü. Nuc'ua dya cja o 'huapcüji o ngua'a.

³⁴Nuc'ua 'naja c'o xondaro o chjopcü o ximätjä e Jesús co 'naja lanza. Nuc'ua ya o mbedye c'ua o cji'li ñe o ndeje. ³⁵Bübü 'na bëzo c'ü o jñanda texe yo o tsjapüji e Jesús, nguec'ua ga xi'tsc'eji yo. Angueze pärä na cjuana yo mama. C'ü ni xi'tsc'eji yo, ngue c'ü xo rguí 'ñejmegueji e Jesús. ³⁶O ts'a'a yo ngue c'ua ro zädä c'o mi t'opjü c'o mama a cjava: "Angueze, dya pje ra 'huapcüji ne ri 'naja o ndo'dyë." ³⁷Xo t'opjü c'ü mama a cjava: "Nu c'ü o chjocüji lanza, nuc'ü, ra jñandaji c'ü."

Jesús es sepultado

³⁸Mi bübü 'na bëzo c'ü mi menzumü a Arimatea c'ü mi chjü José. Nuc'ü, xo mi ejme e Jesús, pero dya cjó ngös'ü na ngueje mi sü'ü c'o dyaja c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel. C'e bëzo c'ü, o ma dyötü e Pilato ro unü sjëtsi ro ma

ts'ücü c'e aña'ma c'ü mi ngueje e Jesús. Nuc'ua e Pilato o unü sjëtsi. ³⁹Nuc'ua xo o ëjë c'ua e Nicodemo, nu c'ü vi ma'a c'ü xömü cja e Jesús. Mi t'ü'ü o pjindyö c'o mi chjü mirra ñe c'o mi chjü áloes c'o vi huana. Nu c'o pjindyö c'o, o zö treinta kilo c'ü na jyü'ü. ⁴⁰O ndunüvi c'ua c'e aña'ma. O ngos'üvi c'o mirra ñe c'o áloes. Cjanu o mbös'üvi manta. Nuc'o, je mi cjavi a cjanu, na ngueje c'o nte a Israel je ga dyögüji a cjanu. ⁴¹Cja c'e lugar c'ü, nu ja je vi dät'ä e Jesús, mi bübü 'naja huerta. Nu cja c'e huerta mi bübü 'naja cueva nu ja ro ngöt'üji o aña'ma. Dya cjó be mi cöt'üji nu. ⁴²Ya mi ngue ro mbürü c'e pa 'ma söya c'o menzumü a Israel. Nguec'ua je ngöt'üvi e Jesús cja c'e cueva, na ngueje mi bëxtjo nu ja vi ndät'äji c'ü.

La resurrección de Jesús

20 C'ü ot'ü pa nu ngo'o, e María Magdalena o ma cja c'e cueva. Xe mi xömütjo 'ma o ma. O jñanda c'e ndojo c'ü mi c'o't'ü, dya cja mi c'o't'ü cja c'e cueva. ²Nuc'ua cjanu o ma c'ua na niji. O ma nu ja mi bübü e Simón Pedro ñe c'ü 'naja discípulo. Nu c'e discípulo c'ü, me mi s'iyaji c'ü, mi cja e Jesús. E María o xipjivi:

—C'ü ín Jmu'uji, ya o ndunüji c'ü. Dya pje rí pärajme ja je o ngöt'üji.

³O ma c'ua e Pedro co c'ü 'naja discípulo. Je mëvi nu cja c'e cueva nu ja je vi c'öt'ü e Jesús. ⁴O mëvi na niji nza yejevi. Nu c'ü 'naja discípulo ngue c'ü xenda o ma na niji c'ü. Nuc'ü, ot'ü o zät'ä nu cja c'e cueva c'ü. ⁵Nuc'ua o ngu'ch'í c'ua

c'e discípulo cja c'e cueva. O jñanda c'ua c'o bitu c'o ya mi bädätjo. Nu c'e discípulo, dya o nguich'i cja c'e cueva. ⁶O säjä c'ua e Simón Pedro c'ü ma tjünt'ü a xütjü. Ngue c'ü ya je nguich'i cja cueva c'ü. O nu'u c'o bitu c'o vi mbös'üji ya mi bädätjo c'o. ⁷C'e bitu c'ü mi bös'ü o ñi'i e Jesús, dya chjana c'o mi tējē c'ü. Mi bädä aparte c'ü. Mi ch'ot't'ü na jo. ⁸Nuc'ua ya xo o nguich'i c'ua c'ü 'naja discípulo c'ü ot'ü vi zät'ä cja c'e cueva. O ñejme c'ua e Jesús ya vi te'e. ⁹Dya be mi pārävi ja cja c'ü mama yo ya vi t'opjü c'ü mama c'ü mi jyodü ro te'etjo e Jesús nu ja vi c'öt'ü cja c'o añima. ¹⁰Nuc'ua c'o discípulo o nzhogütjovi. O mëvi cja o ngumüvi.

Jesús se aparece a María Magdalena

¹¹Nu c'e María mi böbütjo a tji'i. Me mi huè'è c'ü. O nguī'ch'i' c'ua cja c'e cueva. ¹²Nuc'ua o jñanda c'ua yeje o anxe Mizhocjimi c'o mi je na t'öxü. Je mi junrüvi nu ja je vi c'öt'ü e Jesús. 'Naja je mi junrü nu ja vi jñusp'üji o ñi'i. C'ü 'naja je mi junrü cja o ngua'a. ¹³Nuc'ua c'o anxe o dyöntüvi e María:

—¿Jenga in huè'ègue?

O ndünrü c'ua e María:

—Rí huè'ègö na ngueje ya o ndunngügöji c'ü in Jmu'ugö. Dya rí pārä dya, ja je ma ngöt'üji.

¹⁴Ma o nguarü o mama yo jña'a yo, e María o ñezhe a ma a xütjü. Ya o jñanda c'ua 'naja c'ü mi böbü cja o xütjü. E María dya pje mbärä c'ü, cjo mi ngueje e Jesús. ¹⁵Nuc'ua e Jesús o xipji c'ua:

—¿Jenga in huè'ègue? ¿Cjó ngueje c'ü in jodügue?

E María mi cijñi mi ngueje c'ü mi pjörü c'e huerta. Nuc'ua e María o xipji:

—Sé'è, nu 'ma i chuniügue in Jmugö, xitsigö ja je i ma sogü, nguec'ua rá magö nu, rá tunü.

¹⁶E Jesús o zopjü c'ua, o mama:

—Nu'tsc'e María.

O ñezhe c'ua e María. O ña cja jña hebreo, o xipji:

—Nu'tsc'e ngue'tsc'e in xöpütets'ügö.

¹⁷E Jesús o xipji:

—Dya rí pënzhguigö, na ngueje dya be rí pagö cja mi Tata c'ü bübü a jens'e. Nu c'ü rí tsja, ma cja yo mi cjuarma. Xipjiji, nuzgö ya rá magö cja mi Tatagö a jens'e. Nuc'ü, xo ngueje nin Tatagueji. Angueze ngueje in Mizhocjimigö. Xo ngueje in Mizhocjimigueji.

¹⁸O ma'a c'ua e María Magdalena, o ma ngös'ü c'ua c'o discípulo, o xipjiji:

—Nuzgö ya ró chjégöbe nu c'ü in Jmugöji.

O xipjiji c'ua c'o jña'a c'o vi mama e Jesús.

Jesús se aparece a los discípulos

¹⁹Ya mi nzhä'ä c'ü ot'ü pa nu ngo'o. Mi cjot'ü c'e ngoxtji nu ja 'natjo c'ua mi cārā c'o o discípulo e Jesús. Vi ngot'üji na jo c'e ngoxtji na ngueje mi süji c'o nu menzumüji a Israel. O ëjē c'ua e Jesús, o ë böbü a nde anguesji. O ë zenguaji, o xipjiji:

—Cjimi in texeji in cjuarmats'üji. Ra söya in mü'büji, dya cja rí sügueji.

²⁰Ma o xipjiji a cjanu, ya o jíchiji o dyè'è ñe c'ü nu ximätjä. Me

co mājā c'ua c'o o discípulo 'ma o jñandaji nu c'ü nu Jmu'ujji. ²¹E Jesús o xipjit'oji c'ua na yeje:

—Ra sōya in mü'büji, dya cja rí sūgueji. C'ua ja nzi va ndācjö mi Tatagö c'ü bübü a jens'e, xo rgā tāt'ägöji rí ma zopjüji yo nte.

²²Ma o nguarü o mama yo jñā'a yo, o juipji e Jesús. O xipjiji:

—Ra bübü cja in mü'büji o Espiritu Mizhocjimi. ²³Nuc'ua, nu c'o rí perdonaogueji o nzhubüji, ya perdonaoji c'ua c'o. Nu c'o dya rí perdonaogueji o nzhubüji, dya perdonaoji c'o.

Tomás ve al Señor resucitado

²⁴Nu 'ma o ējē e Jesús, dya mi bübü co anguesji e Tomás c'ü xo mi chjü Gemelo. Nuc'ü, xo mi ngueje 'naja c'o doce discípulo. ²⁵Nguec'ua c'o dyaja discípulo 'ma o chjēji e Tomás, o xipjiji c'ua:

—Nu'tsc'e, Tomás, nuzgöjme ró jandajme ín Jmugöji.

E Tomás o xipjiji:

—Nuzgö dya pje rí ejmegö. Cja rá ejmegö 'ma rá nu'tp'ü o dyē'ē c'ua ja je o ndā'p'āji 'ñe 'ma rá c'uā't'ā ín nidyē c'ua ja je o chjopcüji o clavo, y 'ma rá c'uā't'ā ín dyē'ē cja o ximātjā nu ja je o chjopcüji. Ngue 'ma cja rá ejme 'ma.

²⁶Nu 'ma o zö chjün'ü, ma cā'ā na yeje a mbo cja c'e ngümü c'o discípulo. E Tomás xo nde mi bübüji. Mi cjot'ütjo na jo c'o ngoxtji. Nuc'ua o ējē c'ua e Jesús. O ē böbü a nde anguesji. Nuc'ua o yepe o mamatjo c'ua:

—Cjimi in texeji, ín cjuarmats'üji. Ra sōya in mü'büji, dya cja rí sūgueji.

²⁷E Jesús o xipji c'ua e Tomás: —C'uā't'ā in nidyē dya va.

Jñandga ín dyēgö. C'uānā in dyē, c'uā't'ā cja ín ximātjāgö. Dya rí tsjijñi cjo dya nguetscö. C'ü rí tsja, 'ñejmegue que nguetscö.

²⁸Nuc'ua o ndünrū c'ua e Tomás, o xipji:

—Jāgā. Ngue'tsc'e ín Jmuts'ügö. Ngue'tsc'e ín Mizhocjimits'ügö.

²⁹E Jesús o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e Tomás, i 'ñench'ezü cja in mü'bügie na ngueje ya i ñutcü ín dyē'ē. Nu c'o dya nutcügö ín dyē'ē, pero ra 'ñench'ezü cja o mü'büji, me ra mājā c'o, eñe e Jesús.

El propósito de este libro

³⁰Xe ma puncjü c'o ma nojo c'o o tsja'a e Jesús cja o jmi c'o o discípulo. Pero nuc'o, dya pje t'opjü cja nu e libro c'o. ³¹Nu c'o ya t'opjü dya va, t'opjü ngue c'ua rí 'ñejmeji e Jesús ngueje e Cristo c'ü o T'i Mizhocjimi. A cjanu, nu 'ma rí 'ñench'ēji in mü'büji e Cristo, angueze ra dya'c'üji c'ü sido rí bübütjoi co Mizhocjimi.

Jesús se aparece a siete de sus discípulos

21 Dya cja mezhe c'ua, o matjo na yeje e Jesús nu ja mi cārā c'o o discípulo cja c'e trazapjü a Tiberias, ngue c'ua xe ro unüji ngüenda c'ü vi te'tetjo. Rá xi'tsc'öji ja va ts'a. ²¹Natjo c'ua mi cārāji e Simón Pedro 'ñe e Tomás c'ü xo mi chjü'ü Gemelo 'ñe e Natanael c'ü mi menzumü a Caná c'ü tsja a Galilea, 'ñe c'o yeje o t'i e Zebedeo, cja na xe yeje c'o o discípulo e Jesús. ³E Simón Pedro o xipjiji:

—Nuzgö rá ma pagö o jmö'ö.

O ndünrú c'ua c'o dyaja discípulo:

—Xo 'ñezgöjme, xo rá möjö.

Nuc'ua o möji c'ua. O dat'üji cja 'naja bü'ü. C'e xömü c'ü, dya pje o zürüji. ⁴Nu 'ma ya mi ngue ro jyas'ü, e Jesús ya mi böbü cja ñünü cja c'e ndeje. C'o discípulo dya mi pārāji cjo mi ngueje e Jesús. ⁵Nuc'ua e Jesús o xipjiji:

—Nu'tsc'eji ín ch'itsc'öji, ¿cjo ya i sürügueji 'na jmö c'ü rí sagueji?

O ndünrüji, o mamaji:

—Jiyö. Ojtjo dya pje rí sürügöjme.

⁶E Jesús o xipjiji c'ua:

—Pät'äji dya c'e red a ma cja ín jodyéji cja e bü'ü, ngue c'ua rí chöt'üji.

Nuc'ua o mbät'äji c'ua. Nuc'ua, dya cja mi sö ro ngüs'üji na ngueje me ma puncjü c'o jmö'ö c'o vi ngäjäji. ⁷Nuc'ua c'ü o discípulo e Jesús c'ü me mi s'iya o xipji e Pedro:

—Nunu ngueje ín Jmuji nu.

'Ma o dyära e Simón Pedro mi ngueje o Jmuji, o jye o bitu c'ü vi ndons'ü. Cjanu o dat'ü c'ua cja ndeje. ⁸Nu c'e bü'ü mi jyadüvi cien metro ro zät'ä a ñünü c'e zapjü. C'o dyaja discípulo ma ëjëji cja c'e bü'ü, ma cjüt'üji c'e red c'ü me mi nizhi o jmö'ö. ⁹'Ma o zät'äji a ñünü cja c'e zapjü o jñandaji o chjeme c'o ya ma tjë'ë. Mi juns'ü c'ua o jmö'ö. Xo ma jä'ä o xëdyi. ¹⁰E Jesús o xipjiji c'ua:

—Ma jnüji dya, ja nzi jmö'ö c'o i sürüji.

¹¹E Simón Pedro o ndes'le c'ua cja c'e bü'ü. O ma tũ'ü c'e red. Cjanu o jyät'ä a ndeje, cjanu o ngüt'ü va ma cja ñünü c'e zapjü. C'e red ma nizhi o jmö'ö c'o nde ma nojo. Ma qui'i

'naja ciento cincuenta y tres o jmö'ö.

Zö xi ma puncjüji, dya pje o xüt'ü c'e red. ¹²O mama c'ua e Jesús, o xipji c'o discípulo:

—Xä'däji dya. Rí siji o xëdyi.

C'o discípulo dya mi rezga ro dyönüji cjó mi ngueje. Anguezeji ya mi pārāji mi ngueje o Jmuji. ¹³Nuc'ua e Jesús o jñü'ü c'ua c'o xëdyi. Cjanu o unüji. Ya nde unüji c'ua c'o jmö'ö.

¹⁴Nunu, ya ma jñi'i ma chjëji e Jesús ndeze vi te'le cja c'o añima.

Jesús habla con Simón Pedro

¹⁵Nuc'ua 'ma o nguarü o ziji o xëdyi, e Jesús o xipji e Simón Pedro: —Nu'tsc'e, Simón, o t'its'ü e Jonás, ¿cjo xenda ín s'iyazügö que na ngueje yo?

E Pedro o xipji c'ua:

—Jägã. Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ín pārãgue rí nets'egö.

O ndünrú c'ua e Jesús:

—Huiñi c'o ín ts'imëgö.

¹⁶E Jesús o xipji c'ua na yeje:

—Simón, nu'tsc'e o t'its'ü e Jonás, ¿cjo ín s'iyazü?

O ndünrú c'ua e Pedro:

—Jägã. Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ín pārãgue rí nets'egö.

O xipji c'ua e Jesús:

—Pjörü c'o ín nzhënhjürügö.

¹⁷E Jesús o xipji c'ua na jñi'i:

—Nu'tsc'e Simón, o t'its'ü e Jonás, ¿cjo ín neze?

O nguiñi c'ua e Pedro na ngueje e Jesús vi xipji c'ü na jñi'i: “¿Cjo ín neze?” O ndünrú c'ua, o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ín pārãgue texe. In pārãgue rí netsc'ö na puncjü.

O xipji c'ua e Jesús:

—Pjörü c'o ín nzhëhchjürügö.

¹⁸Na cjuana c'ü rí xi'ts'i. Nu'tsc'e, Pedro, ndeze 'ma cja mi t'igüe, mi cjague c'ü mi cji ín ñigüe, y mi pague c'ua ja mi negue. Nu 'ma ya rí titague, rí chjüdügüe ín dyë'ë, y ra zints'iji nu ja dya rí ñegue rí ma'a.

¹⁹E Jesús o xipji e Pedro yo jña'a yo, ngue c'ua ro mbārā ja rvá ndū'ū na ngueje sido ro 'ñejme Mizhocjimi. Xo o xipji c'ua:

—Nudya, chjünt'ü ín xütjügö dya.

El discípulo amado

²⁰O ñezhe e Pedro. O jñanda c'e discípulo c'ü mi junrüvi e Jesús 'ma o ziji o xëdyi ante c'ü ro bö't'ü e Jesús. Ngue c'ü vi mama: “Nu'tsc'e, ín Jmuts'ü, ¿cjó je ngue c'ü ra nzhöc'ügüe?” C'e discípulo ma tjünt'ü a xütjü e Pedro 'ñe e Jesús. E Jesús me mi s'iya c'e discípulo. ²¹E Pedro 'ma o jñanda c'e discípulo, o xipji c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ne bëzo nu, ¿pje ra tsjapüji c'ü ra sufrido nu?

²²O ndünrú c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e, Pedro, 'ma rá negö xe ra bübü nu hasta cja ne rá ëcjö na yeje, ¿pje mportats'ügüe? C'ü ni jyodü rí tsjague, sido rí chjüntc'e ín xütjügö.

²³Nguec'ua c'o cjuarma nde mi mamaji c'ü dya ro ndū'ū c'e discípulo. Pero e Jesús dya vi xipji c'ü dya ro ndū'ū. C'ü vi xipji je ngueje a cjava: “Ma rá negö xe ra bübü angueze cja rá ëcjö na yeje, nu'tsc'e, ¿pje mportats'ügüe?”

²⁴Nu c'e discípulo nguejnu na xi'tsc'eji nu c'o o ts'a'a. Nguejnu na opjü yo jña'a yo. Rí pãrãgöjme nu c'ü xi'tsc'eji c'e discípulo, na cjuana yo.

²⁵Xe bübütjo c'o dyaja c'o me na puncjü c'o o tsja'a e Jesús. Nu 'ma ro t'opjü texe c'o, rí cjinncjö, dya xo ro chjënfi cja ne xoñijömmü c'o libro c'o ro t'opjü. Na cjuana texe yo rí xi'tsc'öji, amén.